

2480







203.7  
9-61

17 SEP 2009

## ՍԵՐԱՎՈՅՑ

$$\Psi: T^* \rightarrow [0, 1]$$

to h<sub>g</sub>E

1,000,000

Դ ՏՊԱՐԱՆԻ Կ. Մ

1873.



26 JUL 2013

8 JUN 2013

16 JULY

3 AUGUST

17 JULY

AUGUST 17, 2013

181

# Գ Ե Ծ Վ

ԱՐԴԱՌԱՆՑ ԴԱԼԹԻ

## ԱՐԴԱՌԱՆՑ Դ.

**Ե**րանեալ է այլ որ ոչ զնաց ՚ի խորհուրդս  
ամբարշտաց . ՚ի ճանապարհի մեղաւորաց  
նա ոչ եկաց , և յաթոռս ժանտից նա ոչ  
նստաւ :

2 Այլ յօրէնս տեառն են կամք նորա , և  
յօրէնս նորա խորհեսցի նա ՚ի տուե և ՚ի  
գիշերի . և եղիցի նա որպէս ծառ , որ անկեալ է ՚ի  
զնացս ջուրց :

3 Որ զպուղ իւր ՚ի ժամու տացէ , և տերե  
նորա մի թափեսցի . և զամենայն զոր ինչ  
արասցէ , յաջողեսցի նմա :

4 Ոչ այսպէս են ամբարիշտք , և ոչ այսպէս .  
այլ որպէս հողմ զփոշի , զի հոսէ ՚ի վերայ երե-  
սաց երկրի :

5 Ու ամեն այսորիկ ոչ յարիցեն ամբարիշտք ՚ի  
դատաստան , և ոչ մեղաւորք ՚ի խորհուրդս  
արդարոց :

6 Եթանզի ճանաշե տէր զճանապարհս արդարոց . ճանապարհը ամբարշտաց կորիցեն :

Տառել 6 :

## ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ

Վայովագիտեր է հեքրայեցաց . Երկուշն առաջ ընդ  
հ համար են :

1 Անդեր խռովեցան հեթանոսք , և ժաղա-  
վուրդք խորհեցան ՚ի անոսիս :

2 Ծանդիման եղեն թագաւորք երկրի , և իշխանք  
ժողովեցան ՚ի միասին մասն տեառն և մասն  
օելոյ նորա :

3 Խովեսցուք զկապանս նոցա , և ընկեսցուք ՚ի  
մէնչ զլուծ նոցա :

4 Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնոքօք . և  
տէր արհամարհեսցէ զնոսա :

5 Ծայնժամ խռոեսցի ընդ նոսա բարկութեամբ  
իւրով , և սրտմոռթեամբ իւրով խռովեցուցէ  
զնոսա :

6 Ես կացի թագաւոր ՚ի նմանե , ՚ի վերայ լերին  
սիսվիսի սրբոյ նորա , ՚ի պատմել ինձ զհրամանս  
տեառն :

7 Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես զու , և ես այսօր  
ձնայ զքեզ :

8 Խնդրեա յինէն , և ասաց քեզ զհեթանոսս

՚ի ժառանգութիւն , և իշխանութիւն քեզ ընդ  
ամենայն ծագս երկրի :

9 Հովուեցես զնոսա դաւազանաւ երկաթեաւ ,  
և որպէս զանօթ բրտի փշուեցես զնոսա .

10 Այդ թագաւորք՝ զայս ՚ի միտ առէք . և  
խրատեցարուք ամենեքեան , ոյք դատիք զերկիր :

11 Շօրապյեցէք տեառն երկիւղիւ , և ցնծացէք  
առաջի նորա դողութեամբ :

12 Ո՞նկալարուք զխրաս նորա , զի մի բար-  
կացի տէր . և կորնչիցիք ՚ի ճանապարհացն ար-  
գարութեան :

13 Ի ժամանակի յորժամ բորբոքեցի բարկու-  
թիւն նորա :

14 Երանի ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ են ՚ի  
տէր :

Տառապ 14.

## ԱՐԴ ՍՎԱՍ ՚Ի

Խաղընս ՚ի գուշիւ . ՚ի Ճամանակ՝ զի հակուցեալ  
եւ նո յերեսոց աբեսոզանու որդու էրու :

1 Տէր զի բազում եղեն նեղեւք իմ . և բա-  
զումք յարեան ՚ի վերայ իմ :

2 Ծաղումք առէին զանձնէ իմմէ՛ թէ չիք  
փրկութիւն սորա առ աստուած իւր :

3 Այլ գու տէր օգնական իմ ես , փառք իմ և  
բարձրացուցիւ դիմոյ իմոյ :

4 Պայմանիւ իմով ես առ տէր կարդացի , և լուար  
ինձ ՚ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

5 Ես նեղեցի և ՚ի քուն եղէ . զարթեայ՝ և տէր  
ընդունելի իմ է :

6 Ու երկեայց ես ՚ի բիւրուց զօրաց նոցա , սբ  
շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէլին զիս :

7 Ամի տէր և փրկեա զիս աստուած իմ . զի  
զու հարեր զամենեսեան , ոյք եին ընդ իս թշնա-  
մութեամբ ՚ի տարապարտուց . և զատամունս  
մեղաւորաց փշուցես :

8 Տեառն է փրկութիւն . ՚ի վերայ ժողովրդեան  
քոյ՝ օրհնութիւն քո :

Տակ 8 : Գորգոյս 28 :

### ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ Դ

Ի խոպարսծ օրհնութեան . առզսու երգոց ՚է դառին :

1 Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստուած  
ըստ արդարութեան . ՚ի նեղութեան ինձ անդորր  
արարեր . ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց :

2 Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խատասիր-  
ուըք . ընդէ՞ր սիրէք վնանրութիւն , և խնդրէք  
զատութիւն :

3 Շահներուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ  
իւրում . և տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ իմում առ  
նաւ :

4 Եւարկանայք և մի՛ մեզանչեք , զոր ինչ ասէք  
՚ի սիրոս ձեր , յանկողինս ձեր զղօացարուք :

5 Ո՞ատուցեք պատարագ արդարութեան , և  
յուսացարուք ՚ի տէր :

6 Ե՞ազումք ասէին , թէ հ յուցցէ մեզ զբարու-  
թիւն տեառն : նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց  
քոց . և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց :

7 Ի պազայ ցորենոյ զինւոյ ձիթոյ իւրեանց  
լցուցեր զնոսա :

8 Խաղաղութեամբ յայս և ՚ի սոյն ննջեսցուք և  
զարթիցուք . զի դու տէր միայն առանձին  
յուսով քո ընակեցուցեր զմեզ :

Տառիք 3 :

## ԱՐԴՅՈՒՆ Ե

1 Խոփոքուծ վառ վկան վկանիւլոցն . սողլոս ՚ի պատկեն :

1 Եամից իմոց ունկն զիր տէր , և ՚ի միտ առ  
զազաղակ իմ :

2 ՚Ի, այեւա ՚ի ձայն աղօթից իմոց , թադառոր իմ  
և աստուած իմ :

3 Ես զբեղ աղաւեմ տէր , ընդ առաւօտս լուիցես  
ձայնի իմում . ընդ առաւօտս պատրաստ եղեց  
յանդիման լինել առ քեզ :

4 Ոչ թէ դու աստուած կամիս զանօրէնու-  
թիւն . և ոչ ընակին առ քեզ չարք , և անօրէնք  
մի՛ ընակեսցեն առաջի աշաց քոց :

Վանեցեր զայնոսիկ , որ գործեն զանօթենութիւն . կորուսանես զամենեսեան ոյք խօսին սուս :

6. Օայլ արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ տանես զու տէր . այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից 'ի տուն քո , և երկիր պադից 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :

7. Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում . վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ արա առաջի իմ զնանապարհու քո :

8. Օի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն . և սիրոք նոցա նանրեալ են :

9. Որպէս գերեզման բաց է կոկորդ նոցա . և լեզուօք իւրեանց նենցաւորբ եղեն :

10. Դատեա զնոսա աստուած՝ զի անկցին 'ի խորհըրդաց իւրեանց . ըստ բազում ամբարշտութեան նոցա մերժեա զնոսա , զի դառնացուցին զքեզ :

11. Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յուսացեալ են 'ի քեզ . յաւիտեան ցնծասցեն , և բնակեցես զու 'ի նոսա :

12. Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո , զի օրհնեցես զու զարդարն . տէր որպէս զինուհանութեամբ քո պատկեցեր զնոսա :

## ԱՐԴՅՈՒՆ Զ.

Ե խորարած ընթ օրհնութեան վասն ուլեբորդաց .  
սաղման է գումար :

1 Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ  
զիս , և մի բարկութեամբ քով խրառեր զիս :

2 Ողորմեա ինձ տէր , զի հիւանդ եմ ես . բժշկեա  
զանձն իմ , զի խոռվեցան ոսկերք իմ :

3 Վնձն իմ յոյժ խոռվեցաւ . և դու տէր մինչև  
յթրը :

4 Պարձ տէր և զիրկեա զանձն իմ . կեցո զիս  
տէր ըստ ողորմութեան քում :

5 Օի ոչ ոք է ոք 'ի մահու յիշել զբեզ , կամ  
ի դժոխս խոստովան առնի առ քեզ :

6 Ա աստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում .  
լուացի զամենայն զիշեր զմահիճն իմ , և արտա-  
սուօք իմովք զանկողինս իմ թացի :

7 Խոռվեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ . և  
մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց  
իմոց :

8 Ե բաց կացէք յինէն ամեներեան , ոյք գոր-  
ծէք զանօրէնութիւն :

9 Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ . լուաւ տէր  
աղօթից իմոց . և տէր զինդրուածս իմ ընկալաւ :

10 Վմաշեսցեն և խոռվեսցին յոյժ ամենայն  
թշնամիք իմ . դարձցին յետս և ամաշեսցեն յոյժ  
վաղվաղակի և խոռվեսցին :

## ՄԵՐ ԱՎԱՍ :

Ուսումնական իմ գործերը . պար առաջ դեմուն վասն բանին  
ուսումնական ուսուցչութեանը :

1 Տեր աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ , փրկեա  
վես , և յամենայն հալածը շաց իմոց ապրեցո զիս :

2 Կուցէ երբեք յափշտակիցէ որոգէս առիւծ  
զանձն իմ . ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ , և ոչ այն՝ որ  
ապրեցուցանիցէ :

3 Տեր աստուած իմ թէ տրարի զայս . և թէ  
իցեն անօրէնութիւնը 'ի ձեռս իմ :

4 Առէ հասուցի երբեք այնոցիկ , ոյք հասուցին  
բնձ շար . անկեայց և ես 'ի թշնամեաց իմոց  
ընդունայն :

5 Հալածեացէ ապա թշնամին զանձն իմ . հասցէ  
և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ , և զիսասս իմ 'ի  
հող բնակեցուցէ :

6 Վերի տէր բարկութիւնիր քով , և բարձր լեր  
'ի սպառել թշնամեաց իմոց :

7 Օարթիր տէր աստուած իմ 'ի հրամանս քո  
զոր պատուիրեցեր . և ժողովք ժողովրդոց շուրջ  
եղիցին զրե :

8 Ա ամեն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ տէր . և  
տէր դատի զժողովուրդս իւր :

9 Եւստ արա բնձ տէր ըստ արդարութեան  
իմում , ըստ ամրծութեան իմում որ յիս :

10 Աստարեսցին չարիք ՚ի վերայ մեղաւորաց ,  
և յաջողեսցես դու արդարոյն :

11 Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս աստուած  
արդար . յիրաւի է օգնութիւն ինձ յաստուծոյ՝ որ  
ապրեցուցանէ զայնոսիկ ոյք ուղիղ են սրտիւք :

12 Վաստուած դատաւոր արդար՝ հզօր և երկայնա-  
միս , որ ոչ անէ զբարկութիւն իւր զօրհանապազ :

13 Վապա թէ ոչ դառնայք առ նա , զսուր իւր  
սրեալ է և զաղեղն իւր լարեալ . ՚ի նմա պատ-  
րաստեալ է զանօթս մահու , և զնետս իւր այրե-  
ցելովք է գործեալ :

14 Վհաւասիկ երկնեաց զանօրէնութիւն . յղա-  
ցաւ զցաւս , և ծնաւ զանիրաւութիւն :

15 ՚Իուրն՝ զոր փորեաց և պեղեաց . ՚ի նոյն  
անկցի . ՚ի խորխարամ՝ զոր և գործեաց :

16 ՚Իարձցին ցաւք ՚ի գլուխ նորա . և ՚ի վերայ  
դագաթան նորա անօրէնութիւնք իւր իշցեն :

17 Խոստովան եղեց տեառն ըստ արդարութեան  
նորա . սաղմոս ասացից անուան տեառն բարձրելոյ :

Տառիք 17 .

### ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒՄ

1 Հապուրած ՚է Ալբայ հնյանացն . սաղմոս ՚է գումար :

1 Տեր տէր մեր , զի՞ սրանչելի է անուն քո ՚ի  
վերայ ամենայն երկրի :

2 Համբարձաւ մեծվայելութիւն քո ՚ի վերոյ

քան զերկինս . ՚ի բերանոց մանկանց աղայոց  
սոլողիեցաց հաստատեցեր զօրհնութիւն :

3 Ա ասն թշնամեաց քոց տէր , զի եղծցի թշնա-  
մին և հակառակորդն :

4 Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց , զլուսին  
և զաստեղս՝ զորս դու հաստատեցեր :

5 Ո՞վ է մարդ , զի յիշես դու զնա . կամ որպի  
մարդոյ , թէ ոյց ինչ արասցես դու նմա :

6 Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան զհրեշ-  
տակս քո . մասոք և պատուով պատկեցեր զնա ,  
և կացուցեր զնա ՚ի վերայ ամենայն ձեռակերտաց  
քոց :

7 Օ ամենայն ինչ հնազանդ արարեր ՚ի ներքոյ  
ոտից նորատ , զիսաշն և զարծառ և զամենայն ինչ :

8 Եւս և զերէ վայրի , զթռչունս երկնից , և  
զձկունս ծովու . որ շրջին ընդ շաւիղս ծովու :

9 Տէր տէր մէր , զի սբանչելի է անուն քո  
յամենայն երկրի :

Տառել 9 : Գորգոյս 26 :

### ԱՐԴ ԱՐԱՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒՄ

Ե կառարած . ձան գողովնեացն սրբույ :

1 Պահացայց զքէն տէր բոլորով սրտիւ իմավ .  
պատմեցից զամենայն սբանչելիս քո

2 Ուրախ եղէց և ցնծացայց ՚ի քեզ . սաղմաս  
ասացից անուան քում բարձրեալ :

3 Ե դառնալ յետո թշնամեաց իմոց , տկարասս-  
ցին և կորիցեն յերեսաց քոց :

4 Վ բարեր զգաստաստանս իմ և զիրաւունս .  
նստար յաթոռ՝ դատաւոր արդարութեան .

5 Աստացեր ՚ի հեթանոս , և կորեաւ ամբո-  
րիշտն . զանուանս նոցա ընջեցեր յաւխեանս  
յաւխենից . և թշնամոյն զեն պակասեաց մինչ  
խպատ :

6 Օ բաղաբս աւերեցեր , և կորեաւ յիշատազ  
նոցա ազաղակաւ :

7 Վ ստուած կայ և մնոյ յաւխեան . պատ-  
րաստ արար զաթոռ իւր ՚ի դատաստանի :

8 Խնդն դատի զաշխարհս արդարութեամբ , և  
զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

9 Եղե տէր ապաւեն տնանկի , օդնական ՚ի  
նեղութեան ՚ի զես ժամանեակի :

10 Ծուսասցին ՚ի քեզ ամեներեան՝ ոյք գիտեն  
զանունքո . զի ոչ թողցես զայնասիկ , որը խընդ-  
րեն զքեզ տէր :

11 Ասղմոս ասացէք տեառն՝ որ բնակեալն է ՚ի  
սիոն . պատմեցէք ՚ի հեթանոս զգործս նորա :

12 Ե խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց . և ոչ  
մոռացաւ տէր զաղօթս տնանկաց :

13 Ողորմեա ինձ տէր՝ և տես զխոնարհու-  
թիւն իմ ՚ի թշնամեաց իմոց . և բարձր արարեր  
զիս ՚ի դրանց ՚ի մահուանե :

14 Ոլովէս պատմեցից զամենայն օրհնութիւնս  
քո 'ի գրունս դատեր սիօնի , և ցնծացայց 'ի  
փրկութեան քում :

15 Ո՞նկան հեթանոսք յապականութեան իւ-  
րեանց՝ զոր արարին . և որոգայթ՝ զոր թա-  
գուցին , առցէ զոսս նոցա :

16 Շանաշի տէր յառնել զգառաստանս իւր .  
և 'ի զործս ձեռաց իւրեանց կապեսցին մեղա-  
ւորք :

17 'Կարձցին մեղաւորք անդրէն 'ի գժոխս .  
և ամենայն հեթանոսք որք մոռացան զաստուած :

18 Ոչ խպառ մոռանայ տէր զաղքատն . համ-  
բերութիւն անանկաց մի կորիցէ խպառ :

19 Վշի տէր՝ և մի զօրասցի մարդ . գատեսցին  
հեթանոսք առաջի քո :

20 Կացո տէր օրէնսդիր 'ի վերայ նոցա . և ծա-  
նիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են :

21 Ո՞նդէր տէր՝ կացեր 'ի հեռաստանէ . անտես  
արարեր 'ի գէպ նեղութեան ժամանակի :

22 Ծամբարտաւանել ամբարշտի՝ պյրի աղ-  
քատն . արգելցին 'ի խորհուրդս իւրեանց զոր  
և խորհեցան :

23 Օ՛ի զովի մեղաւորն 'ի ցանկութիւն անձին  
իւրոյ . որ զրկէն , և նա զովի :

24 Խոկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զաստուած ,  
ըստ բազում բարկութեան իւրում , թէ ոչ ինդրի :

25 Ուշ է աստուած առաջի աչացնորա . պիղծ են  
հանապարհք նորա յամենայն ժամ :

26 Ըարձեալ են իրաւունք յերեսաց նորա . ՚ի  
վերոյ ամենայն թշնամեաց իւրոց տիրեացէ :

27 Կաց ՚ի սրտի իւրում , թէ ոչ սասանեցայց  
ազգէ յազգ առանց շարի :

28 Վնիծիւք և զառնութեամբ և նենդութեամբ  
լի է բերան նորա , և ՚ի ներբոյ լեզուի նորա  
ցաւք և վաստակիք :

29 ՚Իրտի զարանեալ ընդ մեծամեծս ՚ի զազա-  
նիս՝ սպանեանել զամբիծն :

30 Վաք նորա ՚ի անանկս հային . զարանի  
՚ի զազանիս , որպէս զառիւծ ՚ի մորուց իւրում :

31 Պարանի յափշտակել զազբանն . յափլշ-  
տակել զազբանն , և ձգել զնա :

32 Ծորոգայթ իւր խոնարհեցուցէ զնա . խո-  
նարհեցի և անկցի ՚ի տիրել իւրում ՚ի վերոյ  
տնանկաց :

33 Օ՞ի ասաց ՚ի սրտի իւրում թէ մոռացաւ  
աստուած . զարձայց զերես իւր , զի մի տեսցէ  
խօպաւ :

34 Վըի տէր աստուած իմ . բարձր եղիցի ձեռն  
քո , և մի՛ մոռանար զտնանկս :

35 Լակ ընդէ՞ր բարկացոյց ամրարիշան զաս-  
տուած . զի ասաց ՚ի սրտի իւրում թէ ոչ քննի :

36 Տեսանես զու զնա ՚ի ցաւս , և ՚ի սրտմոռ-

Թիւնս հայիս . ՚ի քեզ թողեալ է աղքատն , և  
որբոյն գու ևս օդնական :

37 Կոռուսակեսցի բազուկ մեղաւորի և շարի .  
խնդրեսցին մեղք նորա , և նա մի՛ դացի :

38 Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից .  
կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նորա :

39 Ո՞ցանկութիւն տնանկաց լուսու տէր . ՚ի  
պատրաստութիւն սրտից նոցա հայեցաւ ունին քո :

40 ՚Իստ առնել որբոյն և տնանկի . զի՞ ևս  
յաւելուցու մարդ , ՚ի մեծարանել իւրում ՚ի  
վերայ երեսաց երկրի :

Տակ 40 .

### ԱՐԴՅՈՒՆ Ժ.

Ե Խորարած . առղջու ՚ի դաւիլ :

1 Ե տէր յուսացայ , մըրպէս ասիցէք ցանձն  
իմ՝ փոփոխեաց ՚ի լերինս որպէս ճնճղուկ :

2 Ո՞ի ա՞ս մեղաւորք լարեցին զաղեղունս  
իւրեանց . պատրաստ արարին զնեսա ՚ի կա-  
պարձս , ձգել ընդ խաւար այնոցիկ ուք ուղիղ ևն  
սրտիւք :

3 Ո՞ի զոր գուն շինեցեր , նոքա աւերեցին .  
իսկ արդարն զի՞ արար :

4 Տէր ՚ի տաճար սուրբ իւրում . տէր յերկրինս  
յաթռոռ իւրում :

5 Վայր նորա ՚ի տնանկս հային , արտեանունք  
նորա քննեն զորդիս մարդկան :

6 Տեր քննէ զարդարն և զամբարիշան . որ սիրէ  
զմեղս , ատեայ զանձն իւր :

7 Տեղացէ ՚ի վերայ մեղաւորաց որոգայթ՝  
հուր և ծծումբ . այս մըրիկ՝ բաժին բաժակի  
նոցա :

8 Վայրար է տէր՝ և զարդարութիւն սիրէ .  
զուղցութիւն տեսանեն երեսք նորա :

Տառապ 3.

### ԱՐԴԱՐԱՆ Ժ.Ը.

1. Հայուսուն ՚ի վերայ մեղաւորաց առաջան ՚ի  
դուռը :

1 Վայրեցո զիս տէր , զի նուազեաց սուրբ .  
նուազեցին ճշմարտութիւնք յորդաց ՚ի մարդ-  
կանէ :

2 Ե նաևիր խօսեցաւ այս լնդ ընկերի իւրուս՝  
շրթամբք նենդաւորաք սրտէ ՚ի սիրա խօսեցաւ .

3 Ուստակէ տէր զամենոյն շրթաւնս նենդաւորա-  
և զիւզուս մեծաբանս :

4 Ոյք ասացին . զիւզուս մեր մեծս արասցուք .  
շրթաւնք մեր առ մեզ են , և արդ մեր ո՞վ է տէր :

5 Ո ամս տառապանց աղբատին և հեծքութեան  
անանկին , այժմ յարեայց առէ տէր Նեղից ըզ-  
փրկութիւն իմ , և համարձակեցայց 19ի նուայ :

Խ Վ Պ

6 ՚ Կանք տերառն են բանք սուրբ , որպէս զարծաթ  
ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ , սրբեալ և պարզեալ  
եօթնպատիկ ՚ի հողոյ :

7 ՚ Դու տէր պահեցեր զմեղ , և ապրեցուցեր  
զմեղ յաղգէ յայսմանէ մինչև յաւիտեան :

8 ՚ Հուրջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ բարձ-  
րութեան քում մեծ արասցես դու զորդիս մար-  
դկան :

Տառնք 3 :

### ԱՐԴՅՈՒՆ ԺԵ

1 ՚ Խառնուածք . առվճակ ՚ի դաւ-կիլ :

1 Ո՞ինչև յերբ տէր՝ մառանաս զիս խպառ .  
մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

2 Ո՞ինչև յերբ զնեմ զիսորհուրդս յանձն իմ .  
և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

3 Ո՞ինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին ՚ի զե-  
րայ իմ . նայեա և լուր ինձ տէր աստուած իմ :

4 ՚ Ծյս տուր տէր աչաց իմոց , զի մի՛ երբէք  
ննջեցից ՚ի մահ :

5 Ո՞ի ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի նմա .  
կամ նեղիւք իմ ցնծասցեն , թէ ես սասանեցայց :

6 Ես յողորմութիւնս քո տէր յուսացայ , ցլն-  
ծացաւ սիրտ իմ ՚ի փրկութեան քում . օրհնեցից  
զտէր զբարեբարդ իմ :

Տառնք 6 :

# ԱՐԱՄՈՍ ԺՎԻ

Խ կապուրած . սաղման ՚ի դատէլն :

1 Վասյ անզգամն ՚ի սրտի խրում, թէ ոչ  
զոյ աստուած :

2 Վաղականեցան և պղծեցան յանօրէնութեան  
խրեանց . և ոչ ոք է՝ որ առնէ զբաղցրութիւն :

3 Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս  
մարդկան, տեսանել թէ իցէ՞ ոք իմաստուն . որ  
ինդրիցէ զաստուած :

4 Վամեներեւան խոռորեցան ՚ի միասին և անպի-  
տանացան :

5 Ոչ ոք է որ առնէ զբաղցրութիւն . և չէ ոք  
մինչև ՚ի մի :

6 Որպէս ոչ ծանիցեն ամեներեւան, որք գործեն  
զանօրէնութիւն :

7 Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կերա-  
կուր հացի, և առ տէր ոչ կարգացին :

8 Վնդ երկիցեն զերկիւդ՝ ուր ոչ իցէ երկիւդ .  
զի տէր է յաղաս արդարոց :

9 Օյորհուրդ աղքատի յամօթ արարին . զի  
տէր է յօյս նորա :

10 Ո՞տացէ ՚ի սիոնէ զփրկութիւն իսրայէլի . ՚ի  
զարձուցանել տեառն զգերութիւն ժողովրդեան  
խրոյ . ցնծասցէ յակովը՝ և ուրախ եղիցի իս-  
րայէլ :

## ԱՐԴՅՈՒՆ ԺԵ

Եւ կապարած . ստղըն ՚է դաւելլ :

1 Տեր ով կացցէ ՚ի խորանի քում , կամ հի  
բնակեցցէ ՚ի լեռն սուրբ քո :

2 Որ գնայ անրիծ գործէ զարդարութիւն , խօսի  
զճշմարտութիւն ՚ի սրտի խրում :

3 Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ խրով , և շար  
ընկերի խրում ոչ արար :

4 Կախուտինս ՚ի մերձաւորաց ոչ առնու . ար-  
համարհեալ է առաջի նորա շարագործն :

5 Օերկիւզածս տեսոն փառաւոր առնէ . որ  
երդնու ընկերի խրում , և ոչ առե :

6 Օարծաթի խր ՚ի վարձու ոչ տայ , և կաշառո  
՚ի վերայ իրաւանց ոչ առնու . որ զայս արժացէ ,  
նա մի սասանեցի յաւխեան :

Տահիք 6:

## ԱՐԴՅՈՒՆ ԺԵ

Եւ կապարած ՚է դաւելլ :

1 Պահեա զիս ասոսուած իմ զի ես ՚ի քեզ  
յուսացայ . ասացի տեսոն , տէր իմ ես զու , և  
բարիք իմ ինձ ՚ի քէն են :

2 Արբոց քոց՝ որք են յերկրի քում . սբանչելի  
արարեր զամենայն կամս իմ ՚ի նոսա :

3 Համախեցին հիւանդութիւնք նոցա . յետ  
այսորիկ ապա վաղվաղեցին :

4 Ոչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց .  
և ոչ միշեցից զանուանս նոցա 'ի շրթունս իմ :

5 Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բաժակի  
իմոյ դու ես , որ այսուեն դարձուցանես զժառան-  
գութիւն իմ յիս :

6 Ա իմակք ելին ինձ ընդ ընտիրս , և ժառան-  
գութիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ :

7 Օրհնեցից զտէր՝ որ իմաստուն արար զիս ,  
մինչ 'ի գիշերի ևս խրատեցին զիս երիկամունք իմ :

8 Հառաջագոյն տեսանեի զտէր առաջի իմ յա-  
մենայն ժամ , զի է ընդ աջմէ իմմէ , զի մի՛ սասա-  
նեցայց :

9 Ա ասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրու իմ , և  
շնծացաւ լեզու իմ , և և մարմին իմ բնակեցէ  
յուսով :

10 Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ 'ի դժոխս , և ոչ  
տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն :

11 Հնուցեր ինձ զնանապարհս քո կենաց ,  
լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց 'ի  
քաղցրութենէ վայելութեան աջոյ քո մինչեւ 'ի  
սպառ :

## ԱՐԴԱՐԱՆԻ Ժ.Օ.

Վաղութեան է դաստիարակութեան :

1 Եռութեան ամեր արդարութեան, և Նայեա ՚ի խնդրուածու իմ. ունկն զիր աղօթից իմոց, զի ոչ շրմթամբք նենգաւորոք :

2 Հերեւաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք իմ առեսցեն զուզութիւն :

3 Փորձեցեր զսիրու իմ, և քննեցեր ՚ի զիշերի. փորձեցեր զիս, և ոչ գտու յիս անիրաւութիւն :

4 Ո՞ի խօսեսցի բերան իմ զգործու որդւոց մարդկան. վասն բանից շրմթանց քոց ես պահեցից զձանապարհս իիստու :

5 Հաստատեա զշաւիլս իմ ՚ի ճանապարհի քում, զի մի գայթազդեսցին զնացք իմ:

6 Ես առ քեզ ամեր կարդացի, զի լուար ինձ աստուած. խոնարհեցու առ իս զունկն քո, և լուր բանից իմոց :

7 Աբանչելի արարեր զողորմութիւնս քո. ո վըրկես զայնոսիկ ոյք յուսացեալ են ՚ի քեզ՝ յայնցանէ, ոյք հակառակ կան աջոյ քո :

8 Պահեա զիս որպէս բիբ ական. ընդ հովանեաւ թեոց քոց ծածկեսցես զիս յերեւաց ամբառընաց, ոյք տառապեցուցին զիս :

9 Առշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և ՚ի ճարպս իւրեանց արգելին. և բերանք նոցա խօսեցան զամբարտաւանութիւն :

10 Արքեցին զիս , և այժմ դարձեալ պատեցան զինեւ . ուշ եղին խոնարհեցուցանել զիս յերկիր :

11 Համարեցան ինձ որպէս առիծ զի պատրաստի յարս , և որպէս կորիւն առիծու զի նատի դարձանեալ :

12 Արքի տէր՝ ժամանեա նոցա և խափանեա զնոսա . իրկեա զանձն իմ յամբարշտաց , 'ի սրոյ և 'ի ձեռաց թշնամոյն :

13 Տէր կորս զնոսա յերկու . բաժանեա և խափանեա զնոսա 'ի կեանս իւրեանց :

14 'Իազանեօք քովք լցան որովայնիք նոցա . յագեցան կերակրովք , և թողին զմնացուածս տղայոց իւրեանց :

15 Ես արդարութեամբ երեեցայց երեսաց քոց . յագեցայց յըրել փառաց քոց :

Տակէ 15 : Գարզայս 32 :

### ԱՐԴՅՈՒՆ ԺԼ :

Ե խոպարած 'ի վէրայ ուստիրագլող նահապետունն է ծառացին պէտուն գումարէ . զոր խօսեցաւ ընդ պէտուն պէտուն օբհնութեան , յառար յարսւ հըլլեաց զնուարէ 'ի յեռաց ահենայն լըլլամեաց . և 'ի յեռաց սասաւույ . և առնել :

1 Արքեցից զքեզ' տէր զօրութիւն իմ . տէր հաստատիչ իմ , ապաւեն իմ և իրկիչ իմ :

2 Աստուած օգնական իմ, և ես յուսամ ՚ի նա .  
ապաւէն իմ, եղիւր փրկութեան իմոյ ընդունելի  
իմ է :

3 ( Հ նելով կարդացից առ տէր, և ՚ի թշնա-  
մեաց իմոց ապրեցայց :

4 ( ուրջ եղեն զինե երկունք մահու . և ուղինք  
անօրէնութեան խոռվեցուցին զիս :

5 ( իշտիք գժոխոց պաշարեցին զիս . և ժամա-  
նեցին ինձ որոգայթք մահու .

6 ( նեղութեան իմում ես առ տէր կարդացի, և  
առ աստուած իմ աղաղակեցի :

7 ( ուառ ինձ ՚ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի  
աղօթից իմոց . և աղաղակ իմ առաջի նորա մոցէ  
յականջս նորա :

8 Խոռվեցաւ և զողաց երկիր, և Հիմունք  
լերանց սասանեցան և խոռվեցան, զի բարկացաւ  
՚ի վերայ նոյս աստուած :

9 Ել ծուխ ՚ի բարկութենեւ նորա, և Հուր յե-  
րեսաց նորա բորբոքեցաւ, և փայլատակունք  
հասան ՚ի նմանեւ :

10 Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ . և մէգ ՚ի  
ներքոյ ոտից նորա :

11 Ել ՚ի քրովքս և թռեաւ . աղացաւ նա ՚ի  
թևս հողմոց :

12 Եդ զիտար ՚ի ծածկով իւր, և շուրջ  
շնովաւ են յարկը իւր . և խաւարային ջուրք  
մինչեւ յամաս օդոց :

13 Եւ գայլատակել նորա առաջի նոցա , ամսպ  
անցուցին զկարկուտ , և զկայծակունս հուր :

14 Ուրուտաց տէր յերկնից , և բարձրեալն եւ  
զձայն իւր ՚ի կարկուտ և ՚ի կայծակունս հուր :

15 Ռուաքեաց զնեւոս իւր և ցրուեաց զնոսս .  
յաճախուտաց զգայլատակունս իւր , և խռովե-  
ցոյց վնոսա :

16 Երեւցան աղբերք ջուրց , և յայտնեցան  
հիմունք աշխարհի :

17 Եւ սաստէ քումմէ տէր , և ՚ի շնչել հոգոյ  
բարկութեան քո :

18 Ռուաքեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ զիս .  
ընկալաւ զիս ՚ի ջուրց բազմաց :

19 Վրկեսցէ զիս տէր ՚ի թշնամեաց իմոց հզօ-  
րաց , և յատելեաց իմոց զի հզօր եղեն քան զիս :

20 Օտամանեցին ինձ յաւուր չարչարանաց  
իմոց . եղեւ տէր հզօրիւ իմ , և եհան զիս յան-  
դորր . և վրկեսցէ զիս տէր , զի կամնցաւ զիս :

21 Հատուսցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան  
իմում . ըստ ամբաժութեան իմում հատուսցէ ինձ :

22 Ես պահեցից զնանապարհս տեառն , և ոչ  
ամբարշտեցայց յաստուծոյ իմմէ :

23 Վմենայն իրաւունք նորա առաջի իմ են , և  
զարդարութիւն իւր ոչ ՚ի բացէ արար յինէն :

24 Եղեց և ես ամբիծ ընդ նմա . և զգուշացայց  
յանօրինութենէ իմմէ :

25 Աստուացէ ինձ տէր ըստ արդարութեան  
իմում, ըստ սրբութեան ձեռաց իմոց առաջի աշաց  
իւրոց :

26 Ո՞նդ սրբոյն սուրբ եղիցիս, ը՞նդ առն ամբծի  
ամբիծ եղիցիս, ը՞նդ ընտրեալսն ընտրեալ եղիցիս,  
և զթիւրսն կործանեսցես :

27 Պառ զժողովուրդս խոնարհս կեցուցանես .  
և զաշս ամբարտաւանից դռւ խոնարհ եցուցանես :

28 Պառ լուսաւոր առնես զճրագ իմ տէր . աստ-  
ուած իմ, ըստ արա ինձ 'ի խաւարի :

29 ՎՃև փրկեցայց 'ի փորձութենէ . աստուծով  
իմով անցից ընդ պարիսպս :

30 Վասուած իմ, անքիծ են ճանապարհք  
նորա . և բանիք տեառն ընտրեալ են . և ապաւէն  
ամենեցուն որք յուսան 'ի նա :

31 Ա ասն զի հիշէ աստուած բաց 'ի տեառնէ ,  
կամ հիշէ աստուած բաց յաստուծոյ մերմէ :

32 Վասուած, որ զգեցուցեր ինձ զօրութիւն ,  
և եղիր յամբծութեան զճանապարհս իմ :

33 Աստուատեցեր զոտս իմ որպէս զեղչերուի . և  
'ի վերայ բարձանց կացուցեր զիս :

34 Ուսուցեր զձեռս իմ 'ի պատերազմ, և արա-  
շեր զբազուկ իմ որպէս զաղեղն հաստ . և եսուր  
ինձ զպաշտպանութիւն փրկութեան քոյ :

35 ՎՃ քո ընկալաւ զիս, և խրատ քո կանգնեաց  
զիս խսպառ, և խրատ քո ուսուացէ զիս :

36 Ընդարձակեցեր զգնացս իմ՝ ի ստորև իմմէ .  
և ոչ տկարացան շաւիլք իմ :

37 Հալածեցից զթշնամիս իմ և հասից նոցա . և  
ոչ գարձայց ՚ի նոցանէ՝ մինչև սպառեցից զնոսա :

38 Աւեղեցից զնոսա , և այլ մի կարասցեն  
կեալ . և անկցին ՚ի ներքոյ ոտից իմոց :

39 Օգեցուցեր ինձ զօրութիւն ՚ի սպառ-  
րազմի . զյարուցեալո՞ն ՚ի վերայ իմ՝ ներքոյ իմ  
արարեր :

40 Ոթշնամիս իմ հալածականս արարեր , և  
զատելիս իմ սատակեցեր :

41 Վաղակեցին , և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա .  
կարգացին առ տէր , և ոչ լուաւ նոցա :

42 Ո՞անրեցից զնոսա որպէս միոշի առաջի հող-  
մոյ . և որպէս կաւ գուեհայ կոխեցից զնոսա :

43 Փրկեացէ զիս տէր ՚ի հակառակութենէ  
ժողովրդոց , և կացուցէ զիս գլուխ հեթանոսաց :

44 Ժողովուրդ՝ զոր ոչ զիտէի , ծառայեաց  
ինձ , և ՚ի լուր ականջաց լուաւ ինձ :

45 Որդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք օտարաց  
մաշեցան , և կաղացան ՚ի շաղաց իւրեանց :

46 Կենդանի է տէր և օրհնեալ է աստուած . և  
բարձր եղիցի աստուած փրկութեան իմոյ :

47 Վասուած է որ ինդրէ զվրէժ իմ , և  
հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե :

48 Փրկիչ իմ ՚ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց .

բոյնցանեւ որ յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ,  
բարձր արարեր զիս , և յառնեւ անիբառեւ փրկեւ-  
ոեր զիս :

49 Ա ասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ ՚ի  
հեթանոս , և անուան քում սաղմոս ասացից :

50 Ո եծ արարեր զփրկութիւն թագաւորի  
նորա . առնել ողորմութիւն ընդ օծելոյ նորա ընդ  
զաւթի , և ընդ զաւակի նորա աղքէ մինչև  
յաղգ :

Տակ 50 .

## ՄԵԴԱՎՈՐՈՒ ԺԴ:

Ե լատարած . առողջու ՚ի դաւիլ :

1 Երկինք պատմեն զփառս աստուծոյ . և զա-  
րարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւն :

2 ()ր աւոր բղիսէ զբան . և զիշեր զիշերի  
ցուցանեւ զգիտութիւն :

3 Ոչ են բանք և ոչ են խօսք , որոց ոչ լսին  
ձայնք նոյա :

4 Ծնդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա ,  
մինչև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :

5 Ծարեռու եհար զիսրան իւր . և բնիքն որպէս  
փեսայ՝ զի ելանե յառագաստէ իւրմէ . և ցնծայ  
նաս որպէս սկայ յընթանալ զճանապարհս  
իւր :

6 Ե ծագաց երկնից են ելք նորա . և հանգիստ

նորա մինչև ՚ի ծագս նորուն . և ոչ ոք իցէ , որ  
թագիցէ ՚ի տապոյ նորա :

7 (Ծրենք տեառն ամրիծ են , և դարձուցանեն  
զհոգիս . վկայութիւն տեառն հաւատարիմ , և  
իմաստուն առնել զողայս :

8 Վըդարութիւն տեառն ուղիղ է , և ուրախ առնել  
զսիրսա . պատուիրանք տեառն լոյս են , և լոյս տան  
աւաց . երկիւղ տեառն սուրբ է , և մեայ յաւիտեան :

9 Պատաստան տեառն ճշմարիս է , և արդար է  
՚ի նոյն :

10 Հանկալի է նա քան զուկի և քան զականս  
պատուականս բազումն . քաղցր է նա քան զմեղու  
խորիսիս :

11 ՚Իսնզի ծառայ քո պահեացէ զայս . ՚ի պա-  
հել նմա հատուցումն բազում .

12 Օ յանցուածս իւր նվազ կարէ առնուլ ՚ի միտ .  
՚ի գաղանեաց իմոց սուրբ արա զիս տեր , և յօսու-  
րէն պահեա զժառայս քո :

13 Վայա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ , յոյնժամ  
անրիծ եղէց , և սուրբ եղէց ՚ի մեղաց մրծաց :

14 Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանայ իմոյ , և  
խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յամենայն ժամ .  
տեր օգնական իմ և փրկիչ իմ :

Տառեք 14 :

## ՈՒՂԱ ԱՐԱՄ Ժ.Ժ.

Եւ կադարձու . ստում ՚ի դաւիթ :

- 1 Լուիցէ քեզ տէր յաւուր անձկութեան .  
օգնական եղիցի քեզ անուն աստուծոյ յակորայ :
- 2 Վրաքեսցէ քեզ տէր օգնութիւն ՚ի սրբութենէ իւրմէ , և ՚ի սիռվնէ ընկալցի զքեզ :
- 3 Ծիշեսցէ տէր զամենայն պատարագս քո , և  
զուխոս քո ընդունելի արասցէ :
- 4 Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում . և զամենայն  
խորհուրդս քո նա կատարեսցէ :
- 5 Հյնծացուք մեք ՚ի փրկութեան քում . յա-  
նուն աստուծոյ մերոյ մեք մեծք եղիցուք :
- 6 Լցուսցէ տէր զամենայն խնդրուածս քո .  
այժմ ծանեաք , զի կեցոյց տէր զօծեալ իւր :
- 7 Լուաւ տմա յերկնից ՚ի սրբութենէ իւրմէ ,  
՚ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ :
- 8 Առքա կառօք և սոքա երիվարօք . այլ մեք  
զանուն տետոն տասուծոյ մերոյ կարդասցուք :
- 9 Առքա խափանեցան և անկան . մեք յարեաք  
և ուզիղք եղաք :
- 10 Տէր կեցո զթագաւորն , և լուր մեզ յաւուր  
յորում կարդասցուք առ քեզ :

Տակ 10 .

## ԱՐԴԱՐԱ Ի

Եւ կարողաց . սաղման ՚ի գումար :

1 Տէր ՚ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն . ՚ի փրկութեան քում ցնծացէ յօյժ :

2 Օ յանկութիւն արախ նորա ետուր նմա , և պկան շրթանց նորա ոչ արգելեր ՚ի նմանէ :

3 Երաման արարեր զնա յօրհնութիւն քաղցրութեան քոյ . և եղիր ՚ի դլուխ նորա պասկ ՚ի քարե պատուականէ :

4 Աեանս ինդրեաց ՚ի քէն , և ետուր նմա ընդերկայն աւուրս՝ յաւխեանս յաւխենից :

5 Ա եծ են վառք նորա ՚ի փրկութեան քում . զիառս և զմեծվայելութիւն դիցես ՚ի վերայ նորա :

6 Տացես զնա յօրհնութիւն յաւխեանս յաւխենից . և ուրախ արասցես զնա յուրախութիւն երեսաց քոց :

7 Անապաւոր յուսացաւ ՚ի տէր . յովորմաւթենէ բարձրելոյն նա մի սասանեսցի :

8 Կացի ձեռն քո ՚ի վերայ թշնամեաց քոց . և աջ քո գոյցէ զամենայն ատելիս քո :

9 Կիցես զնոսաս որպէս հնոց ՚ի հուր՝ ՚ի ժամանակի երեսաց քոց :

10 Տէր բարկութեամբ իւրով խոզեցուցէ զնոսա . և հուր կերիցէ զնոսա :

11 Պառւղ նոցա յերկրէ կորիցէ . և զաւակ  
նոցա յորդւոց 'ի մարդկանէ :

12 Խոստորեցան 'ի քէն չարութեամբ . խոր-  
հեցան խորհուրդ , զոր ոչ կարասցեն հաստատել :

13 Վրասցես զնոսա հալածեալս . 'ի մնացուածն  
քո պատրաստեցես զերեսս նոցա :

14 Ըարձր լեր տէր 'ի զօրութեան քում . օրհ-  
նեցուք , և սաղմոս ասասցուք զօրութեանց քոց :

Տառիք 14 : Գորդայա 33.

### ԱՐԴ ԱՐԴ ԻՆ.

Ե ԽՈՎԱՐԱՆ . Համա առաջարին օվենիանունիւնուց  
ստովաս 'ի գուշել :

1 Վատուած արտուած իմ՝ նոյեաց առ իս .  
ընդէր թողեր զիս . հեռի եղէ 'ի փրկութենէ  
իմէ վասն բանից յանցանաց իմոց :

2 Վատուած իմ , 'ի տուէ կարդացի առ քեզ ,  
և ինձ ոչ լուար . 'ի գիշերի , և ինձ ոչ անսացեր :

3 Դու 'ի սուրբս լնակեալ ես . և գովեալի  
խրայելի :

4 Ե քեզ յուսացան հարբն մեր . յուսացան 'ի  
քեզ , և փրկեցեր զնոսա :

5 Վ. Քեզ աղաղակեցին , և կեցին . 'ի քեզ  
յուսացան , և ոչ ամաշեցին :

6 Վ. Ալ ես որդն եմ , և ոչ եմ մարդ . նախա-  
տինք մարդկան , և արհամարհանք ժողովրդոց :

7 Ե մենեքեան որք տեսանելին զիս, արհամարհէլին զինև . խօսէին շրթամբք, և շարժէլին զգլուխս իւրեանց :

8 Հ յուսացաւ ՚ի տէր, և փրկեսցէ զնա . կեցուսցէ զնա, զի կամի զնա :

9 ՚ իու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ . յոյսիմ ՚ի առեանց մօր իմոյ :

10 Ե քեզ անկայ ես յարգանդէ . յորովայնէ մօր իմոյ դու ես աստուած իմ :

11 Ո՞ի ՚ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի նեղութիւնք մերձեալ են . և ոչ ոք է՝ որ օգնէ ինձ :

12 Ը ուրջ եղեն զինև զուարակք բազումք . և յուլք գերք պաշարեցին զիս :

13 Ի ացին ՚ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց . որպէս առիւծ՝ զի մանչէ և յափշտակէ :

14 Ես որպէս ջուր ՚եղայ, և յըրուեցան ամենայն ուկերք իմ . և եղեւ սիրտ իմ որպէս մօմ հալեալ ՚ի մէջ որովայնի իմոյ :

15 Շորացաւ որպէս ինցուոյ զօրութիւն իմ . լեզու իմ ՚ի քիմն իմ կցեցաւ . և ՚ի հող մահուիլուցին զիս :

16 Ը ուրջ եղեն զինև շունք բազումք . և ժողովք շարաց պաշարեցին զիս :

17 Շ օրակեցին զձեռս իմ և զոսս իմ, և թուեցին զամենայն ուկերս իմ . նոքա հայեցան և աերսին զիս :

18 Առժանեցան զհանդերձս իմ ՚ի մէջ իւրեանց , և ՚ի վերայ պատմութանի իմոյ վիճակս արկանէին :

19 Դու տէր մբ հեռի առներ զօգնութիւն քո մինէն . և տէր յօդնել ինձ նոյեաց :

20 Փրկեա ՚ի սրոյ զանձն իմ , և ՚ի ձեռաց շանց զմիամօրութիւն իմ :

21 Փրկեա զիս ՚ի բերանոյ առիւծու , յեղջերէ միեղջերոյ զխոնարհութիւն իմ :

22 Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց . ՚ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զբեզ :

23 Երկիւզանք տեառն օրհնեցէք զտէր . ամենայն զաւակն յակովբեան փառաւոր արասցեն զնա :

24 Երկիցէ ՚ի տեառն ամենայն զաւակն իսրայելի , զի ոչ արհամարհեաց և ոչ անարդեաց տէր զազօթս աղքատիս , և ոչ զարձոյց զերես իւր մինէն , այլ ՚ի կարգալ իմում առ նա՝ լուս ինձ :

25 Ի քէն և գովութիւն իմ , յեկեղեցիս մէծ օրհնեցից զբեզ :

26 Օռիսաս իմ կատարեցից սուազի ամենայն երկիւզանք նորա :

27 Կերիցեն անանիք և յազեաց . օրհնեցեն զտէր՝ որ ինզրեն զնա :

28 Կեցցեն սիրոք նոցա յաւիսեանս յաւիսենից . յիշեցեն , և զարձին առ տէր ամենայն ծագք երկրի :

29 Երկիր պազցեն նմա ամենայն տոհմքը ազանց .  
զի տեսոն է արբայութիւն , և նա տիրէ 'ի վերայ  
ամենայն հեթանոսաց :

30 Կերան և երկիր պագին նմա ամենայն  
պարարտք երկրի . առաջի նորա անկցին ամենե-  
քեան՝ որ իջանեն 'ի հող :

31 Ինձն իմ նովաւ կեայ . և զաւակ իմ ծա-  
ռայեցէ նմա :

32 Պատմեսցի տեսոն ազգ՝ որ գալոցն է . պատ-  
մեսցեն զարդարութիւն նորա ժողովրդեան , որ  
ծնանելոցն է՝ զոր արար տէր :

Տառել 32 :

### ԱՐԴՅՈՒՆ ԻՐ

Ե վարարութ . սողվաս 'ի պատմէլ :

1 Տէր հովուեցէ զիս , և ինձ ինչ ոչ պակա-  
ւեցի :

2 Ե վայրի դալարով՝ անդ բնակեցոյց զիս , և  
առ ջուրա հանգստեան մուցյց զիս :

3 Դարձոյց զանձն իմ առ իս , և առաջնորդեաց  
ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան  
իւրոյ :

4 Ուժագետ և զնացից ես 'ի մեջ սառերաց մա-  
հու , ոչ երկեայց 'ի շարէ , զի դու տէր ընդ իս ես :

5 Ծուալ քո և զաւազան՝ նորա միախթարեւցեն  
զիս :

6 Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան՝ ակն  
յանդիման նեղաց իմոց :

7 ( )ձեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս  
անապակ արրեցոյց զիս :

8 Աղորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեսցէ  
զամենայն աւուրս կենաց իմոց. բնակել ինձ՝ ի տան  
տեսոն ընդ երկայն աւուրս :

Տաղաք 8.

### ԱՐԴ ԱՐԱՆ Ի՞.

Առաջնորդ է Երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ և  
ամենայն բնակիչք նորա :

1 Տեսան է Երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ և  
ամենայն բնակիչք նորա :

2 Ա, ա ինքն ՚ի վերայ ծովու հիմնան արկ նմա .  
՚ի վերայ գետոյ պատրաստեաց զնա :

3 Ո՞վ ելցէ ՚ի լետոն տեսոն . կամ Բլ կացցէ  
՚ի տեղւոջ սրբութեան նորա :

4 Որ սուրբ է ձեռօք և ամրիծ սրտիւ . որ ոչ  
էառ զեանրութիւն յանձն իւր, և ոչ երդուառ  
նենդութեամբ ընկերի իւրում :

5 Աս առցէ զագնութիւն ՚ի տեսոնէ, զողորմաւ-  
թիւն յաստուծոյ փրկչէ իւրմէ :

6 Վ, յս ազգ է՝ որ խնդրէ զտէ . խնդրէ տե-  
սանել զերեսս աստուծոյ յակորայ :

7 Համբարձէք իշխանք զգրունս ձեր ՚ի վեր .  
Համբարձինք դրունք յաւխունից, և մոցէ թա-  
գաւոր փառաց :

8 Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց : տեր հզօր  
զօրութեամբ իւրով . տեր հզօր 'ի պատերազմի :

9 Համբարձէր իշխանք զդրունա ձեր 'ի վեր .  
Համբարձին զրունք յաւիտենից , և մոցէ թա-  
գաւոր փառաց :

10 Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց . տեր զօրու-  
թեանց՝ սա ինքն է թագաւոր փառաց :

Տառել 10 . Գործոց 50 :

### ԱՐԴ ԱՌԱՋ Խ'.

Ի խաղական . ասովս 'է դաւիլ :

1 Վորքեղ տեր համբարձի զանձն իմ . աստուած  
իմ 'ի քեզ յուսացայ , մի ամաչեցից . և մի ծի-  
ծաղեցին զինև թշնամիք իմ :

2 Վմենեքեան որ համբերեն քեզ , մի ամաչեց-  
ցեն . այլ ամաչեցեն անօրէնք յունայնութեան  
իւրեանց :

3 Օ ձանապարհս քո տեր ցոյց ինձ , և զշա-  
ւիզս քո ուսո ինձ :

4 Վոաջնորդեա ինձ 'ի ձշմարտութեան քում և  
ուսո զիս , զի դու ես աստուած փրկիչ իմ . և ես  
քեզ համբերի զօրհանապաղ :

5 Է իշեա տեր զգթութիւնս քո և զողորմու-  
թիւնս քո , որ են յաւիտենից :

6 Օ մեզս մանկութեան իմոյ և զանդիսութեան  
իմոյ մի յիշեր . այլ յիշեա զիս տեր ըստ ողորմու-

թեան քում վասն քաղցրութեան քոյ . զի քաղցր և  
ուղիղ ես :

7 Ա ասն այսորիկ օրէնսդետ առնես զմեղաւորս  
՚ի ճանապարհի . առաջնորդես հեղոց ՚ի դատաս-  
տանի . և ուսուցանես հեղոց զճանապարհս քո :

8 Ա մնայն ճանապարհք տեառն ողորմութեամբ  
և ճշմարտութեամբ են այնոցիկ , որ խնդրեն  
զուխտ և զվիայութիւն նորա :

9 Ա ասն անուան քոյ տէր քաւեա զմեղս իմ , զի  
բազում եղեն . ով է մարդ որ երկնչի ՚ի տեառնէ .  
օրէնսդետ առնէ զեա ՚ի ճանապարհի՝ յոր և  
հաճեցաւ :

10 Ա նձն նորա ՚ի բարութեան հանգիցէ . և  
զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր :

11 Օ օրութիւն է տէր երկիւզածաց իւրոց . և  
զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :

12 Ա չք իմ յամենայն ժամ առ տէր . և նա  
հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :

13 Երայեա առ իս և ողորմեա ինձ , զի միամօր  
և աղքատ եմ ես :

14 Երկութիւնք սրտի իմցյ բազում եղեն յոյժ .  
և ՚ի վշտաց իմոց հան զիս :

15 Տես զխոնարհութիւն իմ և զվաստակ իմ , և  
թող ինձ զամենայն զմեղս իմ :

16 Տես զթշնամիսն իմ , զի բազում եղեն ,  
առելութիւն՝ զոր ՚ի նաևիր առեցին զիս :

17 Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս . և մի  
յամօթ եղէց , զի յուսացայ ՚ի քեզ :

18 Վարիծք և ուղիղք կցորդ եղեն ինձ , և ես  
քեզ համբերի . փրկեա աստուած զիսրայէլ յամե-  
նայն նեղութեանց նորա :

Տահք 18 .

### ԱՐԴԱՌՈՒ ԻԵ

Ի խորարած . առղետ ՚ի դաւիլ :

1. ՚Իստ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբժութեան  
իմում գնացի , ՚ի տէր յուսացայ՝ զի մի եղէց  
հիւանդ :

2 Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս . փորձեա  
զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ :

3 Ողորմութիւն քո տէր առաջի աչաց իմոց . և  
հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում :

4 Ոչ նստայց ես յաթոսս նանրաց , և ընդ  
անօրէնս ես ոչ մտից :

5 Վատեցի ես զժողովս չարաց , և ընդ ամրա-  
րիշտս ես ոչ նստայց :

6 Լուացայց սրբութեամբ զձեսս իմ , և շուրջ  
եղէց զանդանով քո տէր :

7 Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո և պատմէլ  
զամենայն սրանչելիս քո :

8 Տէր սիրեցի զվայելութիւն տան քո , և զաւզի  
յարկի փառաց քո :

9 ԱՌ կորուսաներ ընդ ամբարիշոս զանձն իմ,  
և մի ընդ արս արիւնահեղ զկեանս իմ:

10 Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են . և  
աջնոցա լի է կաշառօք :

11 Ես յամբծութեան իմում գնացի . փրկեա  
զիս տէր և ողորմեա ինձ :

12 Ոտն իմ կացցէ յուղզութեան . յեկեղեցիս  
մեծու օրհնեցից զբեզ :

Տոհմ 12.

### ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ԻՉ.

Խաղաղ է գուշակ . պաշտ օծեալ էր :

1 Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յումմէ՞ երկ-  
եաց . տէր ապաւէն կենաց իմոց՝ ես յումմէ՞  
դողացաց :

2 Ե մերձենալ առ իս շարաց ուտել զմարմին  
իմ , նեղիչք իմ և թշնամիք իմ , նոքա տկարացան  
և անկան :

3 Թէ պատրաստեացի ՚ի վերայ իմ պատերազմ ,  
ու երկիցէ սիրոտ իմ . թէ յարիցէ ՚ի վերայ իմ  
ճակատամարտ , սակայն և այսուիկ ՚ի քեզ տէր  
յուսացայ :

4 Օ մի խնդրեցի ՚ի տեառնէ , և զսոյն աղաւեմ .  
բնակել ինձ ՚ի տան տեառն զամենայն աւուրս  
կենաց իմոց :

5 Տեսանել ինձ զվայելութիւն տեսան, և  
հրաման տալ 'ի տաճարի նորա :

6 Կրածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում յաւուր  
շարի . ընդ յարկաւ արար զիս 'ի ծածկով իւրանի իւրում :

7 Ի զիմէ բարձր արարեր զիս . և ոյժմ բարձր  
արա զգլուխ իմ 'ի վերայ թշնամեաց իմոց :

8 Ըուրջ եղէց և մատուցից 'ի խորանի նորա  
պատարագ օրհնութեան . օրհնեցից և սաղմոս  
ասացից տեսան :

9 Եռը տէր ձայնի իմում, զի կարդացի տո  
քեզ . ողորմեա ինձ և լուր ինձ, զի քեզ ասաց  
սիրու իմ . և ինզրեցին երեսք իմ, զերեսս քո  
տէր ինզրեցին :

10 Ո՞ի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, և  
մի խոտորիր բարկութեամբ 'ի ծառայէ քումմէ :

11 (Օդնական իմ լեր տէր, և մի անարդեր  
զիս, և մի թողուր զիս աստուած փրկիչ իմ :

12 Այսիր իմ և մայր իմ թողին զիս . և տէր իմ  
ընկալաւ զիս :

13 (Օրէնսդեռ արա զիս տէր 'ի ճանապարհի  
քում, և առաջնորդեա ինձ 'ի շատիշս քո ուղիղս :

14 Ա ասն թշնամեաց իմոց, մի մատներ զիս 'ի  
ճեռս նեղչաց իմոց :

15 Հարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց, և  
սանցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց :

16 Աւատացի տեսանել զբարութիւն տեսան  
յերկրին կենդանեաց . Համբեր տեսան և քաջա-  
լերեաց . զօրասցի սիրո քո և Համբեր տեսան :

Տոհմ 16 : Գորդոյն 46 :

## ՄԵԴԱՎՈՅ ԵՒ :

### Ա-Ռ-Հ-Յ-Ն-Ի-Ն-Ի-Ն :

1 Վ.ռ. քեզ տէր կարդացի աստուած իմ, մի՛ ըւեր  
յինէն, մի՛ երբէք լուսցես յինէն . նմանիցեմ  
այնոցիկ՝ որ իջանեն 'ի գուր :

2 Լուր տէր ձայնի ինդրուածաց իմոց յաղաշել  
ինձ առ քեզ, 'ի Համբառնալ ձեռաց իմոց 'ի  
տաճար սուրբ քո :

3 Ա'ի Համարիր ընդ ամրարիշս զանձն իմ . և  
մի՛ ընդ այնոսիկ՝ որ գործեն զանօրենութիւն,  
կորուսաներ զիս :

4 Ույր խոսէին զիսազազութիւն ընդ ընկերո  
իւրեանց, և շարութիւն է 'ի սիրոս նոցա :

5 Տուր նոցա տէր ըստ գործս նոցա . ըստ անօ-  
ռէնութեան զնացից նոցա Հասո նոցա :

6 Ըստ գործոց ձեռաց նոցա Հասո նոցա՝ զհա-  
տուցումն նոցա նոցին :

7 Ոչ իմացան նոքա զգործս տեսան, և ոչ 'ի  
գործս ձեռաց նորա Հայեցան . կործանեացիս  
զնոսա, և այլ մի՛ շինեսցին :

8 (Ծրչնեալ և տէր՝ զի լուսւ ձայնի աղօթից  
իմաց . տէր օդնական իմ և պաշտպան իմ :

9 Եւ նա յուսացաւ սիրտ իմ . օգտեցաւ և զուար-  
ձացաւ մարմին իմ . և ես կամօք իմովք խռո-  
տովան եղեց նմա :

10 Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ , ա-  
պաւէն փրկութեան օծելոյ իւրոյ :

11 Փրկեա զժողովուրդ քո , և օրհնեա զժա-  
ռանգութիւն քո . Հովուեա և բարձրացո զնոսա  
մինչև յաւիտեան :

### Տոհմ 11.

## ԱՅՆ ԱՐԱ ԻՎ.

Ուսուց ՚ի դաւիլ . օրհնութեանց նաւակութեաց  
դաճուրին :

1 Այսուցէք տեառն՝ որդիք աստուծոյ ,  
մատուցէք տեառն զորդիս խոյոց :

2 Այսուցէք տեառն զիստս և զպատիւ . մա-  
տուցէք տեառն զիստս անուան նորա . և երկիր  
պագէք տեառն ՚ի սրահ սրբութեան նորա :

3 ՚Ձայն տեառն ՚ի վերայ ջուրց՝ և աստուծ վա-  
սաց որոտաց . և տէր ինքն ՚ի վերայ ջուրց բազմաց :

4 ՚Ձայն տեառն զօրութեանց , և ձայն տեառն  
մեծվոյելութեանց :

5 ՚Ձայն տեառն փշոէ զմայրո , և մանկէ տէր  
զմայրոն լիրանանու :

6 Անրեսցէ զնոսա որպէս մատաղատունին լիբանանու . որ սիրելին է որպէս զորդիս միեղջերոյ :

7 Ձայն տեսոն հաստանէ զբոց ՚ի հրց . ձայն տեսոն շարժէ զանապատն , և խռովեցուցանետէր զանապատն կաղէս :

8 Ձայն տեսոն հաստատէ զեղթերուս . և յայտնի առնէ զանտառս :

9 Ի տաճարի նորա ամենայն որ ասեն զիտոս նորա :

10 Տէր զօրհեղեղս նստուցանէ և ցածուցանէ . թագաւորեսցէ տէր յափտեան :

11 Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տացէ . և որհնեսցէ զժողովուրդ իւր ՚ի խաղաղութիւն :  
Տունք 11 .

## ԱՐԴԱՐԱՆ ԵՅՒ

Ասովոս օրհնութեանց նուռիտիւնց դամարչին ՚է  
դաւկը :

1 Բարձր առնեմ զքեզ տէր , զի ընկալար զիս , և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս :

2 Տէր աստուած իմ՝ կարդացի առ քեզ , և բժշկեցեր զիս . տէր հաներ ՚ի դժոխոց զանձն իմ . փրկեցեր զիս յայնցանէ , որ իջանեն ՚ի գուր :

3 Ասղմոս ասացէք տեսոն սուրբք նորա . խռովովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա :

4 Արտմառութիւն է ՚ի բարեկութեան նորա . և  
կեանք են ՚ի կամաց նորա :

5 Ո՞նդ երեկօյս հանգիցեն լալիք . առաջաւու-  
եղիցի ուրախութիւն :

6 Ես ասացի ՚ի բարեկենդանութեան իմաւմ .  
թէ ոչ ասանեցայց յաւիտեան :

7 Տէր ՚ի կամս քո ետուր գեղոյ իմայ զօրու-  
թիւն . զարձուցեր զերեաս քո յինէն , և ես եզէ  
խոռվեալ :

8 Վր քեզ տէր կարդացի , և առ աստուած իմ  
աղաւեցի . զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ ,  
թէ իշանեմ ես յապականութիւն :

9 Ո՞իթէ հող խոստովա՞ն առնիցի առ քեզ .  
կամ պատեսցե՞՞ զնշմարտութիւնս քո :

10 Լուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ , և տէր եղե-  
ինձ օգնական :

11 ՚իարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն . զերծ  
յինէն զբուրձ , և ինձ զգեցոյց զուրախութիւն :

12 Արպէս սաղմօս ասասցեն քեզ փառք իմ . և  
այլ մի՛ ես զզշացայց . տէր աստուած իմ յաւի-  
տեան խոստովան եղէց քեզ :

## ՄԵԴԱՎՈՍ 1.

Ե կոդաբառք . նուհարանի ու իւն գուշանելեան . սաղման  
է պատկեն :

1 Ե քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից  
յաւխոեան . յարդարութեան քում փրկեա զիս  
և ապրեցո զիս :

2 Խոնարհեցո առ իս զունկն քո . վաղվաղեա  
կեցուցանել զիս :

3 Ե եր իմ աստուած պաշտպան և տուն ապաւինի  
ապրեցուցանել զիս . զի հզօրիչ իմ և ապաւէն իմ  
գու ես :

4 Ա սմն անուան քոյ տէր առաջնորդեցեր ինձ ,  
և մնուցեր զիս . և հանցես զիս յորոգայթէ  
յայսմանէ , որ թագուցաւ ինձ :

5 Պառ ես պաշտպան իմ տէր , և ՚ի ձեռս քո  
յանձն առնեմ զհոգի իմ :

6 Փրկեցեր զիս տէր աստուած ճշմարպութեամբ  
քով . ատեցեր զայնոսիկ՝ որ պահեն զերկիւղ ՚ի  
մնուախ :

7 Ես ՚ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և ուրախ  
եղեց ՚ի փրկութեան քում :

8 Հայեցար ՚ի խոնարհութիւն իմ , և փրկեցեր  
՚ի վշտաց զանձն իմ , և ոչ մատնեցեր զիս ՚ի ձեռս  
նեղչաց իմոց . և կացուցեր յանգորրու զոսս իմ :

9 Ողօրմեա ինձ տէր , զի նեղեալ եմ ես . խոռ-

վեցաւ՝ ի սրտմառնթենէ ակն իմ, անձն իմ և  
փոր իմ։

10 Պակասեցան՝ ի ցաւոց կեանք իմ, և ամբ իմ  
յոգւոց ելանելոյ։

11 Վաղբառացաւ՝ ի տկարութենէ զօրութիւն  
իմ. և ռոկերք իմ խռովեցան։

12 «Բան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես Նախառ  
դրացեաց իմոց, յոյժ ահ և երկիւղ ծանօթից  
իմոց։

13 Վանեպեան ոյք աեսանէին զիս, արտաքս  
վախչէին յինէն։

14 Ո՞ռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ՝ ի սրտէ.  
և եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ։

15 «Ի լուայ ես զրամբասանս բազմաց՝ որ  
շուրջ էին զինե. ի ժողովել նոցա ՚ի միասին,  
առնուլ զանձն իմ խորհեցան. այլ ես ՚ի քեզ  
տէր յուսացայ։

16 Վասցի դու ես աստուած իմ, և ՚ի ձեռս քո  
ժառանգութիւն իմ։

17 Փրկեա զիս ՚ի ձեռաց թշնամեաց իմոց, և ՚ի  
հալածչաց իմոց։

18 Երեւցո զերեսս քո ՚ի ծառայս քո. ապրեցո  
զիս տէր ըստ ողորմութեան քում. տէր՝ մի յամօթ  
եղէց, զի կարդացի առ քեզ։

19 Վամչեսցեն ամրարիշոք, և իջեն ՚ի զժոխա.  
և համբ եղիցին շրմունք նենգաւորք, Աք

Խոսէին զարդարոյ զանիրաւութիւն յամբարտաւանել և յանգոսնել իւրեանց :

20 Որպէս զի բազում է ողորմութիւն քաղցրութեան քոյ տէր , զոր պահեցեր երկիւղածաց քոյ :

21 Եմարեր դու այնոցիկ՝ ուշ յուսացեալ են ՚ի քեզ , առաջի որդւոց մարդկան :

22 Եմացուցեր զնոսա ՚ի ծածկոյթ երեսաց քոյ ՚ի խոռվութենէ մարդկան :

23 Շրածկեցեր զնոսա ՚ի խորանի քում , ՚ի հակառակութենէ լեզուաց :

24 (Ծրչնեալ է տէր , զի սքանչելիս արար , զողորմութիւն իւր ՚ի քաղաք ամուր :

25 Ես ասացի ՚ի զարմանեալ իմում , թէ ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոյ :

26 Ա ասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից իմոց շաղաղակել իմում առ քեզ :

27 Ոիրեցէք զտէր ամենայն սուրբք նորա , զի ստուգութիւն խնդրէ տէր . և հասուցանէ այնոցիկ , որ առաւել առնեն զամբարտաւանութիւն :

28 ՚ի աջարերեցարուք , և զօրասցին սիրտք ձեր , ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ էք ՚ի տէր :

# ԱՐԴՅՈՒԹԻՒՆ ԱՅ.

ԽԱԿԱԳՈՒՅՔՆ Ի ՊԱՏԵՔՆ :

1 Երանի ում թողութիւն եղե մեղաց . և  
ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա :

2 Երանի առն՝ որում ոչ համարեսցի տէր զմեղս  
նորա . և ոչ զոյ նենգութիւն ՚ի բերան նորա :

3 Լոեցի եռ՝ և մաշեցան ամենայն ուկերք իմ , առ  
աղաղակել ինձ առ տէր դօրհանապազ ՚ի տուե  
և զիշերի :

4 Շանրեաց ձեան քո ՚ի վերայ իմ . դարձայ  
՚ի թշուառութիւն , զի հարան յիս փուշք :

5 Օմղս իմ ցուցից քեզ , և զանօրէնութիւնս  
իմ ոչ ծածկեցից ՚ի քէն :

6 Վրացի՝ թէ պատմեցից բնձէն զմեղս իմ . և  
դու թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց  
իմոց :

7 Ա ասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ  
ամենայն սուրբք ՚ի ժամ ընդունելի :

8 Հայց միայն ՚ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց ,  
որ առ նոսս բնչոչ մերձեսցի :

9 Դու ես ապաւէն իմ ՚ի նեղութենէ յայս-  
մանէ , որ շուրջ եղեն զինե :

10 Հնծութիւն իմ , փրկեա զիս յայնցանէ՝ որ  
պաշարեցին զիս :

11 Խմաստուն արարից զբեզ և խելամօւս ՚ի

ձանապարհ, յոր և զնացես. և Հաստատեցից  
՚ի վերայքո զաւս իմ:

12 Ո՞ի լինիք որպես զձիս և զօռիս, զի ոչ գոյ ՚ի  
նուա իմաստութիւն. ՚ի սանձա և ՚ի զանդանա-  
ւանդս ճմշեցես զիշակս նոցա, որ առ քեզ ինչ  
ոչ մերձեցին:

13 Ռազում տանջանք են մեղաւորաց. բայց  
ոյք յուսան ՚ի տէր, ողորմութիւն տեառն շուրջ  
եղիցի զնոքօք:

14 Ուրախ եղերուք և յնծացէք արդարք, ՚ի տէր  
պարծեցարուք ամենեքեան՝ ոյք ուղիղ էք սրտիւք:

Տունք 14. Գորդայս 42.

## ՈՒԴՈՒՅՈՒ ԼԱ

Ուղիւս ՚է գուշիւն:

1 Հնծացէք արդարք ՚ի տէր. ուղղոց վայելէ-  
օրհնութիւն. խոստովան եղերուք տեառն օրհ-  
նութեամբ. տանադեաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս  
ասացէք նմա:

2 (Օրհնեցէք զտէր յօր Հնութիւն նոր, զի բարի  
է. սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ:

3 Ուղիղ են պատգամք տեառն, և ամենայն գործը  
նորա Հաւատովք են. և սիրէ զողորմութիւն և  
զիրաւունս տէր:

4 Ողորմութեամբ տեառն լի եղև երկիր, և բանի-  
տեառն երկինք Հաստատեցան, և Հոգւով  
բերանդյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

5 Ժաղովեաց որպէս 'ի տիկս զօռւրս ծավու . և  
զնէ 'ի խորս զգանձա իւր :

6 Երկիցէ 'ի տեառնէ ամենայն երկիր . և 'ի  
նմանէ դողացըն ամենայն բնակիչք աշխարհի :

7 Ո՞յ նա ասաց՝ և եղեն . Բնիքն հրամայեաց՝  
և հաստատեցան .

8 Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց . անար-  
դէ տէր զխորհուրդս ժողովրդոց . և արհամար-  
հէ տէր զխորհուրդս իշխանաց :

9 Խորհուրդ տեառն յաւիտեան մնայ , խոր-  
հուրդ սրափ նորա ազգէ մինչև յազգ :

10 Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստաւած օգնական  
է նմա . ժողովուրդ զոր ընտրեաց 'ի ժառանգու-  
թիւն իւր :

11 Ծերկնից նայեցաւ տէր յամենայն որդդիս  
մարդկան , 'ի պատրաստ բնակութենէ իւրմէ  
հայեցաւ յամենայն բնակիչս աշխարհի :

12 Ու ստեղծ առանձին զսիրոս նոցա , 'ի միտ  
առնու զամենայն դործս նոցա :

13 Ութէ 'ի բազում զօրս իւր ապրեսցի թա-  
գաւոր , և ու սկսյ 'ի բազում զօրութեան  
իւրում :

14 Առւտ է ձի 'ի գրկութեան իւրում . 'ի բազում  
զօրութեան իւրում ու ապրեցուցանէ զհեծեալն :

15 Աչք տեառն 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց .  
և ոյք յուսան յողորմութիւն նորա :

16 Փղկել 'ի մահուանէ զանձինս նոցա . կեզա,  
կրել զնոսա 'ի սովի :

17 Եշամբնք մեր համբերեսցեն տեսոն , զի օգ-  
նական և պաշտպան մեր է :

18 Ի՞նա ուրախ եղիցին սիրոք մեր , և յանուՆ  
սուրբ նորա յուսացուք :

19 Եղիցի ողորմութիւն քռ տէր 'ի վերայ մեր .  
որպէս յուսացաք 'ի քեզ :

Տունք 19.

## ՄԱԴԱՐԱ 19.

Ուսումնա 'ի դաւիթ . 'ի ժամանակը զի այլադանեաց  
զիւրեան էր սասան աբեմելչուայ . և սպա սըյա-  
նեց զնո , և գնոց :

1 (Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ , յա-  
մենայն ժամ օրհնութիւն նորա 'ի բերան իմ:

2 Ի տէր պարծեսցի անձն իմ . լուիցեն հեզք ,  
և ուրախ եղիցին :

3 Ա'եծ արարէք զտէր ինե . և բարձր արաս-  
ցուք զանուՆ նորա 'ի միասին :

4 Ինդրեցի 'ի տեսոնէ և լուս ինձ . յամե-  
նայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս :

5 Ա'ատիք առ տէր՝ և առէք զոյս . և երեսք  
մեր մի ամաչեսցեն :

6 Ա'յս աղքատ կարդաց առ տէր , և տէր լուս :

սմա : յամենայն նեղութենէ սորա փրկեաց  
զսա :

7 Ըանակ հրեշտակաց տեառն շուրջ է զեր-  
կիւղածովք իւրովք , և պահէ զնոսա :

8 Շաշակեցէք և տեսէք , զի քաղցր է տէր ,  
երանեալ է այլ՝ որ յուսայ ՚ի նա

9 Երկերուք ՚ի տեառնէ ամենայն սուրբք նորա .  
զի ոչինչ է պակասութիւն երկիւղածաց նորա :

10 Ա' եծամեծք աղքատացան և քաղցեան .  
բայց ոյք խնդրեն զտէր , մի պակասեցէ ՚ի նո-  
ցանէ ամենայն բարութիւն :

11 Եկայք որդեակք իմ և լուարուք ինձ . և  
զերկիւղ տեառն ուսուցից ձեզ :

12 Ո՞վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս , սիրէ զա-  
ւուրս իւր տեսանել ՚ի բարութեան :

13 Լոեցո զեղու քո ՚ի չարութենէ . և շըր-  
թունք քո մի խօսեցի զնենգութիւն :

14 Խոտորեա ՚ի չարէ , և արա զբարի . Խընդ-  
րեա զխաղաղութիւն , և երթ զչետ նորա :

15 Վաք տեառն ՚ի վերայ արդարոց , և ականջք  
նորա ՚ի վերայ աղօթից նոցա :

16 Երեսք տեառն ՚ի վերայ չարագործաց ,  
սատակել յերկրէ զյիշտականոցա :

17 Կարդացին արդարքն առ տէր , և տէր լուա-  
նոցա . յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց  
զնոսա :

18 ԱՌԵՐՃ է տեր առ այնոսիկ՝ որ մաշեալ են  
սրտիւք . և զիոնարհս հոգւով կեցուցանէ :

19 Տաղում Նեղութիւնք են արդարոց . յա-  
մենայնէ փրկէ զնոսա տեր . և պահէ զամենայն  
ուկերա նոցա . և մի ՚ի նոցանէ մի՝ փշրեսցի :

20 ԱՌԱՀ մեղաւորին չար է . բայց որ ատեայ  
զարդարն , զզաւացի :

21 Փրկէ տեր զանձինս ծառայից իւրոց . մի՝  
զըսացին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ են ՚ի նա :

Տակ 21 : Գորդոց 40 :

### ԱՌԱ ԱՌՈՒ ԼՇ

Ե Խատեա տեր զայնոսիկ՝ ոյք դատին զիս .

1 Դատաւա տեր զայնոսիկ՝ ոյք դատին զիս .  
մարտիր ընդ այնոսիկ , որ մարտնչին ընդ իս :

2 Առ զզէն և զասպարքո , և արի յօգնել ինձ .  
հան զսուրք քո ընդզէմ հալածչաց իմոց , արդել  
զնոսա . և ասա դու ցանձն իմ , թէ փրկութիւն  
քո ես եմ :

3 Եմաշեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրեին  
զանձն իմ . զարձցին յեսս և ամաշեսցեն , որ  
խորհէին ինձ չար :

4 Եղիցին նոքա որպէս փոշի տոաջի հողմոյ .  
և հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա :

5 Եղիցին ճանապարհք նոցա ՚ի խաւար և ՚ի

գայթագղութիւն, և հրեշտակ աստուծոյ հա-  
լածեսցէ զնոսա:

6 Ե նաևիր թագուցին ինձ որոգայթ յապա-  
կանութեան իւրեանց, և 'ի նաևիր նախառեցին  
զանձն իմ:

7 Հասցէ 'ի վերայ նոցա որոգայթ, զոր ոչ  
դիտացին. և որս՝ զոր թագուցին, առցէ զոտս  
նոցա. և յորոգայթ 'ի նոյն անկցին:

8 Վայլ անձն իմ յնծասցէ 'ի տէր, ուրախ  
եղիցի 'ի փրկութեան նորա. և ամենայն ուկերք  
իմ ասացին, տէր ո՞ նման է քեզ:

9 Օ 'ի փրկեաց զաղբասն 'ի ձեռաց հզօրի.  
զաղբասն և զտնանկն յայնցանե՛, որ յափշտա-  
կեն զնա:

10 Հարեան 'ի վերայ իմ վկայք չարեաց.  
զոր ինչ ոչ դիտեի 'հարցանեին ցիս:

11 Հասուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարուց.  
անժառանդել զանձն իմ խորհեցան յորդւոց 'ի  
մարդկանե:

12 Ես 'ի նեղել նոցա քուրձ զգենուի, իս-  
նարհ առնեի պահօք զանձն իմ. և աղօթք իմ  
'ի ծոց իմ գարձցին:

13 Ոլոպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հաճոյ  
լինեի. որպէս սգաւոր և տրտում, այնպէս իսո-  
նարհ առնեի:

14 Ե վերայ իմ ուրախ եղեն՝ և ժողովեցան.

Ժողովեցան յիս տանջանք , և ես ոչ ծանեայ :  
ցրուեցան , և ոչ զղբացան :

15 Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհա-  
մարհանոք . կրծտեցին 'ի վերայ իմ զատամունա  
խրեանց . տէր Արք տեսցես :

16 Եթաց արա զանձն իմ 'ի խորամանկութենէ  
նոցա , և յառիւթուց զմիամօրութիւնն իմ :

17 Խոստովան եղեց քեզ տէր՝ յեկեղեցիս մեծս ,  
և 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ :

18 Ո՞ի ուրախ եղիցին յիս Թշնամիք իմ , ոք  
առելին զիս 'ի տարապարտուց . ակնարկի առնելին  
յիս աշօք խրեանց :

19 Ո՞նդ իս զիազաղութիւն խօսելին , և նոք-  
եանք բարկութեամբ զնենգութիւն խորհելին :

20 Ըացին 'ի վերայ իմ զբերանս խրեանց , և  
տսացին այս այս տեսին աչք մեր :

21 Տեսեր տէր՝ և մի՛ լոեր . տէր՝ մի՛ 'ի բացեայ  
առնիր յինէն :

22 Օարթիր և հայեաց տէր՝ յիրաւունս իմ .  
աստուած իմ և տէր իմ 'ի զատաստանս իմ . և  
իրաւ արա ինձ ըստ արդարութեան քում , տէր  
առառուած իմ :

23 Ո՞ի ուրախ եղիցին յիս Թշնամիք իմ . և  
մի՛ ասասցեն 'ի սիրաս խրեանց , թէ վաշ վաշ  
անձանց մերոց , զի ընկլուզաք զնու :

24 Վճաշեցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք իոդն-

դային ընդ չար իմ . զգեցցին զամօթ և զանար-  
գանս՝ ոյք մեծարանէին 'ի վերայ իմ :

25 Հնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենե-  
քեան , ոյք կամին ընդ արդարութիւն իմ :

26 Ասասցեն յամենայն ժամ , մեծ է աստուած .  
և ոյք կամին զիսաղաղութիւն ծառայի քո :

27 Լեզու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս քո ,  
զօրհանապազ զգովութիւնս քո :

Տակ 27 .

## ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ե կամբարած , ծառայի ու առան . սաղման 'ի դաւիլ :

1 Ասէ անօրէնն 'ի մեզանշել ընդ միտու իոր ,  
թէ չիք երկիւղ աստուծոյ առաջի աշաց նորա :

2 Կենդեաց առաջի նորա , զտանել զանօրէ-  
նութիւն , և ատել զնա :

3 Շանք բերանոյ նորա անօրէնութիւն և նեն-  
գութիւն են :

4 Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի . զանօրէնու-  
թիւն խորհեցաւ յանկողնի իւրում :

5 Եկաց նա յամենայն ճանապարհ , որ ոչ է  
բարի . և 'ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ :

6 Տեր յերկինս է ողորմութիւն քո . ճշմար-  
տութիւն քո մինչև յամպս :

7 Արդարութիւն քո որպէս լերինք աստուած -

իրաւունք քո որպես խորս բազումա . զմարդիկ և  
զանասուն կեցուցանես դու տէր :

8 Որպես զի բազում արարեր զողորմութիւն  
քո աստուած . այլ որդիք մարդկան ՚ի հովանի  
թեոց քոց յուսացին :

9 Վըրեսցին նորա ՚ի պարարտութենէ տան  
քո . և զուխս փափկութեան քո տացես ըմպել  
նոցա :

10 Ե քէն է տէր աղբիւր կենաց . և լուսով  
երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս :

11 Կազեա զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանաչեն  
զքեզ , դարդարութիւնս քո՝ որ ուզիղ են սրտիւք :

12 Ո՞ի եկեսցէ ՚ի վերայ մեր ոտն ամբար-  
տաւանից , և ձեռք մեղաւորաց մի՛ գողացուցեն  
զմեզ :

13 Ե՞ր անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործենն զանա-  
րենութիւն . մերժեսցին և այ . մի՛ կարասցեն  
հաստատիլ :

Տառեք 14 : Գորզայս 40 :

## ՄԵԴԱ ԱՐԱ Լ.Օ.

Առաջնա ՚է գուշին :

1 Ո՞ի նախանձիր ընդ չարս , և մի՛ ընդ  
այնոսիկ՝ որ գործենն զանօրէնութիւն :

3 Օժի որպես խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին .  
որպես դաշտի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն :

3 Հուսած ՚ի տէր , և արա զքաղցրութիւն .  
ընակեաւ յերկրի , և հովուեսցիս ՚ի մեծու-  
թեան նորա :

4 Այսեաւ ՚ի տեսառնէ , և նա տացէ քեզ զիւլնդ-  
րուածս սրտի քո . յայտնեաւ առաջի տեսան զճա-  
նապարհս քո , և յուսա ՚ի նա :

5 ՚Իա արասցէ և հանցէ որպէս զրոյս զարդա-  
րութիւնս քո , և զիրաւունս քո որպէս զօր  
հասարակ :

6 Նազանդ լեր տեսան , և ծառայեա նմա . և  
մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց առակեալ իցեն  
ճանապարհք իւրեանց ընդ մարդոյ՝ որ գործէն  
զանօրէնութիւն :

7 Լոեա ՚ի բարկութեննէ , և հանգիր ՚ի սըրտ-  
մուութեննէ , և մի՛ նախանձիր ընդ չարս :

8 Օ ի չարք վաղվաղակի սատակեսցին . բայց  
ոյք համբերեն տեսան , նոքս ժառանգեսցեն  
զերկիր :

9 Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշտն .  
խնդրեսցես զտեղի նորա , և ոչ զացես :

10 Այլ որ հեղին են՝ նորա ժառանգեսցեն  
զերկիր . և փափկասցին ՚ի բազում խաղաղու-  
թեան իւրեանց :

11 Ապասէ մեղաւոր արդարոյ , և կրծտէ ՚ի  
վերայ նորա զատամունս իւր . այլ տէր ծի-  
ծաղեսցի զնովաւ :

12 ՚Փանզի յառաջադրյան տեսանել, զի հասեալ  
է օր նորա:

13 Ուր հանին մեղաւորք, և լարեցին  
զաղեղունս իւրեանց՝ հարկանել զաղբատն և  
զանանկն, սպանանել զայն՝ օր խոնարհն է  
սրտիւ:

14 Ուրք նոցա մացեն ՚ի սիրտս նոցա, և  
աղեղունք նոցա վրչեցին:

15 Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան զբա-  
զում մեծութիւն մեղաւորաց. և բազուկք ամ-  
րարշտաց խօրտակեցին:

16 Հաստատէ տեր զարդարս, և ճանաչէ զա-  
ռուրս ամբժից. Ժառանգութիւն նոցա յաւի-  
տեան եղիցի:

17 Ո՞ն ամաշեցեն նորա ՚ի ժամանակս չարու-  
թեան. այլ յաւուրս սովոյ յաղեցին:

18 Ռհա մեղաւորք կորիցեն. այլ թշնամիք  
տեառն ՚ի փառաւորել և ՚ի բարձրանալ իւրեանց  
պակասեցին, որպէս ծուխ զի պակասէ:

19 Գոխ առնու մեղաւորն, և ոչ հատուցանէ.  
այլ օր արդարն է, ոզորմի և տայ:

20 Ոյք օրհնեն զաեր ժառանգեցեն զեր-  
կիր. և ոյք անիծանեն, սատակեցին ՚ի  
նմանէ:

21 Ետեառնէ ուղղին գնացք առն. զնանա-  
պարհս նորա նա կամի յոյժ:

22 Անեղետ և գայթագղեսցի , նա մի՛ կործանեսցի , զի տէր ձեռնկալու է նորա :

23 Ո՞անուկ էի ես՝ և ծերացայ . և ոչ տեսի զարդարն արհամարհեալ , և ոչ զշաւակ նորա թէ մուրանայ հաց :

24 Օ՞օրհանապազ ողորմի և տայ վիոխ . զաւակ նորա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան :

25 Խոտորեա 'ի չարէ , և արա զբարի . բնակեսցես յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա :

26 Տէր սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր . այլ յաւիտեան պահէ զնոսա :

27 Վ՞նօրէնք հալածեսցին 'ի միասին , և զաւակ ամբարշտաց սատակեսցի :

28 Վ՞այլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր , և ընակեսցեն յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա :

29 Ե՞րան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն , և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս :

30 (Կրէնք աստուծոյ իւրոյ են 'ի սրախ իւրում . և մի՛ գայթագղեսցին զնացք նորա :

31 Այի մեղաւորն ընդ արդար , և խնդրէ սպանանել զնա . այլ տէր ոչ թողու զնա 'ի ձեռս նորա , և ոչ զաւապարտէ զնա յորժամ զատի զնա :

32 Ամբեր տեառն և պահեա զճանապարհս նորա . և բարձր արանցէ զբեզ 'ի ժառանգել

զերպիր, և զատակումն մեղաւորաց տեսցես :

33 Տեսի զամբարիշան վերացեալ և բարձրացեալ որպէս զմայրան լիրանանու :

34 Վնցի, և ահա ոչ էր, խնդրեցի, և ոչ դառաւ տեղի նորա :

35 Պահեա զամբծութիւն, և տես զուղղութիւն . զի գոն մնացուածք առն խաղաղաբարի :

36 Վնօրէնք հալածեսցին ՚ի միասին . և զաւակ ամբարշտաց կորիցէ :

37 Փրկութիւն արդարոց ՚ի տեառնէ է . վերակացու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղութեան :

38 ( Կնեսցէ նոցա տէր, և փրկեսցէ զնոսա . ապրեցուսցէ ՚ի մեղաւորաց, և կեցուսցէ զնոսա, զի յուսացան ՚ի նա :

Տունք 38.

## ԱՐԴՅՈՒՆ 1.1:

Խողուս ՚է դաւին . առ ՚է յէշտով շտբանու :

1 Տէր մի՛ սրտմառութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս :

2 Օի նետք քո հարան յիս, և յիս հաստամեցաւ ձեռն քո :

3 Ու զոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերեսաց բարկութեան քոյ :

4 Ու է խաղաղութիւն ուկերաց իմոց յերեսաց մեղաց իմոց :

5 Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ  
իմ. որպէս բեռն ծանր ծանրացան ՚ի վերայ իմ:

6 Անինեցան և փուեցան վերք իմ յերեսաց  
անզամութեան իմոյ :

7 Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ. զօրհա-  
նապազ տրառում գնայի, զի անձն իմ լի եղե  
չարչարանք. և ոչ զոյ բժշկութիւն մարմնայ  
իմոյ :

8 Հարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ.  
մնչեի առ հեծութեան սրտի իմոյ :

9 Տէր տռաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ,  
և հեծութիւն իմ ՚ի քէն ոչ ծածկեցաւ :

10 Աիրոտ իմ խոռվեցաւ յիս, և եթող զիս  
զօրութիւն իմ. լոյս աւաց իմոց, և այս ոչ եղե  
լողդ իս :

11 Շարեկամք իմ և մերձաւորք իմ տռաջի իմ  
մերձեցան և կացին, և մերձաւորք իմ հեռի  
եղեն յինէն :

12 Շանազատէին զիս և խնդրէին զանձն իմ.  
ոյք խորհեին չար ՚ի վերայ իմ, խռուցան զանօ-  
րէնութիւն, և զնենգութիւն զօրհանապազ  
խորհեցան :

13 Այլ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ. որպէս  
համը՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր :

14 Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ, և ոչ  
զոն խօսք ՚ի բերան նորա :

15 Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ, և դռւ լուիցես  
ինձ տէր ասոտւած իմ:

16 Ասացի՛ թէ մի՛ ուրախ Եղիցին յիս թշնամիք  
իմ. 'ի սասանել ստից իմոց՝ 'ի վերայ իմ մեծա-  
մեծս խօսեցան:

17 Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ, և ցաւք իմ  
առաջի իմ են յամենայն ժամ:

18 Օանօրէնութիւնս իմ պատմեցից, և հո-  
գացայց վասն մեղաց իմոց:

19 Խակ արդ թշնամիք իմ կենդանի են, և  
զօրացեալ են քան զիս. և բազում էին, ոյք  
ատէին զիս 'ի տարապարտուց:

20 Ուր հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ  
բարւոյ. չար խօսէին զինէն, զի ես երթայի-  
շէտ արդարութեան:

21 Ո՞ի թողուր զիս տէր ասոտւած իմ, և մի  
'ի բացեայ առնիր յինէն. հայեաց յօդնել ինձ  
տէր փրկութեան իմոյ:

Տառակ 21.

## ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ԼՐ

Ի կոդուրուծ. յէտիւնավայ օրհոսութիւն. 'ի դաւիւ-  
սառիւս:

1 Ասացի՛ թէ պահեցից զնանապարհս իմ  
զի մի՛ մեղայց լեզուաւ իմով:

- 2 Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի հակառակել մեղաւորին առաջի իմ :
- 3 Խուլ եղէ և խոնարհեցայ . ըսեցի 'ի բարութենէ , և ցաւք իմ նորոգեցան յիս :
- 4 Յ եռաւ սիրտ իմ 'ի փորի իմում , և 'ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :
- 5 Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի . ցոյց Բնձտէր զկատարած իմ , և զթիւ աւուրց իմոց՝ քանին է , զի գիտացից թէ որշափ ինչ պակասեալ է յինէն :
- 6 Ահա չափով եղիր զաւուրս իմ . և կար զօրութեան իմոյ որովէս ոչ ինչ է առաջի իմ . սակայն ամենեին ընդունայն է ամենայն մարդ մսեղի :
- 7 Վաղաքէն որպէս 'ի պատկերի շրջի մարդ , սակայն 'ի զուր խոռովի . գանձէ և ոչ զիտէ ում ժողովէ :
- 8 Խոկ արդ հով է համբերութիւն իմ , թէ ոչ զու տէր . կոմ կար զօրութեան իմոյ , թէ ոչ 'ի քէն :
- 9 Համենայն անօրէնութենէ իմնէ փրկեցեր զիս . նախատինս անզգամաց արարեր զիս :
- 10 Խուլ եղէ և ոչ բացի զբերան իմ , զի զու արարեր :
- 11 Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ , զի 'ի զօրութենէ ձեռին քո ես պակասեցայ :
- 12 Կշտամբութեամբ վասն մեղաց խրառեցեր

Հմարդ . մաշեցեր որպէս սարդիստայն զանձն Նորա . սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ :

13 Լուր տէր աղօթից իմոց , ունկն զիր խընդրուածաց իմոց , արտասուաց իմոց մի՛ լոեր :

14 Պանգուխտ եմ ևս առաջի քո , նժղեհ և անցաւոր որպէս ամենայն հարք իմ :

15 Անշյլ արա ինձ զի հանգեայց մինչւե Երթեալ իցեմ , ուստի ոչ ևս գտանիցիմ :

Տոհնք 15 :

### ԱՐԴ ԱՐԱՐ ԼՅՈ.

Ե խորաբար . առողջու ՚ի գուշիլ :

1 Համբերելով համբերի տեառն , և նայեցաւ առ իս , և լուս աղօթից իմոց :

2 Եհան զիս ՚ի գրոյ տառապանաց , ՚ի կաւոյ և ՚ի աղմոյ :

3 Հաստատեաց ՚ի վերոյ վիճիք զոսու իմ , և ուղղեաց զգնացու իմ :

4 Վճկ ՚ի բերան իմ օրհնութիւն նոր , զօրհնութիւն տեառն աստուծոյ մերոյ :

5 Տեսցեն բազումք և երկիցեն , և յուսացին ՚ի տէր . երանեալ է այր՝ օրոյ անուն տեառն յոյս է նորս :

6 Ոչ հայեցաւ նա ՚ի նանբութիւն , և ոչ ՚ի մոլութիւն սուսու :

7 Ըազում արարեր դու տէր ասսուած իմ

զաքանչելիս քո . Խորհրդոց քոց՝ ոչ ոք է որ նման  
է քեզ :

8 Պատմեցի և խօսեցայ , և բազում եղեն քան  
զթիւ . ընդ զոհս և ընդ պատարագո ոչ հաճե-  
ցար . լսելիս հաստատեցեր ինձ . զողքակեզս և  
զվան մեղացն ոչ խնդրեցեր :

9 Ըայնժամ ասացի՝ թէ ահաւասիկ գամ ես .  
՚ի զլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ :

10 Վանել զկամս քո աստուած իմ կամեցայ , և  
զօրենս քո ՚ի մէջ որովայնի իմոյ :

11 Վահարանեցից զարդարութիւնս քո յե-  
կեղեցիս մեծս . ահա չըթունս իմ ոչ արգելից ՚ի  
քէն :

12 Տեր զու գիտացեր՝ զի զարդարութիւնս քո  
ոչ ծածկեցի ՚ի սրտի իմում . զՃշմարտութիւն  
քո և զփրկութիւն քո :

13 Վասցի և ոչ թագուցի զաղորմութիւնս քո ,  
և զՃշմարտութիւնս քո ՚ի ժողովողենէ մեծէ .

14 Վայլ զու տէր մի՛ հեռի առներ զգթո-  
թիւնս քո յինեն . զի ողորմութիւն քո և Ճշմար-  
տութիւն քո յամենայն ժամ ընկալի զիս :

15 Շուրջ եղեն զինեն շարք՝ որոց ոչ էր նոցա  
թիւ . հասին ինձ անօրենութիւնք իմ , և ես ոչ  
կարացի տեսանել :

16 Իազում եղեն քան զհեր դլուս իմոյ . և  
սիրտ իմ եթող զիս :

17 Աւմեաց տէր փրկել զիս, և տէր յօգնել  
ինձ նայեաց :

18 Վասչեցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրեին  
զանձն իմբառնալ զսա . դարձցին յետո և ամա-  
շեցցեն՝ ոյք խորհեին ինձ չար :

19 Արեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի ,  
որ ասէին ինձ վաշ վաշ :

20 Հնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենե-  
քեան , ոյք խնդրեն զքեզ տէր :

21 Վասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ է աստուած ,  
և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

22 Ես աղքատ և անանկ եմ , աստուած խորհեա  
զիս . օգնական և պաշտպան իմ ես . և զու  
աստուած իմ մի՛ յամենար :

Տոհք 22 : Գորզոյս 58 :

## ԱՎՐՈՅՈՒԹԻՒՆ

Ի իշտարակ . սաղմոս ՚ի պատէլն :

1 Երանի որ խորհի զաղքատն և զանանկն .  
յաւուր չարի փրկել զնա տէր :

2 Տէր փրկել զնա և կեցուցանե . երանելի  
առնե զնա ՚ի վերայ երկրի , և ոչ մասնե զնա ՚ի  
ձեռս թշնամեաց խըրոց :

3 Տէր օգնական է նմա ՚ի մահին ցաւոց խըրոց .  
զամենայն անկողինս նորա դարձուցանե ՚ի հի-  
անդութենե նորա :

4 Ես ասացի տեր ողորմեա ինձ . բժշկեա զանձըն իմ , ես մեղայ բեզ :

5 [թ.] շնամիք իմ ասացին ինձ չար . Երբ իցեւ զի մեռցի , և կորիցէ անուն նորա :

6 Ո՞տանէր տեսանել զնանրութիւն . խօսէր 'ի սրտի իւրում , և ժողովէր զանօրէնութիւնս յանձն իւր :

7 Այսոսքս ելանէր և զնոյն խօսէր . զինէն շնչլէին ամենապյն թշնամիք իմ :

8 Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ . բան անօրենութեան եղին 'ի վերայ իմ :

9 Ա'իթէ որ ննջիցէն , և այլ մէ ևս յաւելուցու յառնել . քանզի և այրն խաղաղութեան իմայ . յոր և եսն յուսացայ :

10 Որ ուտէր զհաց իմ , յաճախեաց առնել ինձ խարեւութիւն :

11 Այլ դու տէր ողորմեա ինձ և կանգնեա զիս . և ես հատուցից նոցա :

12 Ծայսմ ծանեայ թէ հաճեցար ընդ իս . զի մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :

13 Այլ զիս յամբծութեան իմում ընկալար . և հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան :

14 (Օրհնեալ տէր աստուած խորայելի յաւիտեանս յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

## ԱՐԴՅՈՒԹՅՈՒՆ ԽՈՅ.

Եւ լոգուաբան . իւստակութեան որուային խորիսայ ,  
առողջութեան ու պահանջման :

1 Որպէս փափաքէ եղբերու յաղթերս ջուրց  
այնպէս փափաքէ անձն իմ առ քեզ աստուած :

2 Կարաւի է անձն իմ առ քեզ աստուած  
հզօր և կենդանի . Երբ եկից երեւցայց երեսացդ  
աստուածոյ :

3 Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ՚ի տուե  
և ՚ի զիշերի . և այն զի առէին ցիս զօրհանապազ՝  
թէ ուր է աստուած քո :

4 Օայս որպէս յիշեի , տառապէր յիս անձն  
իմ . քաջալերէի , զի մոից ընդ յարկաւ սրանցեւ-  
լեաց տանն աստուածոյ :

5 Եւ ձայն ցնծութեան խոստովանութեան , և ՚ի  
ձայն բարեկենդանութեան :

6 Վարդ ընդելոր տրտումես անձն իմ , կամ ընդելոր  
խոռովն զիս . յուսա առ աստուած , խոստովանեա-  
նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է :

7 Վշձն իմ յոյժ խոռովեցաւ . վասն այսորիկ  
յիշեցի զքեզ յերկըն յորդանանու , ՚ի չերմոնէ  
՚ի լեռնէ փոքուէ :

8 Խորք ՚ի խորոց կարդացին առ քեզ , ՚ի ձայն  
առհանաց քոց :

9 Վմնայն զբոսանք քո , և ալիք քո անցին ՚ի  
վերայ իմ :

10 Եւ տուե սպասուիրեաց տէր զողորմութիւն  
իւր, 'ի գիշերի զօրհնութիւն նոր. և աղօթք  
իմ առ աստուած վասն կենաց իմոց :

11 Այսացի աստուծոյ՝ ընդունելի իմ ես. ընդէ՞ր  
մերժեցեր զիս. ընդէ՞ր արտում գնամ ես 'ի  
նեղել թշնամուոյ իմոյ :

12 Եւ փշրել սսկերաց իմոց նախատեցին զիս  
թշնամիք իմ. յասել ցիս զօրհանապազ, թէ  
ուր է աստուած քո :

13 Այդ ընդէ՞ր արտում ես անձն իմ, կամ  
ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա առ աստուած, խռո-  
տովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է:  
Տունք 14.

### ԱՅՐԻ ԱՅՐՈՒ ԽՈՅ:

#### ԱՅՐՈՒ ԴՐԱՄ-ՀՐԱՄ:

1 Դիատ արա ինձ աստուած, և իրաւ արա  
ինձ 'ի զատաստանի իմում :

2 Ծազգեւ որ ոչ է սուրբ, 'ի մարդոյ մեղաւորէ  
նենդաւորէ փրկեա զիս :

3 Դիու աստուած հզօրիչ իմ ես. ընդէ՞ր մառա-  
ցար զիս, ընդէ՞ր արտում գնամ ես 'ի նեղել թըշ-  
նամուոյ իմոյ :

4 Առաքեա տէր զլոյս քո և զնշմարտութիւն  
քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս 'ի  
լւառն սուրբ և 'ի յարկս քո

5 Ա՞սից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

6 Խոսովան եղեց քեզ օրհնութեամբ աստուած աստուած իմ:

7 Վարդ ընդելու արտում ես անձն իմ, կամ  
ընդելու խոսվես զիս. յուսա առ աստուած խոս-  
առվանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է:  
Տակ 7: Գորգայո 34:

### ԱՅԻ ԱՅՈՒ ԽԳ.

1 Խոսոված. Խոսոված որպեսոցն իրիոյ.  
առաջնու ի պատկեն:

1 Վաստուած ականջօք մերովք լուաք, զոր  
հարքն մեր պատմեցին մեզ:

2 Օգործն զոր գործեցեր յաւուրա նոցա,  
յաւուրսն առաջինս:

3 Զեռն քո իլեաց զհեթանոսս, և զնոսա  
սնկեցեր. չարչարեցեր զժողովուրդս քո, և  
հաներ զնոսա:

4 Ու թէ սրով խրեանց ժառանդեցին զերկիր,  
և ու բազուկ նոցա թէ փրկեաց զնոսա:

5 Վալ աջ քո և բազուկ քո և լոյս երեսաց քոց,  
զի հաճեցար դու ընդ նոսա:

6 Դու ինքն ես՝ թագաւոր իմ և աստուած իմ,  
որ հրամայեցեր զփրկութեանցն յակորայ:

7. Յ. կթ շնամիս մեր հարցուք , և անուամբ քով արհամարհեցուք զյարուցեալսն ՚ի վերայ մեր :

8. Ու թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ , և ոչ սուր իմկեցուցանէ զիս :

9. Վ. յլ զու փրկեցեր զմեզ ՚ի թշնամեաց մերոց և զատելիս մեր յամօթ արարեր :

10. Վ. բուռնով պարծեցուք զօրհանապազ , և անուան նօրա խոստովան եղիցուք յաւիտեան :

11. Շայց արդ մերժեցեր և անարգեցեր զմեզ . և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :

12. Դարձուցեր զմեզ յետոս քան զթշնամիս մեր . և ստելիք մեր յափշտակեցին զմեզ :

13. Ետուր զմեզ որպէս զուխոր ՚ի զենումն , և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ :

14. Ա անառեցեր զժողովուրդս քո առանց զնոյ . ոչ զոյ թիւ ազաղակի մերոյ :

15. Վ. բարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց . ծաղը և ոյպն կատականաց այնոցիկ , որ շուրջ էին զմեօք :

16. Վ. բարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց ՚ի շարժել զգլուխոս ժողովորդոց :

17. Ո օր ամենայն նախատինք իմ առաջի իմ են , և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :

18. Ա ձայնէ նախառորդին և շարախօսի . յերեսաց թշնամոյն և հարածը :

- 19 Առյս ամենային եղն ՚ի վերայ մեր , և մեք  
զբեզ ոչ մոռացաք , և ոչ սահցաք ուխտի քում ,  
և ոչ զարձաք յետո սրտիոք մերովք :
- 20 Կարձուցեր զշատիղս մեր ՚ի ճանապարհաց  
քոց , խոնարհ արարեր զմեզ ՚ի տեղի շարշարա-  
նաց . և ծածկեցին զմեզ ստուերը մահու :
- 21 Ուեւ մոռացեալ իցէ մեր զանուն աստուծոյ  
մերոյ , կամ ձգեալ իցէ զձեռոս մեր առ աստուծոս  
ստարու :
- 22 Աակայն աստուծն ինդրէ զայս . զի նա քըն-  
նէ զզաղանիս սրտից մերոց :
- 23 Ո ասն քո մեռանիմք զօրհանապաղ . համա-  
րեցաք որպէս զոշխար ՚ի զենումն :
- 24 Օ արթիր ընդէ՞ր ննջես տէր . արի և մի՛  
մերժեր զմեզ խոպառ :
- 25 Օ մէ՞ զարձուցանես զերեսս քո ՚ի մէնջ .  
մոռանաս զաղքատութիւն և զնեղութիւնս մեր :
- 26 Խոնարհ եղեն մինչեւ ՚ի հող անձինք մեր ,  
և յերկիր կցեցան մէջք մեր :
- 27 Աքի տէր օգնեատ մեզ , և փրկեա զմեզ  
զամն անուան քո :

ՄԵԴԱՎՈՍ ԽՈԴ.

Ի խոպարսծ . զառանցելոց ծառականից , որդուցն իւրից իւստոքութեան . ստովոս օքնութեան ծառն մէրեւոյն :

1 Ռազինեսցէ սիրոս իմ զպատգամս քո բարիս , և ասացից զգործա իմ թագաւորի :

2 Լեզու իմ որպէս գրիչ արագագիր դպրի , գեղեցիկ տեսանելով քան զամենայն որդւոց մարդկան :

3 Ափուեցան շնորհչք 'ի շրթանց քոց . վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ աստուած յաւիտեան :

4 Վճ զսուր ընդ մէջ քո հզօր , վայելւութեան և գեղոյ քոյ :

5 Լարեա ուղղեա և թագաւորեա վասն ճշմարտութեան հեզութեան և արդարութեան , և առաջնորդեսցէ քեզ սքանչելապէս աջ քո :

6 Վետք քո սրեալ են հզօր , և ժողովուրդք 'ի ներբոյ քո անկցին , 'ի սիրոս թշնամեաց թագաւորի :

7 Վթոռ քո աստուած յաւիտեանս յաւիտենից , գաւազան ուղղութեան՝ գաւազան արքայութեան քո :

8 Աիրեցեր զարդարութիւն , և ատեցեր զանօրէնութիւն :

9 Ա ան այսորիկ օծ զքեզ աստուած աստուած

քո իւղով ուրախութեան , առաել քան զընկերս  
քո :

10. Օմուս և առաշխն և կասիայ 'ի զգեստէ  
քումմէ , 'ի տաճարաց փղոսկրէից , ուստի ուրախ  
արարին զբեզ դստերք թագաւորաց 'ի պատիւ  
քո :

11. Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ 'ի հան-  
գերձս ուկեհուս զարդարեալ և պաճուճեալ :

12. Լուր դուստր և տես , խոնարհեցո զունկն  
քո . մոռա զժողովուրդ քո և զտուն հօր քո , զի  
ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո :

13. Այ ինքն և տեր քո՝ երկիր պազցես սմա . և  
զուստր ծուրայ երկիր պազցէ սմա . և պատա-  
րագոք զերեսս սորա պաշտեսցեն : մեծամեծք 'ի  
ժողովուցոց :

14. Վանայն փառք դստեր թագաւորի 'ի ներ-  
քոյ , 'ի վերջաւորս ուկեհուս զարդարեալ և  
պաճուճեալ :

15. Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա ,  
և զընկերս նորա տարցին նմա :

16. Վծցեն ցնծոթեամբ և ուրախութեամբ , և  
տարցին 'ի տաճար թագաւորի . և փոխանակ  
հարց քոց եղիցին որդիք քո :

17. Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն  
երկիր . և միշեսցի անուն քո ընդ ամենայն ազգս  
ազգաց :

18 Ա ամն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան  
եղիցին առ քեզ յաւիտեան , և յաւիտեանս  
յաւիտենից :

Տակք 18 :

## ՈՒՐԱՐԱՄ ԽԵ

1 Խ ապարած . որդուոյն իրանայ է վշտոյ գողովնեաց :

1 Վ ասուած մեր ապաւեն և զօրութիւն .  
սղնական ի վերայ նեղութեանց , որ զարին զմել յ  
յոյժ :

2 Ա ամն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք ի խողիւ  
երկիւի . ի փոփոխել լերանց ի սիրոս ծովու :

3 Վ առշեցին և խոսվեցան ջուրք նոցա . խողիւ-  
ցան լերինք ի զօրութենէ նորա :

4 Վ անցք զետոց ուրախ առնեն զբաղաբն  
աստուծոյ . և սուրբ արար զյարկո իւր բարձ-  
րեալն :

5 Վ ասուած ի մեջ նոցա , և նորա մի՛ սասանես-  
ցին . օգնեսցէ նոցա ասուած ի վաղորդայնէ-  
մինչև ի վաղորդայն :

6 Խ ոտովեցան հեթանոսք , և խոնարհեցան  
թագաւորութիւնք . ետ զձայն իւր բարձրեալն .  
և խոռվեցաւ երկիր :

7 Տեր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի է մեր  
ասուած յակովը այ

8 Եկայք և տեսէք զգործա աստուծոյ, որ  
արար զնշանս և զարուեսոս ՚ի վերայ երկրի :

9 Եհար զպատերազմ ՚ի ծագաց մինչ ՚ի ծագս  
երկրի. զաղեղունս փշրեաց, զզէնս խորտա-  
կեաց, և զասպարս այրեաց հրով:

10 Կանխեցէք և ծաներուք, զի ես եմ աս-  
տուած. բարձր եղէց ՚ի հեթանոսս, և բարձ-  
րացայց ՚ի վերայ երկրի :

11 Տեր զօրութեանց ընդ մեզ. ընդունելի է  
մեր աստուած յակովբայ:

Տահք 11. Գործայս 56.

### ԱՐԴ ԱՐԱ ԽՈՉ

1. Հարուրուծ. Հասն որդուցն իորիայ. սողուս ՚ի  
դառնել:

1 Շօափս հարէք ամենայն հեթանոք,  
աղաղակեցէք առ աստուած ՚ի ձայն ցնծութեան:

2 Տեր բարձրեալ և ահարկու, թագաւոր մեծ  
՚ի վերայ ամենայն երկրի :

3 Նեազանդ արար զժողովուրդս ընդ մեզ, և  
զհեթենոսս ՚ի ներքոյ ստից մերոց :

4 Ուսորեաց զմեզ իւր ՚ի ժառանգութիւն,  
զեղեցկութեանցն յակովբայ՝ զոր և սիրեաց :

5 Նամբարձաւ աստուած օրհնութեամբ, և  
տէր մեր ձայնիւ փողոյ :

- 6 Աղմոս ասացէք աստուծոյ մերում. սաղմոս  
ասացէք Թագաւորին մերում, սաղմոս ասացէք :
- 7 Անազաւոր մեծ ՚ի վերայ ամենայն երկրի աս-  
տուծե, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ :
- 8 Թագաւորեաց աստուծ ՚ի վերայ հեթանո-  
սաց. աստուծ նստաւ յաթոռ սրբութեան  
իւրոյ :

9 Իշխանը ժողովրդոց ժողովեցան առ աս-  
տուծ արրահամու, զի աստուծոյ զօրութիւնք  
յերկրէ յոյժ համբարձան :

Տանք 9.

## ԱՐԴԱՎՈՐ ԽՈՅ:

Ասպետ օբհուն-ընտան որդուցն իւրեայ. ԵՇԻՇՇ  
շաբաթու :

- 1 Անեծ է աեր, և օրհնեալ է յոյժ ՚ի քա-  
զաք աստուծոյ մերոյ, ՚ի լեառն սուրբ նորա :
- 2 Հաստարմատ ցնծասցէ ցնծութեամբ ամե-  
նայն երկիր. Երինք սիովեի, կողմանք հիւսիսոյ՝  
քաղաք Թագաւորի մեծի :

3 Աստուծ ՚ի տաճարի խրում յայտնի, ՚ի  
ժամանակի որպէս օգնական լիներ նոցա :

4 Ահաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի ժողո-  
վեցան, և անցին ՚ի միասին :

5 Անքեանք տեսին այսպէս և զարմացան. խո-  
վեցան սասանեցան, և դողումն կալաւ զնոսա :

6 Ե՞նդ երկունք որպէս 'ի ծննդեան, 'ի հաղմ  
աստիճիկ փշընցէ զնաւս 'ի թարսիս :

7 Որպէս լուսք, սոյնպէս և տեսաք 'ի քաղաք  
աեւան զօրութեանց՝ 'ի քաղաք աստուծոյ մերոյ:

8 Վասուած հիմունս արկ նմա յաւիտեան. ըն-  
կալաք աստուած զողորմութիւն քո 'ի մեջ ժողո-  
վըրդեան քոյ :

9 Ըստ անուան քում, սոյնպէս և օրհնութիւն  
քո ընդ ամենայն տիեզերս. և արդարութեամբ  
իի և աջ քո :

10 Աւրախ եղիցի լեռնն սիովին. և ցնծասցեն  
զատերք յուղայ վասն իրաւանց քոց աեր :

11 Շօջեցարուք զսիովեին, պաշտեցէք զնու  
և պատեցէք զաշտարակս նորա :

12 'Դիք զսիրոս ձեր 'ի վերայ զօրութեան  
նորա, բաժանեցէք զամուրս նորա, զի պատմել  
կարասջիբ յազդ յայլ :

13 Աս եւ աստուած, աստուած մեր յաւիտեանս  
յաւիտենից. և աս հովուեցէ զմեզ մինչեւ յա-  
ւիտեան :

Տոհմ 13.

## ԱՐԴ ԱՌԱ ԽՈՒ

1 Հարաբեկաց արաւոցին իորիսայ. առավաս օքնեան կեան  
'կ դառնեն :

1 Լուարուք զայս ամենայն աղօք. ունկնդիր

լերուք ամենեքեան , ոյք բնակեալ էք յաշ-  
խարհի :

2 Եցնունդք երկրի և որդիք մարդկան ՚ի  
միասին մեծամեծք և անանկք :

3 Աերան իմ խօսեսցի զիմաստութիւն , և խոր-  
հուրդք սրտի իմոյ զհանձար :

4 Խոնարհեցոցից յառակումն զունկն իմ ·  
բացից զառակս օրհնութեամբ ՚ի սկզբանեւ :

5 Ո՞նդե՞ր բնաւ երկնչիմ եւ յաւուր չարի · զի  
անօրէնութիւնք գնացից իմոց շուրջ եղեն զինեւ :

6 Ըուսացեալք ՚ի զօրութիւն իւրեանց , ՚ի  
բազմութիւն մեծութեան իւրեանց պարծեացին :

7 Եղբայր ոչ փրկէ և ոչ փրկէ մարդ , և ոչ  
տայ աստուծոյ զփրկանս իւր , և ոչ զգինս փրկա-  
նաց անձին իւրոյ :

8 Ա աստակեա յախտեան , և կեցցես մինչ  
խաղառ , և ոչ տեսցես զապականութիւն :

9 Ծորժամ ռեցես՝ թէ իմաստունք մեռանին ,  
՚ի միասին անզգամք և անմիտք կորիցեն , և թող-  
ցեն օտարաց զմեծութիւն իւրեանց :

10 Կմբեզմանք առւնք նոցա եղիցին յախ-  
տեան , և յարկք նոցա աղքէ մինչև յազգ · և  
կարդացեն անուանք նոցա ՚ի հողս իւրեանց :

11 Ա արդ ՚ի պատոի էր և ոչ իմացաւ , հա-  
ստարեաց անասնոց անրանից և նմանեաց նոցա :

12 Այս ճանապարհ է զայթապղութեան նոցա

նոցին . յետ այսորիկ բերանօք խրեանց հաճես-  
ցին :

13 Որպէս խաշն 'ի դժոխա մատնեսցին , և մահ  
հովուեսցէ զնոսա . և տիրեսցնեն նոցա ռւղիղք  
ընդ առաւօտո :

14 (Օգնութիւնք նոցա մաշեսցին 'ի դժոխա ,  
և 'ի փառաց խրեանց անկցին :

15 Ի՞սոյց սակայն աստուած փրկեսցէ զանձն իմ  
'ի ձեռաց դժոխոց , յորժամ ընդունին զիս :

16 Ո՞ի երկնչիր յորժամ մեծանայ մարդ , և  
յորժամ բազում լինին փառք տան նորա :

17 Օի ոչ թէ 'ի մեռանել խրում առցէ ընդ  
խր զամենայն . և ոչ թէ իջցեն փառք տան նորա  
ընդ նմա :

18 Այսլ անձնն նորա 'ի կեանս խրում օրչ-  
նեսցի . խոստովան եղիցի քեզ՝ յորժամ բարի  
արասցես զու նմա :

19 Ո՞ացէ նա մինչև յաղդ հարց խրոց . մինչև  
յաւիտեան զլոյս մի տեսցէ :

20 Ո՞արդ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ , հա-  
ւասարեաց անասնոց անբանից և նմանեաց  
նոցա :

Տունք 20 : Գորդայս 42 :

# ԱՐԵՎԱՆԻ ԽՈՅ

Առաջնա ի պատմել :

1 Աստուած աստուծոց տէր խօսեցաւ, կա-  
շեաց զերկիբ յարևելից մինչեւ 'ի մուտս արևու :

2 Ես սիովինեւ մեծվայելըութիւն փրկութեան  
գեղոյ նորա :

3 Աստուած մեր յայտնապէս եկեսցէ, և աս-  
տուած մեր մի՛ դադարեսցէ :

4 Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի, և շուրջ  
զնովաւ միրիկ յոյժ :

5 Կոշեսցէ զերկինս 'ի վերուստ' և զերկիբ 'ի  
դատել զժողովուրդ իւր, ժողովել առ ինքն  
զոռւրրս իւր, և ոյք զնեն զպատարագս ուխտից  
'ի վերայ սեղանոյ նորա :

6 Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա,  
զի աստուած զատաւոր է :

7 Լուր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց ընդ քեզ,  
և խրայէլ՝ քեզ վեայեցից . զի աստուած աստ-  
ուած քո ես եմ :

8 Ոչ թէ վասն պատարագաց քոց կշտամբեմ  
զքեզ. զի ողջակեզք քո առաջի իմ են յամենայն  
ժամ :

9 Ոչ ընդունիմ 'ի տանէ քումիմ զուարտիս, և  
ոչ 'ի հօտից քոց նսխազս :

- 10 Եմէ ամենայն գազան անտառի , երէ լեռանց  
և ամենայն անասուն :
- 11 \*Կիսեմ ես զամենայն թռչունս երկնից .  
գեղեցկութիւն վայրի ընդ իս է :
- 12 Ամէ քաղցեալց , քեզ ինչ ոչ սսացից . զի  
իմէ աշխարհ լրիւ իւրով :
- 13 Ոչ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց , և ոչ  
զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ :
- 14 Ուառո աստուծոյ պատարագ օքնութեան ,  
կատարեա բարձրելոյն զուխոս քո :
- 15 Կարդասցես առ իս յաւուր նեղութեան քո :  
Ես փրկեցից զքեզ , և զու փառաւոր արասցես  
զիս :
- 16 Առկայն մեղաւորին ասէ աստուծ . իսկ զու  
ոնդէ՛ր ընաւ պատմես զարդարութիւն իմ , կամ  
առնուս զուխոս իմ 'ի բերան քո :
- 17 Օ ի զու ատեցեր զիրատ իմ . մերժեցեր և  
յեսս ընկեցեր զամենայն բանս բերանոյ իմոյ :
- 18 Ամէ տեսանեիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ  
նոսա , և ընդ շունս դնեիր զբաժին քո :
- 19 Շներան քո յաճախեր զարութիւն , և լեզու  
քո նիւթէր զնենզութիւն :
- 20 \*Կատեալ զեղբօրէ քումիկ չարախասէիր , և  
'ի վերայ որդւոյ մօր քո դնեիր զգայթագլու-  
թիւն :
- 21 Օ այս ամենայն արարեր , և լոեցի քեզ .

կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մտի քում, թէ և ես քեզ  
նմանիցեմ:

22 Արդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս  
ամենայն առաջի քո - իմացարուք ամենեքեան՝  
որոց մոռացեալ իցէ զաստուած :

23 Պաւցէ երբէք յափշտակիցիք , և ոչ ոք  
իցէ որ փրկիցէ :

24 Փատարագ օրհնութեան փառաւոր արացեցիս . և անդ է ճանապարհ , ուր ցուցից նմա  
զիրկութիւն աստուծոյ :

Տառը 24.

## ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ՀՅՈՒՄ

Ե խորարած . ստովու ՚ի դաւիլ . ՚ի ժամանակի զէ  
ին առ նո նովուան հարգութէ , ինըն զէ իրեալ  
իր նո առ բերանք եւ :

1 Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմու-  
թեան քում . ըստ բազում զթութեան քում  
քաւեա զանօրէնութիւնս իմ :

2 Եռաւել լուա զիս յանօրէնութիւնէ իմնէ ,  
և ՚ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :

3 Օ անօրէնութիւնս իմ ես ինձէն զիսեմ . և  
մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

4 Ռեզ միայն մերայ տէր , և չար առաջի քո  
արարի :

5 Արակես արդար եղիցես 'ի բանս քո և յազմող  
'ի դատել քեզ :

6 Մաօրէնութեամբ յղացաւ , և 'ի մեղս ծնաւ  
զիս մայրի իմ :

7 Դու տէր զչշմարտութիւն սիրեցեր . զան-  
յայսա և զեածկեալս իմաստութեամբ քով  
յայտնեցեր ինձ :

8 Հօղեա յիս մշտկաւ , և սուրբ եղեց . լուս ,  
և քան զձիւն սպիտակ եղեց :

9 Լսելի արա ինձ զցնծութիւն և զուրախու-  
թիւն , և ցնծասցեն ուկելք իմ տառապեալք :

10 'Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց , և զամե-  
նայն անօրէնութիւնս իմ քառեա յինէն :

11 Ամրոտ սուրբ հաստատեա յիս աստուած , և  
հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում :

12 Ա՛յ ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոյ , և  
զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն :

13 Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ , և  
հոգւով պետութեան քոյ հաստատեա զիս :

14 Ուսուցից անօրինաց զնանապարհա քո . և  
ամբարիշաք տռ քեզ դարձցին :

15 Փրկեա զիս յարենե աստուած աստուած  
փրկութեան իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ յարդարու-  
թեան քում :

16 Տէր եթէ զըմթունս իմ բանաս , բերանի իմ  
երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

17 Յաէ կամեցեալ էիր, պատարագս մատուցանէաք. բայց դռւ ընդ ողջակեցս իսկ ոչ համեցար:

18 Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ. զսիրս սուրբ և զհոգի խոնարհ աստուծ ոչ արհամարհէ:

19 Խարի արա տէր կամօք քովք սիովնի, և շնուացին պարխապք երուսաղեմի:

20 Ծայնժամ համեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան. ու խոփոց պատարագս հանցեն ՚ի սեղան քո զուարակս:

Տահաք 20.

## ԱՐԴ ԱՐԱ ՀՕՒ

Ե կոդորու իմաստութեան, առվաս ՚ի գումար. ՚ի ժամանակին զի Երև Շուկի Երևան, պատմեաց սահմանական, Շի ահաւասին գումար. ՚ի գուն առի Բելլարու ՚:

1 Օք պարծիցի ՚ի չարութեան հզօր՝ զանօրէնութիւն. զօրհանապազ զանիրաւութիւն խորհեցաւ ՚ի լեզուի իւրում:

2 Ուրակս ածելի սուր՝ սրեաց զնենգութիւն սիրեաց զշարութիւն քան զբարութիւն, զանօրէնութիւն քան զիսօսս արդարութեան:

3 Ոիրեաց նա զամենայն խօսս կործանման, և զւեզուս նենգաւորս:

4 Ա Ասն այսորիկ առառած կործանեցէ զնա  
խպառ . իղեսցէ և հանցէ զնա յարկաց իւրոց ,  
և զարմասս նորա յերկրէն կենդանեաց :

5 Տեսցեն արդարք և երկիցեն . զնովաւ . ծի-  
ծաղեսցին և աստացեն :

6 Ե յս այլ է , որ ոչ արար զաստուած իւր  
օգնական . այլ յուսացաւ սա 'ի բաղում մհծու-  
թիւն իւր , և զօրացաւ 'ի նանրութեան իւրուս .

7 Ե յլ ես որպէս ձիթենի պաղալից 'ի տան  
աստուծոյ . յուսացայ յողորմութիւն աստուծոյ  
յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից :

8 Խոստովան եղեց քեզ յաւիտեան , զի արա-  
րեր . և համբերից անուան քում , զի քաղցր ես  
առաջի սրբոց քոյ :

Տահեք 8 : Գործայու 52 :

### ԱՐԴ ԱՐՅՈՒՆ ՇՈՒ

1 Խաղաղութ . զան Խորլուկնեայ . Խոստութեան 'ի  
պատկեն :

1 Եսաց անդգամն 'ի սրտի իւրում թէ ոչ  
զոյ աստուած . ասպականեցան և պղծեցան յա-  
նորէնութեան իւրեանց . և ոչ է որ առնէ  
զքաղցրութիւն :

2 Եստուած յերկնից նայեցաւ յամննայն որ-  
դիս մարդկան , տեսանել թէ իցէ ոք իմաստուն՝  
որ ինդրիցէ զաստուած :

3 Վամենեքեան խոտորեցան ՚ի միասին , և անողի-  
տանացան :

4 Ոչ ոք է ո՛ը առնել զբարի , և չէ ոք մինչև ՚ի  
մի :

5 Արագէս ոչ ծանիցին ամենեքեան , որ գործեն  
զանօրէնութիւն :

6 Ոյք ուտեին զժողովուրդ իմ որպէս կերա-  
կուր հացի , և առ աստուած ոչ կարդացին :

7 Վեդ երկիցեն երկիւղ՝ ուր ոչ իցե երկիւղ .  
զի աստուած ցրուեսցէ զուկերս մարդահաճոյից :

8 Վամշեսցեն և յամօթ լիցին , զի աստուած  
անարդեաց զնոսա :

9 Ո՞ տացէ ՚ի սիովնէ զփրկութիւն խրայելի . ՚ի  
զարձուցանել տեառն զգերութիւն ժողովրդեան  
իւրոյ , ցնծանցէ յակովը , և ուրախ եղեցի  
խրայել :

Տառը 9.

## ԱՐԴԱՎԱՐ ՀՕՐԻ

1 Խոտորած . ընդ օրհնութեան ինսուրաթեան ՚ի  
դաւթ . ՚ ժամանակի ոչ ելին զվեցիքն , և  
առն շատուած ահաւածի դաւթե լադուցիւն  
նարէ առ մէզ :

1 Վատուած յանուան քում կեցո զիս , և ՚ի  
զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

2 Եստուած լուր աղօթից իմաց . ունկն զի՞ր բանից բերանց իմոյ :

3 (Կառք յարեան ՚ի վերայ իմ , և հզօքք ինդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :

4 Եհա աստուած օդնական իմ , և տէր ընդունելի հոգւոյ իմոյ :

5 Ե գարձուցանել զւարն ՚ի թշնամիս իմ , ճըշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա :

6 Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ . խոստովան եղեց անուան քումտէր , զի բարի է :

7 Ծամենոյն նեղութենէ իմնէ փրկեցեր զիս . և ՚ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Տաշոյ 7 .

## ԱՐԴԱՌՈՒՅՆ

1 Խարապունք . ընդ օրհնութեան իւստութեան .  
ստովան ՚է դուել :

1 Ունկն զիր աստուած աղօթից իմաց , և մի անտես առներ զինդրուածս իմ :

2 Կայեա առ իս և լուր ինձ , զի տրուեցայ ևս  
՚ի ձանձրանալ իմում , և խոսվեցայ :

3 Ե ձայնէ թշնամոյն և ՚ի նեղել մեղաւորին  
խոտորեցան յիս անիրաւութեամբ , բարկութեամբ ոխս պահէին ինձ :

4 Աիրաւ իմ խոռվեցաւ յիս , և երկիւղ մահու անկաւ . 'ի վերայ իմ :

5 Ե՞ւ և դողումն եկն 'ի վերայ իմ , և ծածկեաց զիս խռուար :

6 Ե՞ւէի , տայր ոք ինձ թևս որպէս զաղաւնոյ՝ զի թռչէի վերանայի , և չեռացեալ զաղարէի յանապատի :

7 Ե՞կն ունէի աստուծոյ՝ որ փրկէր զիս 'ի կարձ մասութենէ , 'ի զայրանալոյ , 'ի մրրկեալ նեղսըր մասութենէ :

8 Ե՞նկլո տէր և բաժանեա զւեզուս նոցա . զի տեսի զանօրէնութիւնն և զչակառակութիւն 'ի քաղաքի :

9 Ե՞ւ առւէ և 'ի գիշերի շուրջ եղն զպարսպօք նորա անօրէնութիւնք . շարիք և մեղք են 'ի մէջ նոցա . և ոչ պակասեաց 'ի հրապարակաց նոցա զաշին և նենգութիւն :

10 Օ՞ի թէ թշնամոյն նախատեալ էր , համ բերէի արդեօք . կամ ատելոյն մեծաբանեալ էր 'ի վերայ իմ , թագչէի արդեօք 'ի նմանէ :

11 Իսկ դու մարդ հաւասար իմ , առաջնորդ իմ և ծանօթ իմ :

12 Ե՞պաքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և քեզ կերակուր : զի գնայաք միաբանութեամբ 'ի տան աստուծոյ :

13 Եկեսցէ մահ 'ի վերայ նոցա , և կենզանոյն

իջցեն 'ի դժոխա . զի չարութիւն է 'ի բնակութեան նոցա և 'ի մէջ նոցա :

14 Ես առ աստուած կարդացի . և լուսու մնձ յերեկոյս , 'ի վաղորդացի և 'ի հասարակ աւուր :

15 Պատմեցի և ասացի . և լուիցէ ձայնի իմում . փրկեացէ խաղաղութեամբ զանձն իմ 'ի մերձաւորաց իմոց . զի կարեօք հասին 'ի վերայ իմ :

16 Լուիցէ աստուած և խոնարհ արացէ զնոսուրը յառաջն է քան զյափանեանս :

17 'Օ,ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ , և ոչ երկեան յաստուծոյ :

18 Ծգեաց զձեռն իւր 'ի հասուցանել նոցա . և նորա պղծեցին զօրենս նորա :

19 Բաժանեցան 'ի սրամութենէ երեսաց նորա . և եհաս 'ի սիրոս նոցա :

20 Ասկուղ եին բանք նոցա քան զձեթ , և նիշեանք ոպրես ոլաք :

21 Ռնկեա 'ի տէր զհոգս քո , և նա կերակրէ զքեզ . և ոչ տայ յափանեան ստանութիւն արդարոյ :

22 'Դու աստուած իջուսցես զնոսա 'ի գուր ապականութեան . արք արիւնահեղք և նևն զաւորք մի՛ հասարակեացեն զաւորք իւրեանց . ոյլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

## ԱՐԴԱՎՈՐ ՇՈՒ

1 Խաղաղութեան . Համա Ժողովրդեանն , որ ՚է սբի պայման  
հետացիւու եին . ՚է ժամանեալի զի խոշոն պատ  
այլապէին ՚ի գել : Ծառայանագիր . սույն ՚է  
դաւիլ :

1 Ողորմեա ինձ աստուած , զի կոխեաց զիս  
մարդ . զօրհանապազ պատերազմունք նեղեցին  
զիս :

2 Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ .  
բազում եղեն՝ ոյք մարտնչեին ընդ իս ՚ի բար-  
ձանց :

3 Ե առեւ ես ոչ երկեայց , զի ՚ի տեր յուսացայ .  
աստուծուլ գովեցից զբանս իմ . յաստուած յու-  
սացայ՝ և ոչ երկեայց , զի արասցէ ինձ մարդ :

4 Զօրհանապազ զբանս իմ անարդեցին . զինէն  
եին խորհուրդք նոցա ՚ի չարութեան :

5 Պանդուխոք եղիցին , և թաքթաքուրք  
շրջեսցին . նոքա դարշապարի իմում սպասեսցին ,  
որպէս և սպասէին անձին իմոյ :

6 Որպէս առ ոչնչէ մերժեսցես զնոսա . բարկու-  
թեամբ զժողովուրդս հնազանդ եցուսցես :

7 Վատուած զկեանս իմ պատմեցից քեզ . Եզից  
զարտասուս իմ առաջի քո , որպէս խոստացար զու-  
ինձ :

8 Դարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց ,  
յաւուր յորում կարդացից առ քեզ :

9 Ահա ծանեայ զի աստուած իմ ես դու . զաստուած օրհնեցից 'ի բանս իմ , և զտէր գովեցից 'ի խօսս իմ . յաստուած յուսացայ և ոչ երկեցոյց , զի՞ արացել ինձ մարդ :

10 { ինէն են ուխոր իմ , զոր տաց քեզ օրհնութեամբ աստուած աստուած իմ :

11 Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ . զաշս իմ յարտասուաց , և զոսս իմ 'ի գայթագութենէ . հաճոյ եղեց տռաջի տեառն յերկրին կենդանեաց :

### Տահար 11.

## ԱՐԴԱՐԱ ԾՈՅԸ,

1 Ես առարկա եմ՝ աղոթաներ . 'ի պահը յայլանագին . 'ի Ճամանակին զի ժամանակը լաւացել եր և արեւոց սպառությունը յայրէ անդ :

1 Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա ինձ , զի 'ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

2 Ե հովանի թեսց քոց յուսացայց , մինչև անցցէ անօրէնութիւն :

3 Աղաղակեցի առ աստուած բարձրեալ , առ աստուած բարերար իմ :

4 Առաքեաց յերկնից , և կեցոյց զիս . եղ 'ի նախատինս , որ կոխէին զիս :

5 Առաքեաց աստուած զողորմութիւն և զճը-

մարտութիւն իւր , և փրկեաց զանձն իմ 'ի միջոց  
զազանաց , զի ննջեի եռ խոռվեալ :

6 Որդւոց մարդկան աստամունք իւրեանց զէն և  
նետք են , և լեզուք նոցա որպէս սուր սուսերի :

7 Իւրձրեալ եռ զու յերկինս աստուած , և  
յամենայն երկրի են փառք քո :

8 Որոգայթ պատրաստեցին ոտից իմոց . խո-  
նարհ արարին զանձն իմ . փորեցին առաջի իմ  
խորխորդա , և անկան ինքեանք 'ի նոյն :

9 Պատրաստ է սիրու իմ աստուած , պատրաստ  
է սիրու իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառապ  
իմութք :

10 Օարթիք փառք իմ , զարթիք սաղմոսիք և  
օրհնութեամբ . և ես զարթեացյ առաւօտոց :

11 Խոպտվան եղեց քեզ 'ի ժողովուրդս տեր ,  
և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

12 Ո'եծ եղեւ մինչև յերկինս ողորմութիւն  
քո , մինչև յամաց ճշմարտութիւն քո :

13 Իւրձրեալ եռ զու յերկինս աստուած , և  
յամենայն երկրի են փառք քո :

## ԱՐԴ ԱՌԱ ՅՈՒ;

Ի վարդարան։ ԱՌ արգարեանեք ։ յազյանակիք ։ սուլու  
ի դաւիլ։ :

1 Առէ արգարե զարդարութիւն խօսէիք ։ և  
ուղիղս զատէիք որդիք մարդկան։ :

2 Յանզի և արդ իսկ ՚ի սրբի ձերում զանորե-  
նութիւն գործէիք յերկրի ։ անիրաւութիւն ձեռք  
ձեր նիւթեն։ :

3 ( Կար եղեն մեղաւորք ՚ի մօրէ ։ խարեցան  
յարդանդէ ։ և խարեցան սուս։ :

4 Արտմուսութիւն նոցա ըստ նմանութեան օձի ։  
որպէս իժի և քարրի ։ զի խցեալ է զականջս իւր։ :

5 Օ ի մի լուիցէ նա զձայն թովչի ձարտարի ։  
և մի առցէ զեղ ՚ի զեղատուէ իմաստնոյ։ :

6 Ե առուած փշրեսցէ զատամունս նոցա ՚ի բե-  
րանս իւրեանց ։ և զժանիս առիւծուց խորտակեաց  
աէց։ :

7 Ե նարգ եղիցին նոքա որպէս ջուր՝ զի հեղու ։  
՚ի լարել աղեղան նորա տկարասցին որպէս մամ զի  
հայի ։ և ապառեսցին։ :

8 Ե նկաւ հուր՝ և ու անսին զարե ։ մինչւ ՚ի  
միտ առեալ էր զիուշա իւրեանց ։ որպէս զժնիկ  
բարկութեամբ կենդանուցյն կիզցէ զնոսա ։

9 Արախ եղիցի արգարն՝ յորժամ տեսցէ զհա-  
տուցումն ։ և զձեռս իւր լուասցէ յարեան  
մեղաւորք։ :

10 Եւ ասացէ մարդ . թէ արդարեւ գուցէ  
պտուղ արդարոյ , և է աստուած որ զատի զնոսա  
յելկրի :

Տառք 10 : Գորդոյս 34 :

## ԱՐԴԱՐՈՒՅ ՅՈՒ

1 Խոսքունք . Ի՞ ողբեկոներ . շաբանաւուներ . Ի՞  
ժումանինի ով առաջեւոց առաջ , և պաշտեոց  
ըստուն նորս , ով սովորով զնու . սովոր Ի՞  
դաւել :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց աստուած ,  
յայնցանէ որ յարուցեալ են 'ի վերայ իմ ապ-  
րեցո զիս :

2 Փրկեա զիս յայնցանէ , ոյք գործեն զանօրե-  
նութիւն . յարանց արիւնահեղաց ապրեցո զիս :

3 Որսալ զանձն իմ կամեցան , և հասին 'ի վերայ  
իմ հզօրք :

4 Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց մեղաց  
ընթացայ և ուղիղ եղէ :

5 Օ արթիր ընդ առաջ իմ , և տես զու աեր  
զօրութեանց աստուած իսրայելի :

6 'Կայեաց և այց արա ամենայն հեթանոսաց .  
մի ողորմիր ամենեցուն , ոյք գործեն զանօրենու-  
թիւն :

7 'Կարձցին ընդ երեկոյ . սովեսցին որպէս  
շունք , և շրջեսցին զբաղաբաւ :

8. Երբա զօղանթեսցեն բերանք իւրեանց , և  
սուր է ՚ի շրթունք նոցա :

9. Խակ արդ ո՞վ լուաւ զարս . զի դռւ տեր  
ծիծաղեսցիս վերաք , և արհամարհեսցես զա-  
մենայն հեթանոսս :

10. Օ զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից , զի  
աստուած օդնական իմ է :

11. Ա ստուած իմ , ողորմութիւն նորա կանխու-  
ցէ առ իս . և աստուած իմ ցոյց ինձ ՚ի թշնամիս  
իմ :

12. Ա սպանաներ զնոսա , զի մի մառացին  
պժողովուրդս քո :

13. Հ իրուեա զնոսա զօրութեամբ քով , և ընկ-  
ճեա զնոսա , զի դռւ ևս պաշտպան իմ տեր :

14. Ո եղբ բերանոյ նոցա և բանիք շրթանց  
նոցա , ընկլիլին նորա յամբարտաւանութեան  
իւրեանց :

15. Ծ յանէծս և ՚ի ստութիւն մատնեսցին . ՚ի  
կատարածի բարկութեան սպառեսցին , և մի  
գացին :

16. Դ իստացեն՝ զի աստուած տիրէ յակովայ և  
ամենայն ծագաց երկրի :

17. Դ արձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին որպես  
շունք , և շրջեսցին զբաղաքաւ :

18. Երբա սփռեսցին յուտել . ապա թէ ոչ  
յաշեսցին , տրանթեսցեն :

19 Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս տեսոն , և  
ցնծացայց առաւօտուց յողորմութեան քում :

20 Օի եղեր իմ պաշտպան և տուն ապաւինի ,  
յառուր նեղութեան իմոյ օգնական իմ :

21 Վեզ սաղմոս ասացից՝ աստուած ապաւին  
իմ . աստուած ողորմութեան իմոյ :

Տառը 21 .

### ԱՐԴՅՈՒՆ ՀՕՅԸ.

1 Խորարած . զատանցելոց ժամանակոց առ առ  
հանեւ . ի ժամանակի ով Հայէն արար նա զի՞ւն-  
գի՞ւն և զատրիստուն ստիողայ , և ի դարձին  
հարիսներ յալուն պյուն առաջեց յեզիսուսուն  
հաղուր : Ծովանաբին . սուրբ ի դարձին :

1 Վաստուած մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ .  
բարկացար , և գթասցիս ՚ի մեզ :

2 Հարժեցեր զերկիր , և խոռվիցուցեր զսա .  
բժշկեա զհարուածս սորա , զի սասանեցաւ :

3 Հյուցեր ժողովրդեան քում խառութիւն . և  
ետուր ըմայել մեզ դինի յիմարութեան :

4 Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի տպրեսցին  
յերեսաց աղեղան :

5 Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո աղով քո ,  
և լուր մեզ :

6 Վաստուած խօսեցաւ ՚ի սրբութենէ իւրմէ .

բարձր եղեց, բաժանեցայց զսիւքէմ, և զհովիսն յարկաց շափեցից :

7 Իմ է գաղայադ, և իմ է մանասէ. Եփընմ հզօրիչ դլսոյ իմոյ :

8 Հուգայ թագաւոր իմ. մովաք աւազան յուսոյ իմոյ :

9 Հեղովմէ ուղեցից զանացս իմ. և ինձ այլող տիք հնազանդ եղեն :

10 Ո՞ տարցէ զիս ՚ի քաղաք ամուր, կամ ճառաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեղովմէ :

11 Եթէ ոչ դու աստուած, որ մերժեցեր զմեզ, և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :

12 Տուր մեզ օգնութիւն ՚ի նեղութեան, զի ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ :

13 Կոտուծով արասցուք զօրութիւն. և նա արհամարհեսցէ զայնոսիկ՝ որ նեղեն զմեզ :

Տոնք 13.

### ԱՐԴ ԱՐԱ Կ

1. Խառարած ընդ օրհնութեան. առջևս է պատկեր :

1 Եռը աստուած ազօթից իմոյ, նայեա ուր յաղօթս իմ:

2 Ես ծագաց երկրէ կարողացի առ քեզ, մինչ ՚ի վաստակել որտի իմոյ :

3 Ես վիմէ բարձր արարել զիս. առաջնորդեցեր

Բնձ, և իմ եղեր յոյս, և աշտարակ հզօր եղեր  
Բնձ յերեսաց թշնամւոյն :

4 Ռնակեցայց ՚ի յարկա քո յաւիտեան, և  
ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թեոց քոց :

5 Պոռ աստուած լուար աղօթից իմոց . ետուր  
ժառանգութիւն, ոյք երկնչին յանուանէ քում  
մեւ :

6 Վրուրա յաւուրա յաւելեր թագառորի ամաց  
նորա, աւուրա սազաց մինչեւ յազգա նորա :

7 Կայ և մեայ յաւիտեան առաջի աստուեոյ ու  
զորմութիւն և ճշմարտութիւն, ոյք ինդրեսցեն  
՚ի նմանեւ :

8 Վյապէս սազմոս ասացից քեզ յաւիտեանս  
յաւիտենից, և ասց քեզ զազօթու իմ օր ըստ օրէ :

Տահար 8 : Գորզայց 42 :

### ԱՐԴՅՈՒՆ ԿԱ:

1. Հայութաբանութեան մասնաւութեան մասնաւութեան մասնաւութեան մասնաւութեան :

2. Եւա եւ աստուած իմ և փրկութիւն : սպաւեւն  
իմ, զի՞ սասանեցայց առաւել :

3 Ո՞ինչեւ յերր յառնեք ՚ի վերայ մարդոյ՝  
սպանանել ամենեցեան, որպէս յորմոյ թիւրելոյ  
և ՚ի ցանկոյ մերժելոյ :

4 Ըայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան մըքել  
յինէն, և ընթացան ՚ի ծարաւս խրեանց :

5 Ներանօք խրեանց օրհնէլին, և սրտիւք  
անիժանէլին :

6 Ըայց սակայն աստուծոյ հնազանդ լիցի անձն  
իմ, զի ՚ի նմանէ և ինձ համբերութիւն :

7 Առ և աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապաէն  
իմ զի մի՛ սասանեցայց :

8 Հաստուծոյ և զօրութիւն իմ և փառք իմ.  
աստուած օգնութեան իմոյ, յոյս իմ և առ  
աստուած :

9 Եռասացարուք ՚ի նա ամենայն ժողովք ժողովը  
դոց. սփռեցէք առաջի նորա զսիրոս ձեր, զի աստ-  
ուած օգնական է ձեր յաւիտեանս ժամանակաց :

10 Ասկւյն ընդունայն են որդիք մարդկան.  
առա են որդիք մարդկան. ՚ի կշիռս խրեանց  
մեղանչեն, և ինքեանք յունայնութեան են ՚ի  
միասին :

11 Ո՞ի յուսոյք յանիրաւութիւն, յափշտա-  
կութեան մի՛ ցանկայք. և մեծութիւն թէ ասիւ-  
դայցէ, մի՛ յօժարեսցին սիրուք ձեր :

12 Ո՞ի անդամ խօսեցաւ աստուած, և երկու  
զոյս լուաք :

13 Հաստուծոյ և զօրութիւն, և քո աեր ողոր-  
մութիւն. և զու հատուցանես խրաբանչիւր  
ըստ դործս նոցա :

# ՄԵՐՈՎԱՆԻ ԿԱՀ

Սաղմուն է դատիլ . Բնակիւս նախեր նու յանապարի  
անդ հրետապանի :

1 Վասուած աստուած իմ, ես առ քեզ առաւօս  
առնեմ . ծարաւեաց առ քեզ հոգի իմ . քանիպա-  
տիկ ես և մարտին իմ :

2 Որպէս երկիր անապատ և անջուր, ուր ոչ  
գոյ ՚ի նմա ճանապարհ :

3 Վասպէս ՚ի սուրբս երեւցայց քեզ, տեսա-  
նել ինձ զզօրութիւն քո և զփառս քո :

4 Ա ան զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան  
զկեանս իմ . և շրթունք իմ զովեսցեն զքեզ :

5 Վասպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ, և յա-  
նոն քո համբարձից զձեռս իմ :

6 Որպէս ՚ի ճարսդյ պարարտութենէ լցցի  
անձն իմ, շրթամբք ցնծութեամբ օրհնեսցէ  
զքեզ բերան իմ :

7 Օք թէ միշեի զքեզ յանկողնի իմում, ընդ  
առաւօսս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ :

8 Օք եղեր իմ օգնական, ՚ի հովանի թեոց  
քոց ցնծացայց :

9 Եկն զինի քո անձն իմ . և զիս ընկալաւ աջ  
քո . և նոքա ՚ի նանիր ինզրեցին զանձն իմ :

10 Ուացեն ՚ի ներքոյ անդնդոց երկրի . մատնեսցին  
՚ի ձեռս սրոյ, և բաժինք աղուեսուց եղիցին :

11 Խաղաւոր յուսացաւ ՚ի տէր . զովեսցին

ամեներեան՝ որ երդնուն նովաւ . խցցին բերանք  
այնոցիկ՝ ոյք խօսէին զանիրաւութիւն :

## ՑԱՆՔ 11:

## ՄԵԴԱՎՈՐ ԿՐ.

1 Ե լուր աստուած աղօթից իմաց յաղաշել  
ինձ առ քեզ . յերկիւղէ թշնամոյն փրկեա  
զանձն իմ :

2 Ո՞ւածկեացեա զիս 'ի ժողովոց չարաց , 'ի  
բազմութենէ՛ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

3 Ո՞յք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեաց .  
ըսրեցին զաղեղունս իւրեանց յիս զառնու-  
թեան :

4 Հգել 'ի գաղտնիս այնոցիկ՝ ոյք ուղիղ են  
· բարիւք . յանկարծակի ձգեսցեն 'ի նոսա , և մի՛  
իրկիցեն :

5 Ո՞յք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս  
չարութեան . խորհեցան թագուցանել ինձ որո-  
գոյթ , և ասացին ոչ տեսանել զայս տեր :

6 Ի՞նեցին զանօրէնութիւն , պատրաստեցան  
'ի քննել զբննութիւն :

7 Ա՞ստիցէ ոյր 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ ,  
և բարձր եղիցի աստուած :

8 Այսոք աղայոց եղեն վերք նոցա . տկառառու-

'ի նոսա լեզուք իւրեանց , և խռովեսցին ամենեքեան՝ զյք հայէին ընդ նոսա :

9 Երկեաւ ամենայն մարդ . և պատմեցին ըղոսործս աստուծոյ , և զարարածս նորա 'ի միտառին :

10 Ուրախ եղիցի արդար 'ի տէր , և յաւսացի 'ի նա . նովաւ զովեսցին ամենեքեան , զյք ուղիղ ևն սրտիւք :

Տառչք 10 : Գորշայս 34 :

### ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ԿՐ

1 Խափառուք . սողմա 'ի գումակն : (Օրհնութեան Երեմայէն Եղիշեւէլ և Ճաղացուեան , յոշժու 'ի պատմիութեանեւ խուճն Ելունել :

2 1 բեր վայելէ օրհնութիւն աստուծ 'ի սիովն . և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ :

3 1 անք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ մեր . զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցես :

4 Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար , և բնակեացեն 'ի գաւիթս քո :

5 1 ցցուք մեր 'ի բարութենէ տան քո . սուրբ է տաճար քո սրանչելի արդարութեամբ :

6 1 ուր մեզ աստուծ վրկիչ մեր , յոյս ամենայն ծագաց երկրի , և որ 'ի ծով հեռի :

7 Ո պատրաստէ զեկրինս զօրութեամբ իւրով .  
և զգեցեալ է զօրութիւն :

8 Ո խոռվեցուցանէ զմեծութիւն ծովու , և  
զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ :

9 Խոռվեցին հեթանոսք , և երկիցեն բնա-  
կիչք երկրի ՚ի նշանաց քոց :

10 Ենթա առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զուարձա-  
ցին . հայեցար յերկիր՝ արքեցուցեր զնա , և  
բազում արարեր զմեծութիւն նորա :

11 Կահան աստուծոյ լի եզե ջուրբ . պատրաստ  
արարեր զկերակուր նորա , զի այսպէս է պատ-  
րաստութիւն :

12 Օ ակօս նորա արքեցուցեր , և բազում  
արարեր զարմնիս նորա :

13 Ե ցողել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա .  
օրհնեցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան քոյ :

14 Կաշոք քո լրջին պարարտութեամբ . պա-  
րարտացին գեղեցկութիւնիք անապատի :

15 Ըլուրբ ցնծութիւն զգեցցին , և զգեցցին  
խոյք մաքեաց :

16 Հովհանք բազում արասցեն ցորեան , աղա-  
զակեցցեն և օրհնեցցեն :

## ԱՐԴ ԱՐԱՐ ԿԵ

Ի կապարածք . սաղմու ՚ի դունիլ . յարանիւան :

1 Վաղակեցէք առ աստուած ամենայն երկիր . սաղմոս ասացէք անուան նորա , և տուք զիառաս օր Հնութեան նորա :

2 Վասցէք աստուծոյ , որպէս զի ահեղ Են գործք քո . ՚ի բաղում զօրութեան քում սաեցին քեզ թշնամիք քո :

3 Վամենայն երկիր երկիր պազցեն քեզ . սաղմոս ասասցեն քեզ , և սաղմոս ասասցեն անուան քում :

4 Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ . որպէս զի ահեղ Են խորհրդովք քան զամենայն որդւոց մարդկան :

5 Ո զարձոյց զծովն ՚ի ցամաք . և ընդ գետու անցին յոտանաւորք :

6 Վնդ ուրախ եղիցուք մեք ՚ի նա , որ տիրէն զօրութեամբ իւրով յաւիտենից :

7 Վշք նորա ՚ի Հեթանոսա Հային . ոյք զառնացուցին զնա , մի՛ բարձրասցին յանձինս իւրեանց :

8 Օր Հնեցէք Հեթանոսք զառտուած մեր . ընդ արարէք զձայն օր Հնութեան նորա :

9 Վշի որ ես զանձն իմ ՚ի կեանս , և ոչ ես զողութիւն ոտից խորց :

10 Փորձեցեր զմեզ աստուած և քննեցեր, որպէս և քննի արծաթ :

11 Եղուցեր զմեզ յորոգայիթ, եղիր նեղութիւն՝ ի Շիկունս մեր. և անցուցեր զմարդիկ ՚ի վերայ դլխոց մերոց :

12 Վշշաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր, և հաներ զմեզ ՚ի հանգիստ :

13 Ո՞տից ՚ի առւն քո պատարագօք. տաց քեզ զուխտ իմ, զոր խոստացան քեզ շոթունք իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ ՚ի նեղութեան :

14 Օ՞ողբակեզս ուղղալիցս մատուցից քեզ իոյօք և խնկօք, և քեզ մատուցից զուարակս և նոխազս :

15 Եկայք լուարուք ինձ և պատմեցից ձեզ ամենեքեան՝ ոյք երկնշիք յաստուծոյ, զոր ինչ արար անձին իմոյ :

16 Վո՞ նա բերանով իմով կարդացի. և բարձր արարից զնա լեզուաւ իմով :

17 Օ՞մեզս թէ աեռանեի ՚ի որտի իմում, միթէ լուէր ինձ աեր :

18 Ա ան այսորիկ լուաւ աստուած, և նայեցաւ ՚ի ձայն ինզրուածաց իմոց :

19 (Օրհնեալ է աստուած՝ որ ոչ ՚ի բացեայ արար զաղօթս իմ, և ոչ զողորմութիւն իւր յինէն:

## ՄԵԴԱՎՈՍ Կ.Օ.

1 Խ իսուսընծ . չնոր օքհեալէնս . սակառ է բդոց :

1 Ա ստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ .  
երեցո զերեսս քո 'ի մեզ , և ողորմեա մեզ :

2 Ռ' անաշել յերկրի զճանապարհո քո ,  
յազինս ամենայն զփրկութիւնս քո :

3 Խ սոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդը աստ-  
ուած , խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդը  
ամենայն :

4 Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազնոք , զի դու  
դատիս զժողովուրդս յուղղութիւն . և ազգաց  
երկրի դու առաջնորդես :

5 Խ սոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդը  
աստուած . զոհասցին զքէն ժողովուրդը ամե-  
նայն :

6 Երկիր ետ զպուղ իւր , և օրհնեաց զմեզ  
աստուած աստուած մեր :

7 Ա ստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ . և 'ի նմանէ  
երկիցեն ամենայն ծագք երկրի :

Տունք 7 : Գորդոց 42 .

## ՄԵԴԱՎՈՍ Կ.Հ.

Խ իսուսընծ . սակառ է պատկեն :

1 Ծարիցէ աստուած՝ և ցրուեսցին ամենայն  
թշնամիք նորա , փախիցեն ատելիք նորա յերե-  
սաց նորա :

2 Որպէս պակասէ ծուխ՝ պակասեցին . որպէս  
հայք մոմ առաջի հրոյ , այնպէս կորիցեն մեղա-  
տըք յերեսաց աստուծոյ :

3 Վարդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն առաջի  
նորա , և զուարձասցին յուրախութեան իւրեանց :

4 (Կ)բհնեցէք զաստուած և սաղմոս ասացէք  
անուան նորա . ճանապարհ արարէք այնմիկ որ  
նոսի ընդ արևմուտո , և տէր է անուն նորա :

5 Հյնծասցեն առաջի նորա , և խռովեսցին  
յերեսաց նորա :

6 Որ հայրն . է որրոց և դատաւոր այրեաց ,  
աստուած ՚ի տեղւո՞ս որրութեան իւրում :

7 Վատուած բնակեցուցանէ զմիակրօնո՞ի տան ,  
և հանէ զկապեալք քաջութեամբ իւրով . սոյն-  
պէս և զզառնացոզ ՝ որ բնակեալ են ՚ի գերեզ-  
մանս .

8 Վատուած ընդ ելանել քեզ առաջի ժողովը -  
զեան քո , ընդ անցանել քեզ ընդ անապատ՝  
երկիր շար + եցաւ :

9 ՚ի անզի և երկինք ցողեսցին յերեսաց աս-  
տուծոյ ՚ի սինէ առաջի աստուծոյ իսրայելի :

10 Վնձրե կամաց պատրաստեցեր աստուած  
ժառանգութեան քում . թէպէտ հիւանդացաւ ,  
սակայն զու հաստատեցեր զնա , և զազանք քո  
բնակեսցեն ՚ի նմա :

11 Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քո աղ-

քասի աստուած . տէր տացէ զբան , ոյք աւե ,  
աւրանեն զօրութեամբ բաղխա :

12 Անգաւոր զօրութեանց սիրելոյ , զգե-  
զեցկութիւն տան քո բաժանեալ յաւարի .  
թէպէտ և ննջեսդիք ՚ի մեջ վիճակաց :

13 Խաք աղաւնոյ արծաթազատ , և թիկ-  
նամէջը նորա ՚ի գոյն ուկւոյ :

14 Ե գումարել երկնաւորին զթագաւորս ՚ի  
վերայ նորա , ձիւնասցին ՚ի սաղմոն :

15 Ե առն աստուծոյ լեռոն պարարտ , լեռոն  
մածեալ , և լեռոն պարարտ . և զի՞նչ կարծէք  
ըրինք հպարտացեալք :

16 Ե առն , ընդ որ հաճեցաւ աստուած ընակելի  
՚ի նմա , քանզի և տէր իսկ ընակեսցէ ՚ի նմա իսպառ :

17 Կառք աստուծոյ բիւրապատիկք , հաղարք  
ուղղիչք , և տէր ՚ի նոսա ՚ի սինէ սրբութենէ  
իւրմէ :

18 Ել ՚ի բարձունս և զերեաց զգերութիւն .  
առ աւար՝ բաշխեաց պարզես և ես որդւոց  
մարդկան . քանզի թերահաւատից ևս ընակեալ  
եղիցի ՚ի նմա :

19 Տէր աստուած օրհնեալ օրհնեալ տէր  
զօրհանապազ , առաջնորդեսցէ մեջ աստուած  
փրկիչ մեր :

20 Կառուած մեր աստուած կենարար , և ՚ի  
տեսոնէ են ելք մահու :

- 21 Ապաց ստեղծած աստուած փշրեսցէ զգլուխ  
թշնամեաց մերոց . և զհերին կարձնուին , որ  
զնան յանորկնութեան իւրեանց :
- 22 Արաց տէր՝ 'ի խորոց անդնդոց դարձուցից ,  
և 'ի միջոյ ժանեաց զայն 'ի դուրս կորզեցից :
- 23 Որպէս թագցի ոսն քո յարեան , և լեզուք  
շանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց :
- 24 Երևեցան գնացք քո աստուած . գնացք  
աստուեոյ թագաւորին մերոյ սրբոյ :
- 25 Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնութիւն 'ի  
մէջ կուսանաց և զովաց :
- 26 Ծեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած , և զալը  
յաղբերացն խորայելի :
- 27 Ենդ բենիամին 'ի տղայութեան զարմանալի ,  
իշխանք յուդայ առաջնորդք նորա՝ իշխանք  
զարուղոնի , և իշխանք նեփթաղիմայ :
- 28 Հրամայեա աստուած զօրութեամբ քով .  
զօրացո զայս , զօր հաստատեցեր 'ի մզ :
- 29 Ի տաճարէ քումմէ յերուաղեմէ քեզ  
մատուցեն թագաւորք զպատարագս :
- 30 Ասստեա 'ի գաղան եղեգան , 'ի ժաղախ  
զուարակաց և 'ի դասս երնջուց :
- 31 Խոսեցին այնորիկ 'որք ընտրեալ են  
ործաթով . ցրուեա զհեթանոս , և ոյք կամին  
ընդ պատերազմ :
- 32 Եկեսցեն հրեշտակք յեղիպտոսէ . հնդիկք  
յառաջագոյն ձեռնոտու լիցին առ աստուած :

33 Յժագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք զառա-  
ռած , և սաղմոս ասացէք տեսոն :

34 Ռ' անապարհ արարէք այնմիկ , որ Նստի  
յերկնիս երկնից ընդ յարենլս :

35 Ե՛ս ասացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրութեան .  
և առոք զփառս տեսոն :

36 Ե՛վերայ խրայելի մեծվայելըութիւն նորա .  
զօրութիւն նորա մինչև յամսս երկնից :

37 Աբանչելի է աստուած 'ի վերայ սրբոց  
իւրոց , աստուած խրայելի :

38 'Եր ասցէ զօրութիւն հաստատութիւն  
ժշկովողեան իւրոյ . օրհնեալ է աստուած :

Տահի 38.

### ԱՐԴԱՎՈՐ ԱՐ

Ե լուսաբան . Համա զառանցելոցն . սողոն 'ի  
պատկեն :

1 Արցո զիս աստուած , զի հասին ջուրը  
յանձն իմ . ընկլայ ես 'ի խորս անդնդոց , ուր ոչ  
գոյ ինձ հանգիստ :

2 Եկի ես 'ի խորս ծովու , և ըրշանք ընկղմցին  
զիս :

3 Ա աստակեցի ես առ աղաղակել , և կեր-  
կերեցաւ կոկորդ իմ :

5 Շաղում եղեն քան զհեր զլիոյ իմոյ , ոյք  
առելին զիս 'ի ասրապարտուց :

6. Օ՞րացան յիս թշնամիք իմ և առելիք իմ  
՚ի նանիր . ինչ զոր ոչ յափշտակեալ էր ,  
տուժեի նոցա :

7. Վատուած դու ծանեար զանզպամութիւն իմ ,  
և յանցանիք իմ ՚ի քեն ոչ ծածկեցան :

8. Ո՞ի ամաշեցեն վասն իմ , ոյք համբերեն  
քեզ տեր տեր զօրութեանց . մի պատկառեցեն  
վասն իմ , ոյք խնդրեն զքեզ աստուած իսրայելի :

9. Ա ասն քո համբերի նախատանաց . և ծած-  
կեաց ամօթ զերեսս իմ :

10. ( )տար եղէ ես յեղբարց իմոց . և հիւը  
որդւոց մօր իմոյ :

11. Ա ախատնձ տան քո եկեր զիս . նախատիւնը  
նախատանց քոց անկան ՚ի վերայ իմ :

12. Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ , և եղեն  
ինձ այս նախատիւնը . արարի զհանգերձս իմ  
քուրձ , և եղէ յառակ նոցա :

13. Օ ինէն խորհեին , ոյք նստեին առ զրունա .  
զիս այսկն առնեին , ոյք ըսմպէին զինի :

14. Ես յազօթս կայի առ քեզ տեր ՚ի ժամանակ  
ընդունելի :

15. Վատուած ՚ի բազում ողորմութեան քում  
լուր ինձ , ՚ի ձշմարտութիւն փրկութեան քո :

16. Վաղեցո զիս ՚ի կառոյ , զի մի ընկլայց .  
աղբեցայց ես յառելեաց իմոց , և ՚ի խորոց  
ջուրց բազմաց :

17 Ո՞ի ընկլցեն զիս պառյտք ջուրց, և մի ընկդժեսցեն զիս անգունդք խորոց . ջրհոր մի՛ կափուսցէ զբերան իւր ՚ի վերայ իմ:

18 Լուր ինձ տեր, զի քաղցր է ողորմութիւն քո . ըստ բազում գթութեան քո հայեա յիս, և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ՚ի ծառայէ քումնէ . զի նեղեալ եմ ես, վաղվաղակի լուր ինձ :

19 Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս, և վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո զիս :

20 Օ ՚ի գու գիտես զնախառինս իմ, զամով իմ և զպատկառանս իմ

21 Վրաջի քո են ամենայն նեղիչը անձին իմոյ . նախառանաց համբեր սիրո իմ և թշուառութեան :

22 Վկն ունեի՛ թէ ո արամեսցի ընդ իս, և ոչ ոք էր . և միսիթարիչ ինձ ոք ոչ գտաւ :

23 Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեզի, և ՚ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :

24 Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորագայթ, ՚ի հատուցումն և ՚ի գայթագղութիւն :

25 Խռաւարեսցին աչք նոցա, զի մի՛ տեսցեն . և զթիկունս նոցա հանապազ կորացո :

26 Վըկցես ՚ի վերայ նոցա զբարկութիւն քո . սրբմտութիւն բարկութեան քոյ հասցէ ՚ի վերայ նոցա :

- 27 Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւերակ . և 'ի  
յարկս նոցա մի որ իցէ որ բնակիցէ :
- 28 Օ՞ի զոր գուն հարեր՝ հալածեցին , և 'ի  
վերս ցաւոց իմաց յաւելին :
- 29 Դիր զմեզս 'ի վերայ մեղաց նոցա , զի  
մի' մոցեն յարդարութիւն քո :
- 30 Պ նջեսցին նոքա ՚ի գպրութենէ քումնէ  
կենաց , և ընդ արդարս քո մի' գրեսցին :
- 31 Վ զբառ և ցաւած եմ ես . փրկութիւն քո  
աստուած ընկալցի զիս :
- 32 (Օրհնեցից զանուն աստուծոյ իմշյ օրհնու-  
թեամբ , և բարձր արարից զնա գովութեամբ :
- 33 Ա աճոյ եղիցի աստուծոյ քան զորի՛ մատաղ ,  
որ բերէ եղջիւրս ե կճղակս :
- 34 Տեսցեն աղբատք և ուրախ եղիցին . ի ընդ  
բեցէք զաստուած , և կեցցեն անձինք ձեր :
- 35 Օ՞ի լուաւ տէր տնանկաց , և զկապեալ  
իւր ոչ արհամարհեաց :
- 36 (Օրհնեցեն զնա երկինք և երկիր , ծով և  
ամենայն որ զեռայ ՚ի նոսա :
- 37 Վ ասուած փրկէ զսիովն , և շինեսցին  
բաղաքք հրէաստանի . շինեսցեն բնակեսցեն՝ և  
ժառանգեսցեն ՚ի նմա :
- 38 Օ աւակ ծառայից քոց հաստատեսցի անդ .  
և ոյք սիրեն զանուն քո , բնակեսցեն ՚ի նմա :

## ՄԱԿԱՐՈՆ ԿՈՅ.

- 1 Ես կատարում եմ ու կատարուի գովելը և պահանջում եմ ու կատարուի գովելը :
- 2 Եմաշեսցեն և յամօթ լիցին , որ ինդրէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ամաշեսցեն , ոյք խորչէին ինձ շար :
- 3 Եմարձցին առ ժամայն ամաշեցեալ , որ առէին ինձ վաշ վաշ :
- 4 Հյետասցեն և ուրախ լիցին իքեզ ամենեքեան , որ ինդրէին զքեզ առէր :
- 5 Եսասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ և աստուած , և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :
- 6 Ես աղքատ և սևանկ եմ , աստուած օգնեանձ . օգնական և փրկիչ եմ և առէր իմ՝ մի՛ յամենար :
- Տառչք 6 : Գործադրություն 44 :

## ՄԱԿԱՐՈՆ Հ

- 1 Ես կատարում արդարութեայ . յեպ սասանայ գերութեան . սասան ի պատկել :
- 2 Ես քեզ առէր յուսացայ , մի՛ ամաշեցից յաւիտեան . յարդարութեան քում փրկեալ զիս և ապրեցո զիս :
- 3 Եսոնարհեցո առ իս զունկն քո , և կեցո զիս :

3 Ե՞ր իմ աստուած ապաւեն, և տեղի ամուր  
կեցուցանել զիս. զի հաստատութիւն իմ և  
ապաւեն իմ դռւ ես :

4 Աստուած իմ, փրկեա զիս 'ի ձեռաց մեղա-  
սորի, 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի :

5 Դու ես համբերութիւն իմ տէր, տէր յոյս  
իմ 'ի մանկութենէ իմիլ :

6 Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ . յորո-  
վայնէ մօր իմայ դռւ ես ապաւեն իմ, և առ 'ի  
քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ :

7 Որպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց . և դռւ  
օգնական իմ և հզօրիչ իմ :

8 Լցցի բերան իմ գովութեամբ, որպէս օրհ-  
նեցից զիառս քո, զօրհանապազ զմեծվայելլու-  
թիւնս քո :

9 Ո՞ի ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակս ծերու-  
թեան . 'ի պակասել զօրութեան իմց մի՛ թողուր  
զիս :

10 Ասացին Ռշնամիք իմ ինձ . և որ պաշա-  
րեցին զանձն իմ, խորհեցան 'ի միասին և  
ասացին :

11 Աստուած եթող զնա, հալածեցուք և  
հասցուք նմա . զի ոչ ոք է որ փրկէ զնա :

12 Աստուած իմ, մի՛ հեռի առնիր յինէն . և  
աստուած յօգնել ինձ նայեաց :

13 Ամաշեցեն և պակասեսցին՝ ոյք շարախոս

կային զանձնէ իմմէ . զգեցցին զամօթ և զպառ-  
կառանս՝ ոյք խնդրէին ինձ շաբ :

14 Ես յտմենայն ժամ յուսացայց , և յաւելից  
յօրհնութիւնս քո :

15 Եւելան իմ պատմեցի զարդարութիւնս քո ,  
դորհանապաղ զգովաւթիւնս քո :

16 Որպէս ոչ թէ խարդախութիւն ինչ դիտէի  
ես դպրութեան . այլ մոից 'ի զօրութիւնս  
աւետան . և տէր միշեցի զարդարութիւնս քո  
սիրայն :

17 Վասուած իմ , ուսուցեր զիս 'ի մանկութենէ  
իմմէ . և ցարդ ես պատմեցից զարդարութիւնս  
քո :

18 Ո՞ինչև յալեռել և 'ի ծերանալ , ասուած  
իմմի՛ թռողուր զիս :

19 Ո՞ինչև պատմեցի բազուկ քո ազգի ամե-  
նայի որ զալոցն է :

20 Օզօրութիւնս քո և զարդարութիւնս  
մինչ 'ի բարձունս զօր արարեր մեծամեծս , ասո-  
ւած ո՞նմանէ քեզ :

21 Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում և  
չարչարանս . զարձար և միսիթարեցեր զիս , և  
'ի խորոց անդնդոց երկրէ հաներ զիս :

22 Ծաճախնեցեր 'ի զօրութիւնս քո . զարձար  
միսիթարեցեր զիս , և 'ի խորոց երկրէ միւսանդամ  
հաներ զիս :

23 Երդ և ես խոստովան եղեց քեզ ՚ի պատրաստութիւն սաղմօսաց ճշմարիտդ աստուած : սաղմօս առացից քեզ օրէնութեամբ սուրբդիսրայելի :

24 Հյնծացեն շրթունք իմ յորժամ սաղմօս սիրցեմ քեզ . և անձն իմ զոր և փրկեցեր :

25 Եւս և լեզու իմ զօրհանապազ խօսեացի զարդարութիւնս քո :

26 Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և ամաշեցեն , ոյք ինողրելին ինձ չար :

Տունք 26:

## ԱՅԻ ԱՐՈՍ ՀՅ.

Ի սողունն սողուս :

1 Վաստուած զիրաւունս քո արքայի տուր , և զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի :

3 Դիատել զժողովուրդս քո արդարութեամբ , և զաղքատս քո իրաւամբք :

3 Վոցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողովրդեան , և ըլուրք զարդ արութիւն :

4 Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովրդեան և կեցուսցէ զորդիս տնաւնկաց , և խանարհեցուսցէ զամբարդաւան անս :

5 Կացցէ և մնացէ ընդ արեւու յառաջ քան զլուսին աղողէ մինչև յազգ :

- 6 Եղցէ որպէս զանձրեւ ՚ի վերայ զեղման ,  
որպէս ցող զի ցողէ յերկիր :
- 7 Շագեսցէ յաւուրս նորա արդարութիւն ,  
բազում խաղաղութիւն՝ մինչև կատարեսցի  
լուսին :
- 8 Տիրեսցէ նա ՚ի ծովէ մինչև ՚ի ծով , ՚ի գետոց  
մինչև ՚ի ծազս աշխարհի :
- 9 Վռաջի նորա նախ հնդիկը անկցին , և թշ-  
նամիք նորա հող կերիցեն :
- 10 Անգաւորք թարսսի և կղզեաց պատարագս  
մատուցեն նմա . թագաւորք արարայ և սարայ  
պատարագս բերցեն նմա :
- 11 Երկիր պագցեն նմա ամենայն թագաւորք  
երկիրի , և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա :
- 12 Ո՞ի փրկեաց զաղքատն ՚ի հզօրէ . զաղ-  
քատն և զանանկն , որոյ ոչ է իւր օգնական :
- 13 Վնիսյեսցէ նա յաղքատն և ՚ի տնանկն և  
զանձինս տնանկաց կեցուցէ . ՚ի վաշխից շարեաց  
փրկեսցէ զանձինս նոցա :
- 14 Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա .  
կեցցէ , և տացի նմա յոսկւոյն արարացւոց :
- 15 Ծաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ .  
և զօրհանապաղ օրհնեսցեն զնա :
- 16 Եղիշի հաստատութիւն ընդ ամենայն երկիր .  
և ՚ի վերայ գլխոց լերանց :
- 17 Վարձրասցի քան զիթրանան պատուղ նորա .

ծաղկեսցի . ՚ի քաղաքի տեսուն որպէս խռո  
երկրի :

18 Եղիցի անուն տեսան օրհնեալ յաւիտեան .  
զի յառաջ քան զարև է անուն նորա :

19 Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի ,  
և ամենայն ազինը երանիցեն նման :

20 (Օրհնեալ տէր աստուած խրայելի որ առնէ  
սբանչելիս միայն . և օրհնեալ է անուն սուրբ  
վատաց նորա յաւիտեան . լցոցի վատօք նորա  
ամենայն երկիր . եղիցի եղիցի :

Տունք 20 : Դորդոց 46 :

### ԱՐԴՅՈՒՆՈՒ ՀՅԱ

Առաջնա յառաջ . օբհնութեան :

1 Երբեւ զի բարի է խրայելի աստուած և  
ոչք ուղիղ են սրտիւք :

2 Ռայց զի իմ միոքը մի ևս սասանեալ էին ոսք .  
անկաւիկ մի և գայթագղեալ էին գնացք իմ :

3 ՚Իսխանձեցայ ես ընդ անօրէնս . զիսաղաղու-  
թիւն մեղաւորաց որպէս տեսանէի , զի ոչ գոյր  
զօնայ մահու նոցա :

4 Հաստատուն էին տանջանք նոցա . ՚ի  
վաստակս մարդկան չեն նորա , և ըստ մարդկան  
ոչ տանջեսցին :

5 Ա ամեն այսորիկ կալաւ զնոսաւ ամբարտաւա-

նութիւն . արկան զիւրեամբք զամբարշտութիւն  
և զանիրաւութիւն իւրեանց :

6 Ելցէ որպէս 'ի ճարպոյ անիրաւութիւնք  
նոցա . զի վնացին նոքա ըստ խորհրդոց որտից  
իւրեանց :

7 Խորհեցան և խօսեցան չարութեամբ . զապի-  
րատութիւն 'ի բարձունս խորհեցան :

8 Եղին յերկինս զբերանս իւրեանց , և զւեզուս  
իւրեանց ածեին զերկրաւ :

9 Ա ասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի  
ոյսրէն . և առուրք իմ լի կատարեալ զոցին 'ի  
նոսաւ :

10 Վ սացին՝ զիանդ գիտաց աստուած . կամ  
գուցէ՞ արդեօք գիտութիւն առ 'ի բարձրելոյն :

11 Վ համեզաւորք են և յաջողեալ է նոցա .  
կան և ունին զմեծութիւն աշխարհի :

12 Վ սացի՝ 'ի զուր ուրեմն արդարացուցի զսիրա-  
իմ . լուցայց սրբութեամբ զձեռոս իմ . և եղէ ես  
խոշտանկեալ զօրհանապազ . և կշտամբանք իմ  
ընդ առաւօտաւ :

13 Ա եպէտ և առէի՝ թէ այսպէս պատմեցից .  
ահաւասիկ յազդ որդւոց քոց՝ որոց և ուխտեցի :

14 Ա մտի եղի , թէ սակայն և այս ջան է  
առաջի իմ , մինչև մտից 'ի սրբութիւն աստուծոյ  
և 'ի միտ առից զկատարած նոցա :

15 Ա ակայն վասն նենդութեան նոցա տարագիր

արասցես զնոսա, և կործանեսցես զնոսա յամ-  
բարտաւանութեան իւրեանց :

16 Խակ զիարդ եղեն յաւեր յանկարծակի .  
սատակեցան պակասեցան կորեան վասն անօրե-  
նութեան իւրեանց, և եղեն որպէս երազք զար-  
թուցելոց :

17 Տէր 'ի քաղաքի քում զպատկերս նոցա  
անարգեցես . զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրտի  
իմում, և երիկամունք իմ ոյլագունեցան :

18 Ես արհամարհեալ եղէ, և ոչ զիտացի .  
որպէս զանասուն համարեցայ առաջի քո, և ես  
յամենայն ժամը ընդ քեզ եմ :

19 Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, 'ի խորհուրդս  
քո առաջնորդեցեր ինձ, և փառոք ընկալար զիս :

20 Օք նշկայ իմ բնաւ յերկինս, կամ 'ի քէն  
զի՞նշ ևս խնդրեցից յերկրի :

21 'Առաղեաց սիրո իմ և մարմին իմ. աստ-  
ուած սրտի իմոյ, բաժին իմ աստուած յաւի-  
տեան :

22 Ահաւասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս  
իւրեանց 'ի քէն, կորիցեն . սատակեցես զամե-  
նենեան՝ որ ապստամբ եղին 'ի քէն :

23 Խնձ մերձենալ առ աստուած բարի է, և  
զնել առ աւեր զյոյս իմ :

24 Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո 'ի  
զրունս զամեր սիովիլի :

# ԱՐԴՅՈՒՆ ՀՎ.

Խառնութեան յաստիւ:

1 Ընդէր մերժեցեր աստուած խսպա . . բարկացաւ սրամնու թիւն քո 'ի վերայ խաշին արօտի քո :

2 Եկշեա զժողովուրդ քո , զոր ստացար 'ի սկզբանէ . փրկեցեր զվիճակ ժառանգութեան քո :

3 Ե եառն սկսիլ այս՝ ուր բնակեցեր զու 'ի սմա . համբարձ զձեռն քո 'ի վերայ ամբարտաւանութեան նոցա խսպա :

4 Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին 'ի սրբութեան քում . պարծեցան առելիք քո 'ի մէջ բարեկենդանութեան իւրեանց :

5 Եղին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս , և ննիքեանք ոչ ծանեան զելս 'ի վերուստ :

6 Որպէս յանտառի միայտատօք կոտորեղին զորունս նորա , 'ի միասին միայտատօք և մընօքը կործանեցին զնա :

7 Վ. յրեցին 'ի հուր զսրբութիւն քո յերկրի . պղեւեցին զիսորան անուան քո :

8 Վ. սացին 'ի սիրոս իւրեանց աղօք նոցա 'ի միասին , եկայք լոեցուսցուք զամենայն տօնս աստուծոյ յերկրէ :

9 'Եշանս մէք ինչ ոչ տեսաք , և ոչ ես զուցէ մարդարէ . և զմեզ ինչ ոք ոչ ճանաշիցէ :

10 Այնուև յերբ աստուած՝ նախառէ [թշնամին],  
բարկացուցանէ հակառակորդն զանուն սուրբ  
քո :

11 Ընդէր դարձուցանես զձեռն քո, և զաջ  
քո ՚ի միջոյ ծոցոյ քումիլլէ իսպառ :

12 Եստուած թագաւոր մեր յառաջ քան դյա-  
ւիտեանս, որ արարեր զփրկութիւն ՚ի մէջ երկրի :

13 ՚Իու հաստատեցեր զօրութեամբ քով զծով-  
դու խորտակեցեր զզլուիս վիշտապաց ՚ի վերայ  
զուրց :

14 ՚Իու փշրեցեր զզլուիս վիշտապին, և եսուր  
զնա կերակուր զօրացն հնդկաց :

15 ՚Իու բղինեցուցեր զաղրիւրս և զվուակս.  
զու ցամաքեցուցեր զգեստս սաստիկս :

16 ՚Քո է տիւ և քո է գիշեր . զլոյս և զարե-  
զու հաստատեցեր . և զու հաստատեցեր զամե-  
նայն սահմանս երկրի . զզարուն և զամառն զու-  
ստեղծեր :

17 Ե. յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախա-  
տեաց զտէրդ . ժողովուրդ անզգամ բարկացոյց  
զանուն սուրբ քո :

18 Ո՞ի մատներ գաղանաց զանձն՝ որ խոստովան  
տոնի տո քեզ . և զանձինս տնանկաց քոց մի  
խուանար իսպառ :

19 Այսիա յուխտ քո, զի լցան տունք ափշելոց  
յերկրի անիրաւութեամբ :

20 Ո՞ի գարձցի տնանկն ամաչեցեալ . այլ աղ-  
քառն և տնանկ օքչ նեսցեն զանուն սուրբ քո :

21 Վախ ասուած և գատեա զգատատատնս քո .  
յիշեա զնախատինս՝ որ յանզգամէն զօրհանա-  
պազ :

22 Ո՞ի մոռանար զնայն պաշտօնէից քոց . ամ-  
բարտաւանութիւն ատելեաց քոց վերասցի  
հանապազ :

Տառել 22 : Գորդոյն 46 :

### ԱՅՆ ՈՐՈՌ ՀԵԴ

1 Խոստակած . Հ' առաջանելը . ընդ օրհնութիւննեա :  
Առողիս յաստի . երդ առ առողեստանեայս :

1 Խոստովան եղիցուք առ քեզ ասուած ,  
խոստովան եղիցուք և կարդասցուք զանուն սուրբ  
քո :

2 Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո . յորժամ  
ժամասից , ևս ուղիղ գատեցայց :

3 Ո՞աշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք նորա .  
ևս հաստատեցի զսիւնս նորա :

4 Վասցի անօրինաց , թէ մի անօրինիք . և  
մեղաւորաց , թէ մի բարձրացուցանէք զեղջիւրա  
ձեր :

5 Ո՞ի համբառնայք ՚ի բարձունս զեղջիւրա  
ձեր , և մի խօսիք զատուծոյ անիրաւութիւն :

6 Օք ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և ոչ

յանապատէ լերանց . այլ աստուած դատաւորէ :

7. Օ այս խոնարհ ամենէ , և զաղին բարձրացուցանէ . բաժակ ՚ի ձեռին տեսան գինի լի անապակարկեալ . և խոնարհեցոյց յայտմանէ յայս :

8. Ավկայն մրուր նորա ոչ սպառեցի . և արրցեն զնա ամենայն մեղաւորք երկրի :

9. Ես ցնծացայց յաւիտեան . սաղմաս ասացից աստուծոյ յակովբայ :

10. Օ ամենայն եղիշիւրս մեղաւորաց փշուցես . և բարձր եղիցի եղիշիւր արդարոյ :

Տահար 10 :

### ԱՐԴ ԱՐԱՐ ՀԵ

1. Խորարած . ընդ օրհնութեան . և՝ սպահանելք : Անովն յաստել . երես առ առողեապանեայս :

1. Եայտնի է ՚ի հրեաստանի աստուած , և յիսրայէլ մեծ է անուն նորա :

2. Եզե խաղաղութեամբ աեղի նորա . և բնակութիւն նորա սիովն :

3. Վեդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն աղեղան , զզէն զսուր և զճակաստամարս :

4. Լուսատու ես զու սքանչելապէս լերանցն յաւիտենից . խոռվեսցին ամենեքեան որ անմիտ են սրախոք . ննջեցին զրունա իւրեանց , և ինչ ոչ զայն :

5 Վաճենայն արք ՚ի մեծութեան ձեռաց իւրեանց . ՚ի սաստէ քումմէ աստուած յակորայ ննջեցին , և ոյք հեծեալ էին ՚ի ձիս :

6 ՚Իու ահաւոր ես , և ըսլ կարէ կալ առաջի քո . որպէս երևեցար դու յերկնից , յայտնի Եղե բարկութիւն քո :

7 Երկիր երկեաւ և սարսեաց ընդ յանելն աստուծոյ ՚ի գատաստան , ընդ ապրեցուցանել զամենայն հեզս երկրի :

8 Կորհուրդք մարդկան խոստովան առնին առ քեզ . և ծածկեալք իմաստութեամբ օրհնեցեն զբեզ :

9 Ուխոս զիք , և կատարեցէք տեառն աստուծոյ մերոյ ամենեքեան որ շուրջ էք զնովաւ :

10 Ուսուցէք պատարագս ահաւորին . ո քաղէ զհոգիս իշխանաց , ահաւոր է նա քան զամենայն թագաւորս երկրի :

Տառնք 10

## ԱՐԴ ԱՌԱՋ Հ.Օ.

1 Կապարած . զառն էդէլումայ . սուրբու յաստի :

1 Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի . ձայնիւ իմով առ աստուած , և նայեցաւ առ իս :

2 Հաւուր նեղութեան իմոյ զաստուած խընդրեցի ձեռքք իմովք . ՚ի զիշերի առաջի նորա ոչ խարեցայ :

3 Ա Աշկամեր միսիթարել անձն իմ. յիշեցի զաստուածք և ուրախ եղէ . հոգայի . և նուաղէր յիս հոգի իմ :

4 Ա Ամանեցին պահուց աւք իմ. խռովեցայ և ոչ խռուցայ . խորհեցայ զաւուրսն զառաջինս , և զամս յաւխենից յիշեցի :

5 Խռուցայ 'ի գիշերի ընդ սրտի իմում . հոգայի և տառապէր յիս հոգի իմ :

6 Ա Իթէ յաւխենից մերժեցէ՞ զիս տէր . և Քշես յաւելուցու 'ի հաճել և ես :

7 Կամ խպառ արգելլո՞ զողորմութիւն իւր մինէն . կամ կատարեաց զբան իւր ազգէ մինչեւ յազգ :

8 Կամ մոռասցի՞ գթալ աստուած իմ և ես . կամ արգելլո՞ զգթութիւն իւր բարկութեամբ իւրով :

9 Ա բացի թէ այժմ սկսայ . այս է նորոգումն աջոյ բարձրելոյն :

10 Ե յիշեցի զգործս տեառն 'ի սկզբանէ . յիշեցի զբանչելիս նորա .

11 Խորհեցայ յամնային զործս քո , և 'ի ձեռագործս քո խորհեցայ :

12 Ա ստուած , 'ի սրբութեան են ձանապարհք քո . ովէ աստուած մեծ՝ որպէս զաստուած մեր . զու ես աստուած , որ առնես զբանչելիս :

13 Ե ուցեր ժողովրդեան քում զգօրութիւն

ըս . փրկեցեր բազիաւ քով զժողովուրդս քո ,  
զորդիսն յակորայ և յովսեվու :

14 Տեսին զքեզ ջուրը առուած , տեսին զքեզ  
ջուրք՝ և երկեան . և խորք խոռվեցան ՚ի ձայնէ  
ջուրց բազմաց :

15 Ձայն ետուն ամսկը . քանզի և նետք քո  
զնան ՚ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի :

16 Երեւեցան փայլատակունք քո ամեղերաց .  
խոռվեցաւ և զողաց երկիր :

17 Ի ծովու են ճանապարհք քո , շաւիղք քո  
՚ի ջուրս բազումն . և հետք քո ոչ երեխն :

18 Առաջնորդեցեր որպէս խաշին ժողովրդեան  
քո ՚ի ձեռն մովսեսի և ահարոնի :

Տունք 18 : Գորդայո 38 :

### ՄԵԴԱՄՈՒՆ ՀԵ:

Ի վարարութ . կառապաշտին յաստի :

1 Կոյեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ .  
խոնարհեցուցեք զունին ձեր ՚ի բանս բերանոյ  
իմոյ :

2 Ռացից առակաւ զբերան իմ , խոռեցայց  
զտակու ՚ի սկզբանէ :

3 Որպէս լուաք՝ և ծանեաբ զայս , և հարքն  
մեր պատմեցին մեզ :

4 Ոչինչ ծածկեցաւ յորդւոց նոցա յաղա յայլ .

պատմել զօրչնութիւնս տեսոն , զզօրութիւնն և  
զսքանչելիս իւր զոր արար :

5 Հաստատեաց զվեպյութիւն իւր առ յակովը ,  
և օրէնս եղ ՚ի վերայ խրայելի :

6 Որ ինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն մերոց ,  
ցուցանել զայս որդւոց իւրեանց . զի ծանիցնն  
յազդ յայլ :

7 Որդիք որ ծնանին , յարիցնն և պատմոցին  
զայս որդւոց իւրեանց . զի դիցնն առ աստուած  
զյոյս իւրեանց , և մի մոռացին զզործու առ-  
առւծոյ :

8 Օպատուիրանս նորա խնդրելով խնդրես-  
ցեն . և մի եղիցին որպէս և հարք իւրեանց :

9 Վզգ չար և զառնացող . ազգ որ ոչ ուղղեաց  
զսիրտ իւր , և ոչ հաստատեաց առ աստուած  
զհոգի իւր :

10 Որդիք եփոեմի լիաձիգք և պնդաձիգք ,  
յաւուր պատերազմի կապարձու դարձուցին :

11 Ոչ կացին նորա յուխտի տեսան . ըստ իրա-  
ւանց նորա ոչ կամեցան գնալ :

12 Ո՛ռացան զերախտիս նորա և զսքանչելիս՝  
զոր եցոյց նոցա :

13 Վ՛ռաջի հարց նոցա զոր արար զսքանչելիս  
իւր յերկրին եղիպատցւոց և ՚ի դաշտին տայա-  
նու :

14 Երձ զծովն և անցոյց զնոսա . կացոյց  
զշուրսն որպէս ՚ի տիկս :

- 15 Առաջնորդեաց նոցա ամպով՝ ի տուե, և  
զամենայն զիշեր ՚ի լուս հրոյ :
- 16 Ներձ զվեմն յանապատի, և ես ըմպել նոցա  
որպէս ՚ի խորոյ մեծէ :
- 17 Նան զջուրսն ՚ի պիմն, և հոսեաց որպէս  
զգեստ զջուրսն :
- 18 Աակայն յաւելին ՚ի մեղանչել, և ես բար-  
կացուցին զբարձրեալն յանիրդի :
- 19 Փորձեցին զաստուած ՚ի սիրտո իւրեանց, ՚ի  
խնդրել զկերակուր անձանց իւրեանց :
- 20 Տրտնիցին զաստուծոյ և ասացին . միթէ  
կարող իցէ աստուած պատրաստել սեղան յանա-  
պատի :
- 21 ՞Քանզի հարկաներ զվեմն՝ և հոսէին ջուրք,  
և վտակք իւաղային ՚ի նմանել :
- 22 Աղէ հաց ևս կարասցէ տալ նա մեղ. կամ  
պատրաստեցէ սեղան ժողովրդեան իւրոյ :
- 23 Ա ասն այսորիկ լուսու զայս տէր, և յա-  
պաղեաց . հուր բորբոքեցաւ ՚ի յակովիր, և  
բարկութիւն ել ՚ի վերայ իսրայելի :
- 24 ՞Օ ի ոչ հաւասացին յաստուած, և ոչ  
յուսացան ՚ի փրկութիւն նորա :
- 25 Նրամնան ես ամեզոց ՚ի վերուստ, և զդրունս  
երկնին երաց, և տեղեաց ՚ի նոստ մանանայ ՚ի  
կերակուր :
- 26 ՞Օ հաց երկնից ես նոցա, զհաց հրեշտա-

կաց կերան մարդիկ . և իջոյց ՚ի նոսա կերան  
կուր ՚ի լիութիւն :

27 Հան զհողմ հարաւոյ , և ած զօրութեամբ  
իւրով զհիւսիսիւ :

28 Տեղեաց ՚ի նոսա միս որպէս զհող . որպէս  
զաւազ ծովու զթռուտնս թեաւորա :

29 Աճկ ՚ի մեջ բանակի նոցա , և շուրջ զփանօք  
նոցա :

30 Կերան և յագեցան յոյժ . զցանկութիւն  
նոցա ևս նոցա . և ոչինչ կարօս եղեն ՚ի ցանկու-  
թենէ խրեանց :

31 Ո՞ինչդեռ կերակուրք ՚ի բերանս իւրեանց  
էին , բարկութիւն յաստուծոյ ել ՚ի զերայ  
նոցա :

32 Ոպան զբազումն ՚ի նոցանէ , և զբնտիր  
ընտիրս յիսրայելէ սատակեաց :

33 Եպյամ ամենայնի մեզան և ևս . ոչ հաւա-  
սացին սրանչելեաց նորա :

4 Պակասեցան յունայնութեան առուրք նոցա ,  
և ամք նոցա փութապէս անցին :

35 Երթամ սպանանէր զնոսա , ինդրէին զնա .  
զառնային և առաւօս առնէին առ աստուած :

36 Եիշեցին՝ զի աստուած օգնական էր նոցա .  
աստուած բարձրեալ փրկիւ էր նոցա :

37 Ոիրեցին զնա բերանօք խրեանց , և լեզուօք  
խրեանց սեցին նմա . և սիրոք նոցա ոչ էին

ուղիղ ընդ նմաս , և ոչ հաւատացին ուխտի  
նորա : :

38 Առջ նա ինքն գթած էր . քաւէր զմեղս  
նոցա , և ոչ ապականէր :

39 Ծանախէր գարձուցանել զբարկութիւն իւր .  
և ոչ բորբոքեաց զամենայն սրտմտութիւն իւր :

40 Ծիշեաց՝ թէ մարտին եւս նորա . հոգի որ  
ելանէ , այլ ոչ ևս զառնայ :

41 Դանիցս անգամ դառնացուցին զնա յանա-  
պատի . բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի :

42 Դարձան և փորձեցին զաստուած , և ըգ-  
սուրբն խրայեի զայրացուցին :

43 Ու միշեցին զձեռն նորա յաւուր յորում  
փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց նեղաց նոցա :

44 Որպէս արար զնշանս և զարուեստս իւր  
յերկրին եղիպտացւոց և 'ի զաշտին տայանու :

45 Դարձոյց յարիւն զգեստ նոցա . և զանձրնս  
նոցա , զի մի արրցեն :

46 Դարձեաց 'ի նոսա շանաձանէ և եկեր  
զնոսա . և գորսիւ ապականեաց զնոսա :

47 Ես ժանկոյ զպտող նոցա , և զվաստակս  
նոցա մարտիոյ :

48 Հար կարկտիւ զայդիս նոցա , և զթզենիս  
նոցա եղեմամբ :

49 Ուատնեաց 'ի կարկուտ զանասունս նոցա .  
և զստացուածս նոցա հըով դատեցաւ :

50 Եռաքեաց 'ի նոսա զսրտմառթիւն բարկութեան իւրոյ, զսրտմառթիւն բարկութիւն և զնեղութիւն :

51 Եռաքեաց 'ի նոսա տանջանս 'ի ձեռն հրեշտակի շարի . դիմեցոց 'ի նոսա զսրտմառթիւն բարկութեան իւրոյ :

52 Ոչ անխայեաց 'ի մահուանէ զանձինս նոցականասունս նոցա 'ի մահ մատնեաց :

53 Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպտացւոց, զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա 'ի յարկոքամայ :

54 Առրդան ես որպէս խաշին ժողովըեան իւրոյ . և եհան զնոսա որպէս հօս յանապատ :

55 Եռաջնորդեաց նոցա յուսով, և ոչ երկեան . և զթշնամիս նոցա ծով ծածկեաց :

56 Եհան զնոսա 'ի լեառն սրբութեան իւրոյ, ետան այն՝ զոր ստացեալ էր աֆոյ նորա :

57 Ո՛երժեաց յերեսաց նոցա զհեթանոսս զիմակեցոց 'ի նոսա զզիմակ ժառանգութեան իւրոյ, և բնակեցոց 'ի յարկս նոցա զազգն իսրայելի :

58 Փորձեցին դառնացուցին զաստուած բարձրեայն, և զվկայութիւն նորա ոչ պահեցին :

59 'Կարձան խոտորեցան որպէս և հարք իւրեանց . դարձան և եղեն որպէս զաղեղն թիւր :

60 Պարհան բարկացուցին զնա ՚ի բագինս  
իւրեանց , և զրօշելովք իւրեանց նախանձ արկին  
նմա :

61 Լուս աստուած , և արհամարհեաց զնոսա ,  
անարդեաց յոյժ զիսրայէլ :

62 Ո՞երժեաց յիւրմէ զխորանն ՚ի սելով , իսո-  
րան՝ զոր բնակեցոյց ՚ի մէջ մարդկան :

Յ Ո՞առնեաց ՚ի գերութիւն զզօրութիւն նոցա  
և զզեղ նոցա ՚ի ձեռս թշնամինց նոցա :

64 Ռոգել ՚ի սուր զժողովուրդ իւր . և զժա-  
ռնգութիւն իւր անտես արար :

65 Օ երիտասարդս նոցա եկեր հուր . և զվան  
կուսանաց նոցա ոչ ոք սդացաւ :

66 ՚Ի ահանայք նոցա անկան ՚ի սուր և զայրիս  
նոցա ոչ ոք էր՝ որ լոյր :

67 Օ արթեաւ որպէս ՚ի քնոյ տէր , որպէս  
հզօր զի թափէ զգինի :

68 Ե հար յետս զթշնամիս իւր , նախատինս  
յաւխենից արար զնոսա :

69 Ո՞երժեաց նա զխորանն յովենիու , և  
զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

70 Ռ Ա լ ընտրեաց նա զազգն յուղայ . զիւառն  
սիովն , զոր և սիրեաց :

71 Շ ինեաց որպէս միեղքերոյ զսրբութիւն  
նորա . յերկրի հաստատեաց զնա յաւխեան :

72 Ռ նորեաց զդաւիթ ծառայ իւր , ընկալաւ

զնա՞ի հօտեւ խաշանց . ՚ի վերջին ձնելոցն ընկաւաւ զնա :

73 Նովուել զյակովբ ծառայ իւր , և զիսրայել ժառանգութիւն իւր :

74 Վարձեր զնոսա իմաստութեամբ սրտի իւրոյ . յանմեղութիւն ձեռաց իւրոց առաջնորդեր նոցա :

Տոհիք 74 .

## ԱՅԻ ՄՈՍ ՆՐ

Առաջա յաստե :

1 Վասուած մաին հեթանոսք ՚ի ժառանգութիւնքո . աղջեցին զտաճար սուրբ քո :

2 Վարին զերուսաղեմ որպէս հիզու մրգապահ . արկին զդիակունս ծառայից քոց գէշթունոց երկնից , և զմարմինս սրբոց քոց գազանաց երկրի :

3 Նեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր շուրջ զերուսաղեմաւ . և ոչ ոք էր որ թաղեր զնոսա :

4 Եղաք մեք նախատինք գրացեաց մերոց . ծաղը և այսին կատականաց այնոցիկ , որ շուրջ էին զմեօք :

5 Ո՞նչև յերբ տեր՝ բարկանաս դու խորա . բորբոքեցի որպէս հուր նախանձ քո :

6 Նեղ զբարկութիւն քո ՚ի վերայ աղօայ՝ որ

զքեզ ու ճանաչիցեն . 'ի վերայ թագաւորաց' որ  
զանուն քո ու կարդացին . զի կերան զյակովը ,  
և զտեղի նորա աւերեցին :

7 Ա՞մ յիշեր զմեղս մեր զառաջինս . վարվազ  
եկեցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր , զի աղքա-  
սացաք յոյժ :

8 ( )զնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր վասն վա-  
սաց անուան քոյ :

9 Տէր փրկեա զմեղ և բաւեա զմեղս մեր վասն  
անուան քոյ :

10 Ա՞մ երբէք ասացեն 'ի հեթանոս , թէ հոր  
է աստուած նոցա :

11 Ա. Յ յայտնի ինչ լինի 'ի վերայ հեթա-  
նոսաց առաջի աչաց մերոց , առ 'ի խնդրել  
զվրէժ արեան ծառայից քոց' որ և հեղաւ :

12 Ա՞մցէ առաջի քո հեծութիւն կապելոց :  
Ըստ մեծութեան բազիի քո շահեա դու զորդիս  
սպանելոց :

13 Հատո դրացեաց մերոց եօթնապատիկ 'ի ծոց  
նոցա , նախատինս զոր նախատեցին զքեզ տէր :

14 Ո՞իք ժողովուրդք և խաչն արօտի քոյ ,  
Խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան . ազգէ  
յազդ պատմեցուք զօրհնութիւնս քո :

## ԱՐԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԻ

1. Խաղաքարտակ . 'Է մէրայ զառանից Ելոյն զիսյանիւնն .  
աստիայ սաղվաս . 'Է մէրայ Ելոյն զառանից Ելոյն :

1 Ո հովուեսդ խարայելի՞ նայեաց , որ ա-  
ռաջնորդես որպէս խաշին յովուեփու :

2 Ուր նստիսդ 'ի բրովբէս՝ յայտնեաւ առաջի  
եփրեմի , բենիամենի և մանասէի :

3 Օ արթո զզօրութիւնս քո , և եկ 'ի կեցու-  
ցանել զմեզ :

4 Վ ստուած զօրութեանց , դարձո զմեզ . երեւ-  
ցո զերեսս քո 'ի մեզ . և կեցցուք :

5 Տեր աստուած զօրութեանց , մինչև ԺԵՐ  
բարկանաս յազօթո ծառայից քոց :

6 Գ ամբեցեր մեզ հաց արտասուաց , և արրու-  
ցեր մեզ արտասուս չափով :

7 Վ բարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց ,  
ոյսին կատականաց թշնամեաց մերոց :

8 Վ ստուած զօրութեանց , դարձո զմեզ . ե-  
րեւցո զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :

9 Վ յդի յեղիպտոսէ փոխեցեր . հաներ զՀե-  
թանոսս՝ և զնոսաս տնկեցեր , և առաջնորդեցեր  
նմա :

10 Աստուածեցեր զարմասս նորա՝ և ելից  
զերկիր . ծածկեաց զւերինս հովանի նորա , և  
բարուեակ նորա զմայրան աստուածոյ :

11 Հզեաց զորթ իւր մինչև ՚ի ծով. մինչև ՚ի  
գետս են շառաւիղը նորա :

12 Ե՞նդէ՞ր քակեցեր զցանկ նորա , և կթեն զնա  
անցաւորք ճանապարհի :

13 Վապականեաց վնա խոզ անտառի , և երե  
վայրի արածեցաւ ՚ի նմա :

14 Վատուած զօրութեանց , դարձ Հայեաց  
յերկնից և տես . այց արա այգւոյս այսմիկ , և  
դարման տար սմա , զոր տեկեաց աջ քո :

15 Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր  
զնա ՚ի քեզ . այրեցեալ ՚ի հուր և աւերեալ , ՚ի  
սաստէ քումմէ կորիցէ :

16 Եղիցի ձեռն քո ՚ի վերայ առն , աջ քո ՚ի  
վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր զօրացուցեր զնա ՚ի  
քեզ :

17 Ոչ ես ՚ի բացեայ եղիցուք մեք ՚ի քէն .  
կեցուցես զու զմեզ , և զանուն քո տէր կար-  
գասցուք :

18 Վատուած զօրութեանց , դարձն զմեզ .  
երեցոյ զերեսս քո ՚ի մեզ , և կեցցուք :

### Տակ 18.

## ՄԵԴԱՎՈՍ Զ

1 Ես իսպակուած . Հասն հեյտանաց . առավելու յաստէ .

Հինգերուրդ լուբանաց :

1 Հինծացեք առ աստուած , օգնական է մեր .  
աղաղակեցեք առ աստուած յակովբայ :

2 Առեք սաղմաս , և տոք օրչնութիւն . սաղմաս  
ասացեք նմա 'ի ձայն քաղցրութեան :

3 Փող հարեք 'ի զլուխու ամսոց , յաւոր նշա-  
նաւորի տարեկանաց մերոց :

4 Արաման է այս խրայելի , և իրաւունք են  
աստուածոյ յակովբայ :

5 Ա կայութիւնն յովսեփու . զոր եղ ընդ նմա .  
որպէս ելաներ նա յերկրէն Եղիպտացւոց , լեզու-  
զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ :

6 Ե բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս նորա , և  
զձեռս նորա յորթ և 'ի թի ծառայելոյ :

7 Ե նեղութեան կարդացեր առ իս' և փըր-  
կեցի զքեզ . լուսյ քեզ 'ի գաղտնութենէ մըրկին ,  
և փորձեցի զքեզ 'ի վերայ ջուրցն հակառակու-  
թեան :

8 Լուր ժողովուրդ իմ' և վլայեմ քեզ . և  
խրայէլ թէ լուիցես ինձ :

9 Ո՞ի ևս եղիցին քեզ աստուածք առժամայնք .  
և մի երկիր պաղանիցես զու աստուածոյ օտարի :

10 Ես եմ տէր աստուած քո' որ հանի զքեզ

յերկրէն եղիպտացւոց՝ բաց զբերան քո՝ և լցից  
զբա:

11 Ժաղովուրդ իմ ոչ լուս ձայնի իմում, և  
խրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ:

12 Բարձի թողի զնոսա երթալ զՅետ կամաց  
սրտից իւրեանց. զի զնացին նորա ըստ կամա  
անձանց իւրեանց:

13 Օք թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ,  
կամ խրայելի զհանապարհս իմ զնացեալ էր:

14 Որպէս զոշինչ խռնարհ արարեալ էր իմ  
զթշնամիս նորա, ՚ի վերոյ նեղւաց նորա արկեալ  
էր զձեռն իմ:

15 Աշնամիք տեսան ստեցին նմա, և Եղիցին  
ժամանակը նոցա յաշխարհի:

16 Կերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտութեանէ  
ցորենոյ, և ՚ի զիմէ մեղք յագեցոյց ՚ի նոսա:

Տակ 16.

### ԱՐԴ ԱՐԱ ՁՎ.

Առնվա յաստի:

1 Շատուած եկաց ՚ի ժողովս աստուածոց, և  
՚ի միջի նոցա դատէր զնոսա:

2 Ո՞ինչև յԵրբ դատիք անիրաւութեամբ, և  
ակն առնուք մեղաւորաց:

3 ՚Իատ արարէք որբոյն և այրւոյ. իրաւունս  
արարէք անանկին և խռնարհի:

4 Աղքաղցուցեք զաղքատն և զանանին, ՚ի ձեռաց  
մշղաւորի փրկեցէք զնոսսա :

5 Ոչ իմացան և ոչ ՚ի միտ առին, ՚ի խաւարի  
զնացին, և չարժեցան ամենայն հիմունք երկրի :

6 Ես ասացի՝ թէ աստուածք իշէք, կամ որդիք  
բարձրելց ամենեքեան :

7 ՚Իուք ահաւագիկ որպէս մարդիկ մեռանիք,  
և որպէս զմի յիշեանաց անկանիք :

8 Արի աստուած, և դատեա զերկիր զի դռ  
ժառանգեցես զամենայն հեթանոսս :

Տահի 8. Գորգայու 56 :

## ԱՐԴԱՐԱ ԶԲ

(Օբհոն-Ընդհան. առողջութեան յաստիկ :

1 Աստուած հ քեզ նմանիցէ . մի՛ լոեր և մի  
դադարեր աստուած :

2 Օի ահա թշնամիք քո զուեցին, և առելիք  
քո համբարձին զգլուխս իւրեանց :

3 Ե վերայ ժողովրդեան քո խորամանկեցին  
զգիտութիւն . խորհեցան ՚ի վերայ սրբոց քոց և  
առացին :

4 Եկայք սատակեցուք զնոսս յազգաց, և  
մի յիշեցի անուն խորայելի և ևա :

5 Խորհեցան միարանութեամբ ՚ի միասին .  
յան քո ուխտ արարին :

6 Աանակք եղովմայեցւոց և խսմոյելացիք ,  
մովար և հագարացիք :

7 Կմբաղ՝ ամովն՝ ամաղեկ , և այլաղգիքն  
ամենայն բնակչոքն հանդերձ ծուրայ :

8 Արա և ասուր եկեալ էր ընդ նոսա . ամենե-  
քեան սորա զօրավիգն էին որդւոցն զովտայ :

9 Վրա զնոսա որպէս մաղիամ , որպէս սիսարայ ,  
որպէս զարին ՚ի ծործորսն կիսովնի :

10 Ուտակեցան նոքա յականս զովբայ , և  
եղեն որպէս զազր երկրի :

11 Վրա զիշխանս նոցա որպէս զովըքն , զէքն ,  
զզէքէէ , զսաղմանա , և զամենայն իշխանս  
նոցա :

12 Ոյք ասացին՝ ժառանգեսցուք ՚ի մեզ զսըր-  
բութիւն աստուծոյ :

13 Վստուած իմ՝ արա զնոսա որպէս զանիւ ,  
որպէս զեղեգն առաջի հողմոյ :

14 Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս , որպէս  
բոց՝ զի կիզու զլերինս :

15 Վյսպէս հալածեսցես զնոսա մըրկաւ-  
քով , և բարկութեամբ քով խոռվեցու սցես  
զնոսա :

16 Լից զերեսս նոցա անարգանօք . և խնորես-  
ցեն զանունքու տէր

17 Վմաշեսցեն և խռովեսցին յաւիտեանս  
յաւիտենից , և ամօթալից կորիցեն :

18 ՞Օ՞ւանիցեն զի անուն քո տէր է , և զու միայն  
բարձրեալ ես 'ի վերայ ամենայն երկրի :

Տառեգ 18 :

### ԱՐԴ ՍՊՈՒ ԶԳԻ

1 Ե վարուսն . Հայուն հնյանացն . արդացն վարչու  
առաջնու :

1 Ո՞րպէս սիրելի են յարկը քո տէր զօրու-  
թեանց . ցանկայ և փափազէ անձն իմ 'ի գաւիթս  
քո :

2 Ոիրոտ իմ և մարմին իմ ցնծասցէ առ աստուած  
կենդանի :

3 ՞Վանզի ճնճղուկ եղիս իւր տուն . տատրակ  
զբոյն՝ ուր դիցէ զձագս իւր :

4 Ոեղան քո տէր զօրութեանց , թագաւոր իմ  
և աստուած իմ :

5 Երանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ են 'ի տան  
տեառն , յաւխուանս յաւխունից օրհնեցեն  
զրեզ :

6 Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն 'ի քէն է .  
ելս եդ 'ի մտի իւրում 'ի հովտէս տրտմութեան  
'ի տեղւոջ՝ յորումոխուաց :

7 ՞Օօրհնութիւն ստասցի՝ որ զօրէնս զնէ .  
զնասցէ նա 'ի զօրութենէ 'ի զօրութիւն . և  
երեւացի աստուած հրեշտակաց 'ի սիսին :

8 Տէր աստուած զօրութեանց՝ լուր աղօթից  
իմաց. ունկն զիր աստուած յակովբայ :

9 Ո՞նզունելի ես զու մեր. տես աստուած և  
նայեա յերեսս օծելց քոյ :

10 Ա ասն զի լաւ է ինձ մի օր ՚ի զաւիթս քո,  
քան զհաղարս :

11 Ո՞նտրեցի ընդ աղբ գալ ՚ի տան աստութոյ  
առաւել քան բնականալ ՚ի յարկս մեղաւորաց :

12 Օ ողորմաւթիւն և զճշմարտութիւն սիրե  
տէր աստուած մեր. զշնորհս և զփառս տացե .

13 Տէր ոչ պակաս տանե զողորմութիւն իւր  
յայնցանե, որ գնան յանբժութեան :

14 Տէր աստուած զօրութեանց, երանեալ է այր՝  
որ յուսայ ՚ի քեզ:

Տառեք 14:

## ԱՐԴ ՄԱՍԻ ՉԵ

Ե խորարած. որպեսոցն իորիոյ սոզիս :

1 Համեցար տէր ընդ երկիր քո, և դար-  
ձուցեր զգերութիւն յակովբայ :

2 Ամողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ .  
ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա :

3 Լոեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո.  
դարձար ՚ի բարկութենե սրտմտութեան քո :

4 Դարձ առ մեզ աստուած փրկիչ մեր, և դար-  
ձա զսրտմտութիւնս քո ՚ի մենջ :

5 Ա՞ի յաւխեան բարկանար մեզ տէր, և մի  
ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մինչև յազգ .

6 Աստուած դու դարձեալ կեցուսցես զմեղ .  
ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ :

7 Հյույց մեզ տէր զողորմութիւնս քո, և զփրո-  
կութիւնս քո տուր մեզ :

8 Լուաք զինչ խօսի տէր աստուած մեր . խօսեա-  
ցի զիսազաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուր-  
բըս իւր, և առ այնոսիկ՝ որ դարձեալ են առ նա  
սրտիւք :

9 Ասկայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկու-  
թիւն նորա . բնակել փառաց նորա յերկրի  
մերում :

10 Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատա-  
հեսցին . արդարութիւն և խաղաղութիւն համ-  
րուրեսցին :

11 Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ . արդա-  
րութիւն յերկնից երևեցաւ :

12 Տէր տացէ զբաղցրութիւն, և երկիր մեր  
տացէ զպտուղ իւր . արդարութիւն առաջի  
նորա գնացէ . դիցէ ՚ի ճանապարհի զգնացս  
իւր :

# ՄԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ԶԵ

Սաղմուն է բարեկալ . աղօթու :

1 Խռնարհեցո տէր զռւեկն քո և լուր ինձ ,  
զի աղքատ և անանկ եմ ես :

2 Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր . փրկեա զծա-  
ռայս քո աստուած իմ , որ ՚ի քեզ յուսացոյ :

3 Ողորմեա ինձ տէր , զի առ քեզ աղաղա-  
կեցի զօրհանապազ . ուրախ արա զանձն ծառայի  
քո , զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

4 Օ ի զու տէր քաղցր և ուղիղ ես . բազում-  
ողորմ առ ամենեւեան , որ կարդան առ քեզ :

5 Ունկն զիր տէր աղօթից իմոց , և նայեա ՚ի  
ձայն ինողրուածաց իմոց :

6 Ըստուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ ,  
և լուսոր ինձ :

7 Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս տէր , և ոչ  
ոք է որպէս զգործս քո :

8 Օ ամենայն ազգս զօր արարեր՝ եկեսցեն և  
երկիր պագցեն առաջի քո , և փառաւոր արասցեն  
զանուն քո յաւիտեան :

9 Ո՛Եծ ես զու տէր , և առնես սքանչելիս . և  
զու միայն ես աստուած :

10 Ռազնորդեա ինձ ՚ի ճանապարհի քում ,  
և զնացից ՚ի ճշմարտութեան քում , և ուրախ  
եղիցի սիրու իմ յերկնչել յանուանէ քումին :

11 Խառասովան եղեց առ քեզ տէր աստուած իմ  
բոլորով սրտիւ իմով . փառաւոր արարից զանուն  
քո յաւիտեան :

12 Ո՞եծ եղեւ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո .  
փրկեցեր զանձն իմ 'ի գժոխոց ներքնոց :

13 Աստուած , անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ ,  
և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ  
համարեցան զբեզ աստուած առաջի իւրեանց :

14 Այլ գու տէր աստուած իմ , գթած ես և ո-  
զորմած , երկայնամիտ բազումոզորմ և ճշմարիտ .  
նայեա առ իս և ողորմեա ինձ :

15 Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո զորդի  
ազախնոյ քո , և արա առ իս նշան բարութեան :

16 Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն . զի դու  
տէր օգնեցեր ինձ , և միսիթարեցեր զիս :

Տաշտ 16 .

## ՄԵԴԱՐՈՒՅՈՒՆ Ձ.Օ.

Առաջնա օրէնութեան . ողբացն իւրիւյ :

1 Հիմունք նորա 'ի լեառն սուրբ նորա . սիրէ  
տէր զդրուն սիովեի առաւել քան զամենայն  
յարկսն յակովբայ :

2 Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո , ահաւագիկ  
քաղաքդ աստուծոյ :

3 Հիշեցի զոահար և զբարելովն ոյք ճանաչեն

զիս. ահա այլազգիք և ծուր և ժողովուրդք  
հնդկաց, սոքա եղեն անդ :

4 Աիսվեի ասի մայր, և մարդ ծնաւ 'ի նմա . և  
ինքն հիմնւնս արկ 'ի նմա բարձրեալն :

5 Տեր պատմեցէ գրովք ժողովրդեան, իշխա-  
նացս այսոցիկ՝ որ եղեն անդ :

6 Որպէս զի ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան,  
որոց բնակութիւն իւրեանց 'ի քէն է :

Տառչք 6.

## ԱՐԴ ՍՊՈՒ ՁԻ:

1 Խարարուծ . խան լողովէ լայ, իւսուսունեան . զլ  
էք պարտունանի է խան իւսուսունեան իւրայէ լը :

1 Տեր աստուած փրկութեան իմոյ, 'ի տու-  
կարդացի և գիշերի առաջի քո :

2 Ա'ացեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, խոնար-  
հեցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ :

3 Օ ի լցաւ չարչարանք անձն իմ, և կեանք  
իմ 'ի դժոխս մերձեցաւ . և համարեցայ ես ընդ-  
այնոսիկ, որք իշանեն 'ի գուր :

4 Եղէ ես որպէս մարդ առանց օդնականի, և 'ի  
մուեալս ազատ :

5 Որպէս վիրաւորս, որ ննջեն 'ի գերեզմանս :

6 Օ որս զու ոչ լիշեցեր, նոքա 'ի ձեռանէ  
քումմէ մերժեցան :

7 Եղին զիս 'ի զրի ներքնումն՝ 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու:

8 Ծիս հաստատեցաւ սրբածութիւն քո . զամենայն զբոսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ:

9 Հեռի արարեր յինէն զծանօթա իմ . և Եղին զիս նշառակ իւրեանց :

10 Ո'առնեցայ և ոչ ելանէի . աչք իմ տկարացան յաղբարութենէ :

11 Վղաղակեցի առ տէր զօրհանապաղ , և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

12 Ո'իթէ մեռելոց առնիցն սբանչելիս . կամ բժիշկը յարուցանիցն՝ խոստովան առնիցն առ քեզ :

13 Ո'իթէ պատմեսցէ՞ ոք երբէք 'ի գերեզմանի զողորմութիւնս քո , կամ զճշմարտութիւնս քո 'ի կորսառեան :

14 Ո'իթէ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի սբանչելիք քո , կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ :

15 Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի . առաւօսուալոթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ :

16 Ո'նդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ , կամ դարձուցանես վերեսս քո յինէն :

7 Հնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութիւնէ իմին . 'ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ափշեցայ :

18 Ըիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո . ար-  
հաւիրք քո խոռվեցուցին զիս :

19 Հ ըլեցան զինեւ որպէս ջուր , զօր ամենայն  
պաշարեցին զիս 'ի միասին :

20 Նեռի արարեր յինեն զբարեկամա իմ և  
զծանօթս իմ վասն թշուառութեան իմոյ :

Տառապ 20 . Գորգոյս 42 .

## ԱՐԴ ԱՐԱ ՁԲ

Խառնութեան էւանոյ յեղայելոցոյ :

1 Օ ողորմութիւնս քո տէր յաւիտեան օրհ-  
նեցից . ազգէ յազդ պատմեցից զնշմարտութիւնս  
քո բերանով իմով :

2 Վ րացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութեամբ  
շինեսցի . յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտու-  
թիւն քո :

3 Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդուայ դաւթի  
ծառոյի իմոյ :

4 Ծաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո , և  
շինեցից ազգէ յազդ զաթոռ քո :

5 Խոստովան եղիցին երկինք սրանչելեաց քոց  
տէր , և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց :

6 Ո՞վ է յամաս որ հաւասարէ քեզ . կամ ո՞վ  
նմանիցէ տեառն յորդիս աստուծոյ :

7 Վ ասուած փառաւորեալ է 'ի խորհուրդս

սրբոց խրոց . մեծ և ահաւոր ՚ի վերայ այնոցիկ  
որ շուրջ են զնովաւ :

8 Տէր աստուած զօրութեանց , ո՞նման է քեզ .  
հզօր ես դու տէր , և ճշմարտութիւն քո շուրջ է  
զբեւ :

9 ՚Իու աիրես զօրութեանց ծովու , և զիսու  
վութիւն ալեաց նորա դու ցածուցանես :

10 ՚Իու խոնարհեցուցանես որպէս վիրաւորս  
զամբարտաւանս . ՚ի զօրութիւն բազկի քո ցրուե-  
ցեր զթշնամիս քո :

11 ՚Ի՞ո են երկինք և քո է երկիր . զաշխարհս  
լրիւ իւրով գու հաստատեցեր . զհիւսիս և զհա-  
րաւ գու արարեր . թարոր և հերմոն յանուն քո  
ցնծասցեն :

12 ՚Ի՞ո է բազուկ և քո է զօրութիւն . զօրասցի  
աջ քո , և բարձր եղիցի ձեռն քո :

13 Հարդարութիւն և յիրաւունս հաստատեալ  
է աթոռ քո . ողորմութիւն և ճշմարտութիւն  
գնասցէ առաջի երեսաց քոց :

14 Երանի ժողովրդեան , որ գիտեն զօրհնու-  
թիւն քո տէր . ՚ի լոյս երեսաց քոց զնասցեն , և  
յանուն քո ցնծասցեն զօրհանապաղ , և յարդարու-  
թեան քում բարձր եղիցին :

15 Պարեանք զօրութեանց մերոց դու ես տէր .  
և ՚ի կամն քո բարձր եղիցի եղիցիւր մեր :

16 Լ տեառնէ է օգնութիւն սրբոյն իսրայելի  
թագաւորին մերոյ :

17 Հայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որդիս  
քո և ասացեր : Եղից զօգնութիւն իմ 'ի վերայ  
հզօրին , և բարձր արարից զընտրեալն 'ի ժողո-  
վըրդ ենէ իմմէ :

18 Դատի զդաւիթ ծառայ իմ , իւղով սրբով  
իմով օծի զնա :

19 Չեռն իմ ընկալցի զնա , և բազուկ իմ զօրա-  
ցուցէ զնա :

20 Ո՞ի մեղիցէ նմա թշնամի , և որդի անօրէ-  
նութեան մի չարչարեցէ զնա :

21 Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա , և  
զատելիս նորա 'ի պարտութիւն մատնեցից :

22 Ռշմարտութիւն իմ և ողորմութիւն իմ  
ընդ նմա , և յանուն իմ բարձր եղիցի Եղջիւր  
նորա :

23 Եղից 'ի ծովու զձեռն նորա , և 'ի վերայ  
զետոց զաջ նորա :

24 Դրա կարդասցէ առ իս' հայր իմ ես զու ,  
ասուած ընդունելի փրկութեան իմոյ :

25 Ես անդրանիկ արարից զնա , և բարձր քան  
զամենայն թագաւորս երկրի :

26 Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմութիւն  
իմ , և ուիստ իմ հաւատարիմ ընդ նմա :

27 Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից զպա-  
ւակ նորա , և զաթոռ նորա որպէս զաւուրս  
երկնից :

- 28 Առեւ թողցեն որդիք նորա զօրէնս իմ, և  
յիրաւունս իմ ոչ կամեսցին պնալ:
- 29 Առեւ զարգարութիւնս իմ անարգեսցեն, և  
զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն:
- 30 Հարից զաւազանաւ զանօրէնութիւնս նոցա,  
տանջանօք զանիրաւութիւնս նոցա:
- 31 Ի՞ոյց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից ՚ի  
նոցանէ, և ոչ նմնգեցից ճշմարտութեան իմում,  
և ոչ անարգեցից զուխտ իմ. և ինչ որ ելանէ ընդ  
շրթունս իմ, զայն ոչ արհամարհեցից:
- 32 Ո՞ի անգամ երգուայ ՚ի սրբութիւն իմ, թէ  
դաւթի ես ոչ սուեցից:
- 33 Օաւակ նորայաւիտեան կացցէ. և աթոռ  
նորա որպէս արեգակն առաջի իմ, որպէս լուսին  
զի հաստատեալ է յաւիտեան վկայ հաւատարիմ  
յերկինս:
- 34 Իսկ արդ զու մերժեցեր և անարգեցեր, և  
ընդ վայր հարեր զօծեալ քո:
- 35 ՚Իարձուցեր զուխտ ՚ի ծառայէ քումնէ.  
պղծեցեր յերկրի զսրբութիւն նորա:
- 36 ՚Իակեցեր զամենայն պարիսպս նորա, և  
եղիր զամուրս նորա ՚ի դողումն:
- 37 ՚Իափշտակեցին զնա անցաւորք ճանապար-  
հի. եղեւ նա նախատ զբացեաց իւրոց:
- 38 ՚Իարձը արարեր զաջ նեղւաց նորա. ուրախ  
արարեր զամենայն թշնամիս նորա:

39 Պարձուցեր զօգնութիւն ՚ի սրոյ նորա , և  
ոչ ընկալար զնա ՚ի պատերազմի :

40 Անարգեցեր զարբութիւն նորա , և զաթոռ  
նորա յերկիր կործանեցեր :

41 ՚լուազ արարեր զաւուրա ժամանակաց  
նորա , և հեղեր զնովաւ զամօթ :

42 Ո՞նչև յերր դարձուցանես զերեսս քո  
խապառ . բորբոքեսցի որպէս հուր բարկութիւն  
քո :

43 Խակ արդ յիշեա և տես թէ ՚վ է իմ հան-  
գիստ . միթէ ՚ի զուր ինչ ստեղծեր զամենայն  
քրգիս մարդկան :

44 Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ զմա՞ն ,  
կամ փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի ձեռաց գժոխոց :

45 Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո տէր առաջինք ,  
զոր երդուար դաւթի ճշմարտութեամբ քով :

46 Հիշեա զնախատինս ծառայի քոյ . զոր ըն-  
կալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :

47 Օ՞որ նախատեցին թշնամիք քո տէր . նախա-  
տեցին փոխանակ օծելոյ քո :

48 (Կ)հնեալ տէր աստուած յաւխեանս յա-  
վանենից . եղիցի եղիցի :

Տունք 40 :

Կանան Գարզայ 7 : Սաղման 16 : Տունք 348 :

## ԱՐԴՅՈՒՆ ԶՈՒ

Վաղութեալ է անձնական շայդի առաջնական :

1 Տեր ապահեն եղեր մեր ազգեւ մինչև յազդ .  
մինչև լերինք հաստատեալ են , մինչև ստեղծեալ զերկիր և զամենային տիեզերս :

2 Ծաւիտենից մինչև յաւիտեանս դու ես . և  
մի զարձուցաներ զմարդ ՚ի տառապանս . և  
ասացեր , զարձարուք առ իս որդիք մարդկան :

3 Հազար ամ յաշ տեառն որպէս օր երեկի  
զի անց . որպէս պահ մի գիշերայ . և ամք նոցա  
անարդութեամբ եղիցին :

4 Ընդ առաւօտս որպէս դալարի բուսցին . ընդ  
առաւօտս որպէս դալարի զուարձասցին . և ծաղկեսցին . ընդ երեկոյս թարշամեսցին՝ չորասցին . և  
անկցին :

5 Կուաղեցաք մեք ՚ի բարկութենեւ քումմէ , և  
՚ի սրտմութենեւ քումմէ խոռվեցաք :

6 Եղիր զմեզս մեր առաջի քո , և զիեանս մեր  
՚ի լոյս երեսաց քոց :

7 Կմնայն առուրք մեր նուաղեցան . և ՚ի  
բարկութենեւ քումմէ խոռվեցաք :

8 Երամանակ ամաց մերոց անդադար որպէս  
սարդի . և թիւ առուրց ամաց մերոց ՚ի նոսա  
եօթանասուն ամ :

9 Կողա թէ առաւել ևս՝ ուժառուն ամ . որ ինչ  
աւելի քան զայն , ցաւօք և հեծութեամբ :

10 Եկն ՚ի վերայ մեր հեծութիւն, և խրառեցաք . իսկ արդ ՞ գիտացէ զզօրութիւն բարկութեան քո, կամ յահէ քումնէ զորամասութիւն քո համարեցի :

11 Ա, յոպէս ցոյց ինձ զաջ քո . և որ խոնարհ են սրտիւք, զիմաստութիւնս քո :

12 Դարձ տէր՝ մինչեւ յերբ . միսիթարեա ՚ի ծառայս քո :

13 Լ ցաք առաւօտու ողորմութեամբ քո . ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց :

14 Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն, որ խոնարհ արարին զմեզ, և ամացն՝ յորս տեսաք զշարչարանս :

15 Հայեա տէր ՚ի ծառայս քո և ՚ի գործս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա որդւոց նոցա . և եղիցի լոյս տեառն աստուծոյ ՚ի վերայ մեր :

16 Օ գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ՚ի մեզ տէր . զզործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ :

Տահար 16.

### ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ

Օրհնութեան գովազնեան ՚ի դասելու .

1 Ո բնակեալն է յօդնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :

2 Վ սասցէ տեառն ընդունելի իմ ես, ապաւէն իմ աստուծ, և ես յուսամ ՚ի նա :

3. Երա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որտողին, և  
՚ի բանիցն խռովութենէ :

4. Եթիկնամեջս իւր ընկալցի զքեզ. ՚ի հովանէ  
թեոց նորա յուսասցիս :

5. Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքե ճշմարտութիւն  
նորա :

6. Ու երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ ՚ի  
նետէ որ թռչի ՚ի տուէ :

7. Հիրեւ որ շորի ՚ի խաւարի, ՚ի դայթադղու-  
թենէ դիւի ՚ի հասարակ աւուր :

8. Դնկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք, և քիւրք  
ընդ աջմէ քումմէ, որ առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին :

9. Ըայց միայն աչօք քով հայեսցես դու, և  
զհատուցումն մեզաւորաց տեսցես, զի դու ակր  
յոյս իմես :

10. Օքարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. ոչ  
հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին  
՚ի յարկս քո :

11. Նըրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո  
պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

12. Եթի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի՛  
երբէք հարցես զքարի զոտն քո :

13. Ե վերայ իժից և քարբից գնասցես դու, և  
առ ոտն կոխեսցես զարիւծն և զվիշապն :

14. Վանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա-  
հովանի եղեց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ :

15 Կարգասցէ առ իս , և ես լուսոյց նմա . և առ  
նմա եղէց ՚ի նեղութեան :

16 Փրկեցից և փառաւոր արարից զեա . երկայն  
առուբբք լցուցից , և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ :

Տանը 16 .

### ԱՐԴ ԱՌԱՋ.

Առաջնա օքնութեան առաջ շուշունոց ՚է դատին :

1 Տարի է խոստովան լինել տեառն , առջմոս  
առել անուան քում բարձրեալ :

2 Պատմել առաւօսու զողորմութիւնս քո , և  
զաշմարտութիւնս քո ՚ի գիշերի :

3 Տասնադեւաւ սազմասարանաւ , ՚ի ձայն օրհ-  
նութեան գովել :

4 Ուրախ արարեր զիս տեր յարարածս քո , և  
՚ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց :

5 Ո՞րպէս զի մեծ են գործք քո տեր , և յոյժ  
խոր են խորհուրդք քո :

6 Այս անզգամ զայս ոչ ծանիցէ , և անմիտն  
զայս ոչ առնու ՚ի միտ :

7 Ի բռւսանել մեղաւորաց որպէս խոտ , ՚ի  
ծաղկել այնոցիկ՝ որ գործ են զանօրէնութիւն :

8 Առաւակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից . և  
զու բարձրեալ ես յաւիտեանս տեր :

9 Օյ ահա թշնամիք քո տեր , զի ահա Թըշ-

նամիք քո կորիցեն . յրուեսցին ամենեքեան՝ ոյք  
զործեն զանօրէնութիւն :

10 Ըարձր եղիցի որպէս միեղքերոյ եղիցիւր իմ,  
և ծերութիւն իմ, 'ի ձեռ պարարտութեան :

11 Ետես ակն իմ 'ի թշնամիս իմ, ոյք յարու-  
ցեալ են 'ի վերայ իմ չարութեամբ, 'ի նոսա-  
լուիցէ ունկն իմ :

12 Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին .  
որպէս մայրքն լիբանանու բազումք եղիցին :

13 Տնկեալը եղիցին 'ի տան տեառն, և 'ի զո-  
ւիժս աստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին :

14 Եւս և բազումք եղիցին 'ի ծերութիւն պա-  
րարտութեան . գիրդք և փափուկք եղիցին 'ի  
պատմել . ուղիղ է տէր աստուած մեր, և ոչ գու  
'ի նմա անիրաւութիւն :

Տահեք 14 : Գորգոյս 46 :

## ԱՐԴԱՐՔ ՊՐ

Ես առաջն առաջնորդ շունչուն, յոր հասրադուցա-  
նելիք . որհնութեան գովազնեան 'ի գունդ :

1 Տէր թագաւորեաց վայելութիւն զգեցաւ .  
զգեցաւ տէր զօրութիւն, ընդ մեջ իւր ածաւ :

2 Հաստատեաց զաշխարհս՝ զի մի սասանեսցի .  
պատրաստ է աթոռ քո, 'ի սկզբանէ յաւիտեանս  
զու թու :

3 Ամբարձան գետք տէր , և համբարձին գետք  
զձայնս խրեանց . յարիցեն գետք 'ի գեացս  
խրեանց :

4 Ե ձայնէ ջուրց բազմաց , սբանչելի եղեն  
զրոսանք ծովու :

5 Աքանչելի ես դու տէր 'ի բարձունս . վկայու-  
թեանց քոց մէք յոյժ հաւատացաք :

6 Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր ընդ  
երկայն աւուրս :

Տահար 6.

## ԱՐԴ ԱՌԱՋ ԴՐԱ:

Սաղման ՚է դաւիլ . Հընչը շաբան :

1 Աստուած վրէժինդիր , տէր աստուած  
վրէժինդիր յայտնեցար :

2 Ռարձը լեր որ դատիս զերկիր . հասո զհա-  
տուցումն ամբարտաւանից :

3 Ո՞նչե յերբ մեղաւորք տէր , մինչե յերբ  
մեղաւորք պարծեսցին :

4 Ռարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն . խօ-  
սեսցին ամենեքեան՝ որ դործեն զանօրէնութիւն :

5 Օժողովուրդս քո տէր խռնարչ արարին , և  
զժառանգութիւն քո չարչարեցին :

6 Օայրին և զպանդուխտն սպանին , զորբ-  
ուըն կոտորեցին և առացին . ոչ տեսանէ զայս  
տէր , և ոչ 'ի միտ առնու աստուած : յակովբայ :

7 Իմացարուք անզգամբ ժողովրդոց, և անմիտք՝  
մինչև յե՞լը ոչ առնուք ՚ի միտ :

8 Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն ոչ  
լուիցէ, կամ որ առեղծ զակն՝ ինքն ոչ տեսանիցէ :

9 Ո խրատէ զազինս, որպէս թէ ոչ յանդիմա-  
նեսցէ . ո ուսուցանէ մարդոյ զգիտութիւն . տէր  
ճանաչէ զիսորհուրդս մարդկան, զի են ընդու-  
նայն :

10 Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու տէր, և  
յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա .

11 Հածուցանես դու նմա զաւուրս չարու-  
թեան, մինչև փորեսցի խորխորատ մեղաւորի :

12 Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր, և զժա-  
ռանդութիւն իւր ոչ առնէ անտես :

13 Ո ինչև դարձցին իրաւունք յարդարութիւն .  
ընկալցին զնա ամենեքեան որ ուղիղ են սրտիք :

14 Ո յարիցէ ընդ իս ՚ի վերայ չարաց . կամ ո՛  
չաւասարեսցէ ինձ ՚ի վերայ այնացիկ, որ գործեն  
զանօրէնութիւն :

15 Յնէ ոչ տեառն օգնեալ եր ինձ, փոքք մի  
ևս բնակեալ եր անձն իմ ՚ի դժոխս :

16 Եթէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոաք իմ,  
ողորմութիւն քո տէր օգներ ինձ :

17 Ո ստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ միսիթարու-  
թիւն քո ուրախ առներ զանձն իմ :

18 Ո ի հաւասարեսցէ քեզ աթոռ անօրէնու-

թեան , ո պատճառէ զվաստակս ընդգեմ հրա-  
մանի :

19 Որսացան զանձն արդարոյ , և զարիւն անքիծ  
պարտաւոր առնելին :

20 Եղեւ տէր ապաւէն իմ . աստուած օգնական  
յուսոյ իմոյ :

21 Աստուացէ նոցա տէր ըստ անօրէնութեան  
նոցա . ըստ չարութեան նոցա կործանեսցէ զնոսա  
տէր աստուած մեր :

Տաշտ 21 :

### ԱՐԴ ԱՌԱՋ ԴՐ

(ՕՇՆԱ-ՆԵ-Ն Գ-Ն-Ն-Ն-Ն-Ն ՚Ն Պ-Ա-Ւ-Ւ :

1 Եկայք ցնծասցուք ՚ի տէր . աղաղակես-  
ցուք առ աստուած փրկիչ մեր :

2 Կանխեսցուք առաջի նորա խոստովանու-  
թեամբ . սաղմոսիւք աղաղակեսցուք առ նա :

3 Վաստուած մեծ է , տէր թագաւոր մեծ ՚ի  
վերայ ամենայն երկրի :

4 Եւ ձեռս նորա են ամենայն տիեզերք երկրի , և  
բարձրութիւնք լերանց նորա են :

5 ՚Իորա է ծով՝ և նա արար զնա , և զցամաք  
ձեռք նորա ստեղծին :

6 Եկայք երկիր պաղցուք նմա . անկցուք և  
լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ :

7 ՚Իոր ինքն է տէր աստուած մեր . մեք ժողո-  
վորդք ձեռին նորա , և խաչն արօտի նորա :

8 Այսօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք, մի՛ խոսացուցանէք զսիրտս ձեր որպէս 'ի դառնութեան:

9 Յաւուրն փորձութեան յանապատին ուր փորձեցին զիս Հարբն ձեր, քննեցին զիս, և տեսին զգործս իմ զբառատուն ամ:

10 ֆ անացայ ընդ ազգին ընդ այնմիկ և ասացի՝ միշտ մոլորեալ են սրտիոք. և նորա ոչ ծանեան զնանապարհս իմ:

11 Որպէս երդուայ 'ի բարկութեան իմում, թէ մոցեն 'ի հանգիստ իմ:

Տունք 11: Գորզոյս 33.

### ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ՊԵ

Խաղաղ է քառիլ. է ժամանեալ ոչ դաճարն շինեցաւ:

1 (Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր. օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր:

2 (Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանուն նորա. անտարանեցէք օր ըստ օրէ զփրկութիւն նորա:

3 Պատմեցէք 'ի հեթանոսս զփառս նորա, յամենայն ժողովուրդս զսքանշելիս նորա:

4 Ա'եծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ. ահարկու է նա 'ի վերայ ամենայն կոռց:

5 Վամենայն կուռք հեթանոսաց դեք են. և տէր զերկինս արար:

6 Խոստովանութիւն և վայելչութիւն է առաջի նորա. սրբութիւն և մեծվայելչութիւն 'ի սրբութեան նորա:

7 ԱՎԱՍԱՐԵՔ տեառն առհմք ազանց . մա-  
տոցէք տեառն զիտոս և զպատիւ . մատոցէք  
տեառն զիտոս անուանն նորա :

8 ԱՌԷՔ պատարագս և մտէք 'ի սրահս նորա .  
Երկիր պագէք տեառն 'ի գաւիթս սրբութեան  
նորա , և խովիսցի յերեսաց նորա ամենայն երկիր :

9 ԱՄԱՑԷՔ 'ի հեթանոսս' թէ տէր թագաւո-  
րեաց . հաստատեաց լաշխարհս զի մի սասանեսցի .  
և գատի զժողովուրդս իւր ուղղու թեամբ :

10 Ուրախ եղիցին երկինք , և յնծասցէ երկիր ,  
զուարձասցի ծով լրիւ իւրով . յնծասցեն դաշտք ,  
և ամենայն որ է 'ի նոսա :

11 Հայինժամցնծասցեն ամենայն ծառը անտառի  
յերեսաց տեառն զի գայ , և զայ նա 'ի գատել  
զերկիր :

12 'Դատի զտիեղերս իրաւամբք , և զժողովուր-  
դըս ամենայն ճշմարտութեամբ իւրով :

Տակ 12 :

## ԱՅԻ ԱՅԱ ՊՅ,

Ապղաս 'ի գունդը . 'ի Ճամանակը զն երկերն  
հասպատեցաւ :

1 Տէր թագաւորեաց՝ յնծասցէ երկիր . ուրախ  
եղիցին կղզիք բազումք :

2 Այսպ և մեզ շուրջ է զնովաւ . յիրաւոնս և  
յարդարութիւն ուղղեալ է աթոռ նորա :

3 Առւր առաջի նորա գնասցէ , այրեսցէ շուրջ  
զթ շնամիս նորա :

4 Երևեցան փայլատակունք նորա տիեզերաց .  
ետեւ և սասանեցաւ երկիր :

5 Երինք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց  
տեառն , յերեսաց տեառն ամենայն երկիր :

6 Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա .  
տեսին ամենայն ժողովուրդը զիառու նորա :

7 Վաշեսցեն ամեներեան որ երկիր պատանեն  
կոսց , և ոյք պարծին ՚ի դրօշեալս իւրեանց :

8 Երկիր պադցեն նմա ամենայն հրեշտակք  
նորա , զի լուաւ և ուրախ եղեւ սիովն . և ցըն-  
ծասցեն դստերք յուղայ վասն իրաւանց քոց  
տէր :

9 Օի դու բարձրեալ ես ՚ի վերայ ամենայն  
երկրի . յոյժ բարձրացար ՚ի վերայ ամենայն  
կոսց :

10 Ոյք սիրէք զտէր , ատեցէք զարութիւն  
պահէ տէր զանձինս սրբոց իւրոց , ՚ի ձեռաց  
մեղաւորի փրկեսցէ զնոսա :

11 Ոյս ծագեաց արդարոց . ուղոց սրտից  
եղեւ ուրախութիւն :

12 Ուրախ եղերուք արդարք ՚ի տէր . խոս-  
առովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա :

ՄԵՐ ԱՎԱԼՈՒ ԴԱ:

Ա-Ռ-Ն-Ն- ՚ Շ-Ռ-Ն-Ն- Շ-Ն-Ն- :

1 Օրհնեցէք զատէր յօրհնութիւն նոր, զի  
սբանչելիս արար:

2 Փրկեաց զնա աջ իւր, և բազուկ սուրբ իւր:

3 Եցոյց տէր զփրկութիւն իւր, առաջի ազ-  
գաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր.

4 Ծիշեաց ողորմութեամբ իւրով զյակովիք,  
ճշմարտութեամբ իւրով զտունն խրայելի. և  
տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն առ-  
տուժոյ մերոյ:

5 Վշաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր. օրհ-  
նեցէք ցնծացէք և սազմոս ասացէք:

6 Աազմոս ասացէք աստուծոյ մերում օրհնու-  
թեամբ, օրհնութեամբ և ՚ի ձայն սազմոսաց:

7 Ի ձայն օրհնութեան կոածոյ փողոյ, օրհ-  
նութեամբ ցնծութեամբ և ՚ի ձայն եղթեր փողոյ.  
և աղաղակեցէք առաջի թագաւորին տեառն:

8 Խռովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք և  
ամենայն ընակիչք նորա. և գետք ծափս հարցեն  
՚ի միասին ձեռամբ:

9 Լերինք ցնծասցեն առաջի տեառն, զի զայ և  
հասեալ է տէր ՚ի զատել զերկիր:

10 Դասի զաշխարհս արդարութեամբ, և  
զժողովուզս ուղղութեամբ:

# ԱՅՆ ԱՐԴՈՒ ՊՐ

ԱՐԴՈՒ ՊՐ ՎՐԱ

- 1 Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժաղովուրդը. որ նասիս 'ի քրովբեմ, տասանեցաւ երկիր:
- 2 Տէր 'ի սիովն մեծ է, և բարձր է 'ի վերայ ամենայն ժաղովրդց:
- 3 Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի, զի աշաւոր և սուրբ է. և պատիս թագաւորի զիրաւունս սիրել:
- 4 'Ես պատրաստեցեր զուղղութիւն. զիրաւունս և զարգարութիւն յակովբայ զու արարել:
- 5 Ռարձր արարեք զտէր աստուած մեր. Երկիր պագեք պատուանգանի ոտից նորա, զի սուրբ է:
- 6 Առվակն և աշարոն երիցունք նորա. սամուել ընդ այնոսիկ, որ կարգան զանուն նորա:
- 7 Կարգային առ տէր, և նա լուեր նոցա, և 'ի սիւն ամսոյ խօսեր ընդ նոսա:
- 8 Պահէին զվեայութիւն նորա և զհրամանս զոր ետ նոցա:
- 9 Տէր աստուած մեր՝ զու լուէիր նոցա, աստուած՝ զու քաւիչ ընէիր, վրէժինզիր 'ի վերայ ամենայն գործոց նոցա:

10 Ըարձը արարէք զտէք աստուած մեր՝ Երկիր  
պագէք 'ի լեռն սուրբ նորա, զի սուրբ է տէք  
աստուած մեր :

**Տուշք 10.**

**ԱՐԴ ԱՐԱ ՊՐ**

Առջևս խոսքովանութեան է դաւ-էլ :

1 Վշաղակեցէք առ տէր ամենայն Երկիր.  
ծառայեցէք տեսոն ուրախութեամբ :

2 Ո՞տէք առաջին նորա յնծութեամբ. ծանե-  
րուք զի նա է տէր աստուած մեր :

3 Կրա արար զմեզ, և ոչ մեք էաք . մեք ժողո-  
վուրդք և խաշն արօտի նորա :

4 Ո՞տէք ընդ դրունս նորա խոստովանու-  
թեամբ, և օրհնութեամբ 'ի յարկս նորա :

5 Խոստովան եղերուք տեսոն, և օրհնեցէք  
զանուն նորա :

6 Վաղցր է տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն  
նորա . աղգէ մինչև յազգ է Հշմարտութիւն  
նորա :

**Տուշք 6.**

**ԱՐԴ ԱՐԱ Ռ'**

Առջևս է դաւ-էլ :

1 Ծողորմութիւն և յիրաւունս օրհնեցից  
զրեզ տէր . սաղմաս ասացից, և 'ի միտ առից :

2 Ճանապարհ ամբիջ մինչև եկեղեցւ առ իս .  
զի գնայի ես յամբեռութեան սրախ իմոյ ՚ի մէջ  
տան իմոյ :

3 Ոչ եղի առաջի աչաց իմոյ իրս անիրաւու-  
թեան . ոյք առնեխն զուրացութիւն , առեցի :

4 Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր սրախ .  
խոտորեալ յինէն անզգամին , և ես ինչ ոչ վոյթ  
առնեխ :

5 Որ խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ , զնա բացէ  
՚ի բաց հալածէի :

6 Որ ամբարտաւան էր աչօք և ազահ սրախ ,  
ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :

7 Աչք իմ ՚ի հաւատացեալս երկրի , զի նստղին  
նոքա ընդ իս :

8 Որ գնայր ՚ի ճանապարհ ամբիջ , նա պաշտէր  
զիս :

9 Ոչ բնակեր ՚ի մէջ տան իմոյ՝ որ առներ զամ-  
բարտաւանութիւն . որ խօսէր զանիրաւութիւն ,  
չէր յաջողեալ նմա առաջի աչաց իմոյ :

10 Ո՞նդ առաւուս սպանանէի զամենայն մեղա-  
ւորս երկրի . սատակեցից ՚ի քաղաքի տեսան  
զամենեւեան՝ որ գործեն զանօրէնութիւն :

# ԱՐԴԱՐԱՆ

Աղօթական արքի ։ Երբե յանյըսոցի՝ առաջի գլուխ  
ականուցի պինդըստածու էր :

1 Տեր՝ լուր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ առ  
քեզ եկեսցէ, մի գարձուցաներ զերեսս քո յինէն :

2 Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցա առ իս  
զունկն քո. յորում աւուր կարզամ առ քեզ  
վաղվաղակի լուր ինձ :

3 Ապառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և  
ուկերք իմ որպէս խոխ չորացան :

4 Հարաւ որպէս խօս՝ և ցամաքեաց սիրտ իմ.  
մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի ձայնէ հեծութեան  
իմոյ :

5 Ացեցաւ ուկը իմ 'ի մարմին իմ. նմանեցայ  
ևս հաւալսան յանապատի :

6 Եզէ ես որպէս բու յաւերակի. արնեցայ և  
եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն 'ի տանիս :

7 Արխատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ,  
և գովիչը իմ ինեւ երդնուին :

8 Օմօխիր որպէս հաց կերայ, և զըմպելի իմ  
արտաստուօք խանեցի :

9 Ծերեսաց բարկութեան սրտմութեան քո.  
զի զու բարձրացուցեր, և խոնարհեցուցեր զիս :

10 Վառուք իմ որպէս հովանի անցին. և ես  
որպէս խօս ցամաքեցայ :

11. ՚Իու տէր յաւիտեան կաս , և յիշատակ քո  
ազգէ մինչև յազգ :
12. ՚Իու յարուցեալ գթասցիս ՚ի վերայ սիոնի .  
ժամանակ գթալը նորա հասեալ է ժամ :
13. Նամեցան ծառայք քո ընդ քարինս նորա ,  
և ՚ի հողս նորա գթասցին :
14. Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ , և  
ամենայն թագաւորք երկրի ՚ի փառաց քոց :
15. Ը ինէ տէր զսիովն , և երեւեցի փառօք  
իւրովք ՚ի նմա :
16. Նայեցաւ նա յազօթս խոնարհաց , և ու  
արհամարհեաց զինդրուածս նոցա :
17. ՚Կրեսցի այս յազգ յայլ . ժողովուրդ զոր  
ստացեալ է , օրհնեսցէ զտէր :
18. Նայեցաւ նա ՚ի բարձանց ՚ի սրբութենէ  
իւրմէ . տէր յերկնից յերկիր հայեցաւ :
19. Լսել զչեծութիւն կապելոց , և արձակել  
զորդիս մահապարտաց :
20. Պատմել ՚ի սիովն զանուն տեառն . և զօրհ-  
նութիւնս նորա յերուսաղէմ :
21. Ժաղովել ժողովրդոց ՚ի միասին , և թագա-  
ւորաց ծառայել տեառն :
22. Վիատասիւանի ետնմա ՚ի ճանապարհի զօրու-  
թեան իւրոյ . զնուազութիւն աւուրց իմոց ասա  
թնձ , և մի հաներ զիս ՚ի կէս աւուրց իմոց . զի  
ազգէ յազգ են ամք քո .

23 Ե սկզբանեւ տէր զհիմունս երկրի հաստատեցեր . և գործք ձեռաց քոց երկինք են :

24 Արքա անցանեն , և զու կաս և մեսս յաւեւեան :

25 Վմենեքեան որպէս ձորձս մաշեացին . որպէս վերարկուս փոխեսցես զնոսա , և փոխեսցին :

26 Խայց զու նոյն իսկ ես , և ամք քո ոչ անցանեն . որդիք ծառայից քոց ընակեսցեն ՚ի նմա . և զաւակի նոցա յաւիտեան յաջողեսցի :

Տանք 26.

## ԱՐԴՈՒՅՈՒ ՃՌ

Առղւնս ՚է դու-կլ :

1 (Օրհնեա անձն իմ զտէր , և ամենայն սոկերք իմ զանուն սուրբ նորա :

2 (Օրհնեա անձն իմ զտէր , և մի մոռանար զամենայն տուրս նորա :

3 Ո քաւե զմելու քո , բժշկե զամենայն հիւանդութիւնս քո :

4 Ո փրկե յապականութենէ զկեանս քո , պատկե զքեզ ոզորմութեամբ և գթութեամբ :

5 Ո լու ՚ի բարութենէ զցանկութիւն քո . նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո :

6 Վոնէ ոզորմութիւնս տէր , և իրաւունս ամենայն զրկելոց :

- 7 Եցոյց տէր զնանապարհս իւր մավսեսի , և  
որդւոցն խրայելի զկամն իւր :
- 8 Կթած ողորմած է տէր ; երկայնամբու և  
բացումողում :
- 9 Ոչ խպառ բարկանայ մեզ տէր , և ոչ յափի-  
տեան պահէ ոիս :
- 10 Ոչ ըստ մեզաց մերոց արար մեզ , և ոչ ըստ  
անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ :
- 11 Վայ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ ,  
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւնն իւր ՚ի  
վերայ երկիւղածաց իւրոց :
- 12 Որչափ հեռի են արևելք յարեմափ .  
այնպէս հեռի արար ՚ի մէնջ զանօրէնութիւնն մեր :
- 13 Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդւոց իւրոց ,  
այնպէս գթասցի տէր յերկիւղածս իւր :
- 14 Օի նա գիտաց զստեղծուածս մեր . և  
յիշեաց թէ հող եմք :
- 15 Ո՞արդոյ որպէս խոտոյ են առորք իւր .  
որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկէ :
- 16 Ը նշէ ՚ի նմա հողմ , և ոչ է և ոչ ևս երեխ  
տեղի նորա :
- 17 Ռայց ողորմութիւնն անան յաւիտեանս  
յաւիտենից ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց . և  
արդարութիւնն նորա յորդւոց մինչև յորդիս :
- 18 Ոյք պահէն զուխտս նորա , յիշեն զպա-  
տուիրանս նորա և առնեն զնա :

9 Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր .  
արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրեւ :

20 (Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք նորա՝  
հզօրք զօրութեամբ , որ առնեք զբան նորա ՚ի  
լսել ձայնի պատգամաց նորա :

21 (Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրութիւնք  
նորա , պաշտօնեայք և արարողք կամաց նորա :

22 (Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք նորա . ընդ  
ամենայն տեղիս և տէրութիւն նորա . օրհնեա  
անձն իմ զտէր :

Տառ. 22 : Գորդայս 43 :

### ԱՐԴ ԱՐԱԿ ՌԱԴ

Առջա ՚ի գործք . ՚ի վէրայ աշխարհական  
արարութաց :

1 (Օրհնեա անձն իմ զտէր . տէր աստուած  
իմ մեծ եղեր յոյժ :

2 Խոստութիւն և մեծվայելչութիւն զգե-  
ցար . արկար զըստ որպէս զօթոց . ձգեցեր զեր-  
կինս որպէս խորան , և յարկար ՚ի վերայ ջուրց  
զվերնայարկս նորա :

3 (Ո զնէ յամաս զգնացս իւր , և շրջի նա ՚ի  
վերայ թևոց հողմաց :

4 (Ո արար զՀրեշտակս իւր հոգիս , և զպաշ-  
տօնեայս իւր ՚ի հուր կիզելս :

5 Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաստատու-  
թեան իւրոյ, զի մի սասանեսցի յաւխտեան :

6 Խորք որպէս զգեստ վերարկու է նորա. 'ի  
վերայ լերանց կացցեն ջուրք :

7 Ես սաստէ քումմէ փախիցեն, և 'ի ձայնէ  
որոտալս քումմէ սարսիցեն :

8 Ելանեն լեռնանան՝ և իջանեն դաշտանան,  
'ի տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա :

9 Ասհման եղիր՝ և ոչ անցանեն, և ոչ ես  
դառնան 'ի ծածկել զերկիր :

10 Առաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս. 'ի մէջ  
լերանց գնասցեն ջուրք :

11 Արբուցանել զամենայն զազանս վայրի.  
յագեսցին ցիոք 'ի ծարաւս իւրեանց :

12 Անդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն. և 'ի  
միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց :

13 Արբուցանէ զւերինս 'ի շուեմարանաց իւրոց.  
'ի պտղոյ գործոց իւրոց լցցի երկիր :

14 Շուտուցեր զիսոտ 'ի լերինս, զդալարի 'ի  
ծառայութիւն մարդկան :

15 Հաներ զհաց յերկրէ. զինի ուրախ առնէ.  
իւղ զուարթ, և հաց հաստատէ զսիրտ մարդոյ :

16 Ծագեսցին ծառքն տեառն, և մայրին լիրա-  
նանու՝ զորս դու անկեցեր :

17 Անդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն. և բոյն  
արագի ապաւմէն է նոցա :

- 18 Ա Երինք բարձունք են եղջերուաց , և պէտք  
ապաւենք նապաստակաց :
- 19 Վ Հարեր զլուսին վասն ժամանակի . արև  
զակն ծանեաւ զժամ մնանելց իւրոյ :
- 20 Վ Հարեր զիւաւար՝ և եղեւ գիշեր . ՚ի նմա  
զնան ամենայն գաղանք անտառի :
- 21 Ա յօրինք առիւծուց մանշեն և յափշտակեն  
և խնդրեն յաստուծոյ զկերակուրս իւրեանց :
- 22 Ի ծագել արեւու ժողովին , և ՚ի մօրիս  
իւրեանց դադարեն :
- 23 Ե լանէ մարդ ՚ի գործո իւր , և ՚ի վաստակս  
ձեռաց իւրոց մինչեւ յերեկոյ :
- 24 Ո ՞րպէս զի մեծ են գործք քո տէր . զամենայն  
ինչ իմաստութեամբ արարեր . և լցաւ երկիր  
ստեղծուածովք քովք :
- 25 Վ յս ծով մեծ և անդորր . ՚ի սմա են  
սողունք , որ ոչ զշ թիւ . դադանք մեծամեծք և  
մանունք . ՚ի սմա և նաւք զնան . վիշտակն զօր  
ստեղծեր իւսդալ նովաւ :
- 26 Վ մենեքեան քեզ սպասեն . և դու տաս կերա-  
կուր նոցա ՚ի ժամու :
- 27 Տ աս դու նոցա՝ և կերակովին . բանաս զձեռն  
քո , կերակուս զամենեւեան կամօք քովք :
- 28 Ռ արձուցանես զերեսս քո ՚ի նոցանէ . և  
խոռովին , հանես զոդի ՚ի նոցանէ , պակասին և ՚ի  
հող դառնան :

29 Առաքես զոգի քո և ստանաս զնասա , և  
նորոգես զերեսս երկրի :

30 Եղիցին փառք տեսան յաւիտեան . աէր  
ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

31 Ո հայի յերկիր , և տայ գողալ սմա . մերձի  
ի լերինս , և ծխեսցին :

32 (Օ՛ՀՆԵՑԻՑ զտէր ՚ի կեանս իմ . սազմոս  
ասացից աստուծոյ իմոյ մինչև եմ ես :

33 Վաղըր եղիցի նմա օր՛ՀՆՈՒԹԻՒՆ իմ . և ես  
ուրախ եղէց ՚ի աէր :

34 Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ , և ամբա-  
րիշտ մի ևս զացի ՚ի նմա . օր՛ՀՆԵՍ անձն իմ  
զտէր :

Տառել 34 :

## ԱՌԱՋՐԱ ՃՐԴԻ

### ՎԵՐԵ-ՀՅ :

1 Խոստովան եղերուք տեսան և կարդացեք  
զանուն նորա . պատմեցէք ՚ի ՀԵՇԱՆՈՍՍ զգործս  
նորա :

2 (Օ՛ՀՆԵՑԷՔ և սազմոս ասացէք նմա . պատ-  
մեցէք զամենայն սքանչելիս նորա . գովեցարուք  
յանուն սուրբ նորա :

3 Ուրախ եղիցին սիրոք այնոցիկ՝ որ խնդրեն  
զտէր . խնդրեցէք զտէր՝ և հզորք եղերուք . խընդ-  
րեցէք զերեսս նորա յամենայն ժամ :

- 4 Ըիշեցէք զսքանչելիս նորա զոր արար. զարուեսոս և զիրաւունս բերանոյ նորա :
- 5 Օտակն արրահամեան ծառայք նորա . որդիք յակորայ ընտրեալք նորա :
- 6 Լուս ինքն է տեր աստուած մեր. յամենայն երկրի Են իրաւունք նորա :
- 7 Ըիշեաց յաւիսենից զուխտ իւր, և զբանն զոր պատուիրեաց մինչեւ ՚ի հազար ամ:
- 8 Օտիստն զոր եղ ընդ արրահամու. և զերգումն իւր ընդ սահակոյ :
- 9 Հաստատեաց առ յակոր զհրաման իւր, և առ իսրայէլ զուխտ իւր յաւիսենից :
- 10 Այսէ. ձեզ տաց զերկիրն քանանու, զվիճակ ժառանգութեան ձերոյ :
- 11 Օի Էին նորա թուով սակաւք՝ նուազք և պանզուխտք ՚ի նմա :
- 12 Վացին նորա ազգէ յազդ, ՚ի թագաւորութենէ ՚ի ժողովուրդ յայլ:
- 13 Ոչ եթող մարդկան մեղանչել նոցա. կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա :
- 14 Ո՞ի մերձենայք առէ յօծեալս իմ, և ՚ի մարդարէս իմ մի մեղանչէք :
- 15 Կոշեաց սով յերկիր նոցա. զամենայն զօրութիւն հացի երեկ :
- 16 Վառքեաց առաջի նոցա այր. ի ծառայութիւն վաճառեցաւ յովսէփի :

- 17 Խառնարհ արարին ՚ի կապանս զոտս նորա :  
և անց ընդ երկաթս անձն նորա :
- 18 Ո՞ինչև եկեսցէ բան նորա . և բան տեառն  
փորձեաց զնա :
- 19 Վրաքեաց թագաւորին և ելոյծ զնա . իշխան  
ժողովրդեան եթող զնա :
- 20 Կացոյց զնա տէր տան իւրոյ . իշխան ՚ի  
վերայ տմենայն ստացուածոց իւրոց :
- 21 Խորատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն . և  
զծերս նոցա իմաստունս արասցէ :
- 22 Եմօւտ խորայէլ յեպիպտոս . յակովբ պան-  
դրիստեցաւ յերկիր քամայ :
- 23 Վճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ , և զօրա-  
ցոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր :
- 24 ՚Իարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժողովուրդ  
իւր , և ՚ի նենդել զծառայս իւր :
- 25 Վրաքեաց զմովսէս ծառայ իւր , և զահա-  
րովն ընտրեալ իւր :
- 26 Ես նոցա զբան նշանաց իւրոց , և զա-  
րուեստս իւր յերկիր քամայ :
- 27 Վրաքեաց խաւար և խաւարեցոյց զնոսա , զի  
զառնացուցին զբան նորա :
- 28 ՚Իարձոյց յարիւն զզետս նոցա , և սպան  
զամենայն ձկունս նոցա :
- 29 Եռաց յերկիր նոցա զորտ , և ՚ի շանմա-  
րանս թագաւորաց նոցա :

30 Ասաց՝ և եկն շանաձանճ և մժեխ ընդ  
ամենայն տահմանս նոցա :

31 Դարձոյց զանձրես նոցա 'ի կարկռւտ . և  
հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :

32 Եհար զոյդիս և զթղենիս նոցա , և փըշ-  
րեաց զամենայն ծառս տահմանաց նոցա :

33 Ասաց՝ և եկն մարտիս , և խառնիճ՝ զի ոչ  
դյոր թիւ :

34 Եկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա . սպա-  
ռեաց զամենայն պառւղ անդ ը նոցա :

35 Եհար զամենայն անդրանիկս եղիպտացւոց ,  
զեկիզբն ամենայն վաստակոյ նոցա :

36 Եհան զնոսա ռսկով և արծաթով . և ոչ  
դյոր յազգի նոցա հիւանդ :

37 Ուրախ եղեւ եղիպտոս ընդ ելանել նոցա .  
զի անկառ ահ տեսան 'ի վերայ նոցա :

38 Ովուեաց ամպ՝ հովանի առնել նոցա 'ի  
տուե , և հրով լցոս տայր նոցա 'ի գիշերի :

39 Խնդրեցին՝ և եկն լորամարզի . և հացիւ  
երկնից լցոյց զնոսա :

40 Եհար զվեճն՝ և բղխեցին ջռւրք , և զնացին  
գեաք ընդ անջրդիս :

41 Հիշեաց զրան իւր սուրբ , որ ընդ աբրու-  
համու ծառայիր իւրում :

42 Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ , և  
զընտրեալս իւր ուրախութեամբ :

43 Ես նոցա զգաւառու հեթանոսաց . ՚ի վաս-  
տակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց զնոսա :

44 Օ, ի պահեցն զվեկայութիւնս նորա , և  
զօրէնս նորա ինդրեսցն :

Տանք 44 : Գործադրություն 78 :

## ԱՐԴՅՈՒՆ ՌԵ

### ՎԵՐԱԿՐՈՒՅԹ :

1 Խոստովան եղերուք տեսան զի քաղցր է .  
զի յաւիտեան է ողորմութիւնս նորա :

2 Ո՞ խօսեացի զգօրութիւնս տեսան . լսելի  
արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա :

3 Երանի ոյք պահեն զիրաւունս , և առնեն  
զարդարութիւն յամենայն ժամ :

4 Ծիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան  
քոյ , և այց արա մեզ ՚ի փրկութեան քում :

5 Տեսցուք մեք զբաղցրութիւն ընտրելոց քոց .  
ուրախ եղիցուք յուրախութիւն ազգի քոյ , և  
զովեսցուք մեք ՚ի ժառանգութեան քում :

6 Ո՞եղաք մեք ընդ հարսն մեր , անօրինեցաք և  
յանցեաք :

7 Հարքն մեր յեզիպոսոս ոչ իմացան զբանչելիս  
քո , և ոչ յիշեցին զբազում ողորմութիւնս քո :

8 Շարկացուցին զբեզ յանցանելիս իւրեանց  
ընդ ծովկարմիր . փրկեաց զնոսա վասն անուան  
իւրոյ , զի ծանիցեն զգօրութիւնս նորա :

9 Ասստեաց ՚ի ծովկարմիր՝ և ցամքքեցաւ .

առաջնորդեաց նոցա ընդ անդունդս որպէս ընդ  
անսպաս :

10 Կեցվց զնոսա 'ի ձեռաց տոելեաց նոցա , և  
փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց թշնամեաց նոցա :

11 Շահծկեաց ծով զնեղիւ նոցա . և մի 'ի  
նոցանէ ոչ ապրեցաւ :

12 Հաւատացին 'ի բան նորա , և օրչնեցին  
զօրչնութիւնս նորա :

13 Ա աղվաղեցին և մոռացան զգործս նորա , և  
ոչ անսացին խորչողոց նորա :

14 Հանկացան զցանկութիւն յանապատի , և  
փորձեցին զաստուած յանջողի :

15 Ետ նոցա զինդրուածս նոցա . առաքեաց  
լիութիւն յանձինս նոցա :

16 Ի արկացուցին զմովսէս 'ի բանակի , և զա-  
հարովն առւրբ տեան :

17 Ի ացաւ երկիր և եկուլ զդադան , և ծած-  
կեաց զբանակն զարիլովիի :

18 Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա , և բոց  
մաշեաց զմեղաւորս :

19 Վարին զորթ 'ի քորեր . երկիր պազին  
պատկերի , և փոխեցին զփառս խորեանց 'ի նմա-  
նութիւն որթու խոտակերի :

20 Ա ոռացան զաստուած կենարար խորեանց , որ  
արար զմեծամեծս իւր յեզիպոս , զսքանչելիս իւր  
յերկիր քամայ , և զահ իւր 'ի վերայ կարմիր ծովուն :

- 21 Առաջ սատակել զնոսա , եթէ ոչ մովսէս  
ընտրեալ կայր առաջի նորա :
- 22 Դարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկութիւն  
նորա , զի մի սատակեցին նորա :
- 23 Ենարգեցին զերկիրն ցանկալի , և ոչ հաւա-  
տացին բանի նորա :
- 24 Տրտնքեցին 'ի բանակս իւրեանց , և ոչ լուան  
ձայնի տեառն :
- 25 Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ նոցա , հար-  
կանել զնոսա յանապատի :
- 26 Հյուռեցի զաւակ նոցա ընդ հեթանոսս .  
ցրուեցի զաւակ նոցա ընդ դաւառս :
- 27 Պղծեցան նորա 'ի բէլֆեդովք , զի կերան  
զոհեալ և զմեռելուտի :
- 28 Դարկացուցին զնա 'ի գործս իւրեանց .  
յաճախեաց 'ի վերայ նոցա բեկումն :
- 29 Եպա եկաց 'ի մէջ փենեհես , քաւեաց և  
արգելաւ մահ . համբարեցաւ նմա յարդարու-  
թիւն ազգէ յազգ մինչև յախեան :
- 30 Դարկացուցին զնա 'ի ջուրսն հակառակու-  
թեան . շարչարեցաւ մովսէս վասն նոցա , զի  
դառնացուցին զոգի նորա :
- 31 Հրամայեաց շրթամբք իւրովք , և ոչ սա-  
տակեցին զազգոն՝ զոր ասաց նոցա տէր :
- 32 Խառնակեցան ընդ հեթանոսս , և ուսան  
զզործս նոցա . ծառայեցին կորց նոցա , և եղէ  
նոցա 'ի գոյթագլութիւն :

33 Օ՞՞հեցին զուստերս և զդատերս խւրեանց դիւաց , և Հեղին արիւն ամբիթ :

34 Վրիւն ուստերաց և զստերաց խւրեանց՝ զոր զոհեցին կռոցն քանանու :

35 Հազախեցաւ երկիր յարենէ նոցա , և պղծեցաւ ՚ի գործոց նոցա , զի պոռնկեցան ՚ի զնացս խւրեանց :

36 Ի՞արիացաւ սրամմառնթեամբ տէր ՚ի վերայ ժողովրդեան խւրոյ , և գարշեցոյց զժառանդութիւն իւր յօյժ :

37 Ո՞ասնեաց զնոսա ՚ի ձեռս հեթանաց , տիրեցին նոցա ատելիք խւրեանց , և թշնամիք խւրեանց նեղեցին զնոսա , և խոնարհ եղեն ՚ի ներքոյ ձեռաց նոցա :

38 Ի՞ազում անգամ փրկեաց վնոսա , և նոքա դառնացուցին վնա ՚ի խորհուորդս խւրեանց , և կորացան յանօրէնութեան խւրեանց :

39 Հայեցաւ տէր ՚ի նեղութիւնս նոցա ՚ի լսել ձայնի ազօթից նոցա :

40 Հիշեաց զուխոտ իւր , և զղչացաւ ըստ բազում ողումութեան խւրում . ետ զնոսա ՚ի գթութիւնս առաջի ամենայն գերշաց նոցա :

41 Փրկեազմեզ տէր աստուած մեր . և ժողովեա զմեզ ՚ի հեթանոսաց :

42 Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ , և պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո :

43 (Օրչնեալ տէր աստուած իսրայէլի յաւի-  
աետնս յաւիսենից :

44 Եւ ասացէ ամենային ժողովուրդն եղիցի  
եղիցի:

### Sample 44

ט' ט' ט' ט'

## Chattanooga

ի Խոստովան եղերուք տեսան զի քաղցր է,  
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

2 Վասացեն փրկեալք տեառն, զորս փրկեաց ինձեռաց թշնամոյն:

Յ Եամենայն դաւառաց ժողովեաց զնոսա , յա-  
րեւելից և յարեւմաից , ՚ի հիւսիսոյ և ՚ի ծովէ :

4 Ա Աղօրեցան նորա յանապատի յանջրդի  
ձանապարհի, քաղաք բնակութեան ոչ դատին:

5 ՞Պաղցեան և ծարաւեցան , և անձինք նոցա ՚ի  
նոսին նուաղեցան :

6 Աղաղակեցին առ տէր՝ ի նեղութեան իւր-  
եանց . ի վշտաց նոցա միրկեաց զնոսա :

7 Առաջնորդեաց նոցա ՚ի ճանապարհ ուղիղ, զի երթիցեն ՚ի քաղաք ընակութեան իւրեանց :

8 Խոստովան Եղիցին տեսան ողորմութեանց  
նորա , սբանչելուաց նորա որդիք մարդկան :

9. Օ.ի յագեցոյց զանձինս բաղցեալս, և զանձինս կարօտեալս իւ արար բարութեամբ :

10 Ոյք նստէին 'ի խաւարի և 'ի ստուերս  
մահու, կապեալ էին յաղքատութեան որպէս  
յերկաթս:

11 Օի դառնացուցին զբանն ասուծոյ, և  
զիսորհուրդս բարձրելոյն բարկացուցին:

12 Խոնարհ եղեն 'ի ցաւոց սիրտք նոցա. տկա-  
րացան, և ոչ ոք էր՝ որ օգներ նոցա:

13 Վզազակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւր-  
եանց, 'ի վշտաց նոցա եհան զնոսա:

14 Փրկեաց զնոսա 'ի խաւարէ և 'ի ստուերաց  
մահու, և խղեաց զկապանս նոցա:

15 Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեանց  
նորա, սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան:

16 Օի փշրեաց զդրունս արդնձիս, և զնիգս  
երկաթիս խորտակեաց:

17 ( Կընեաց նոցա 'ի ճանապարհի անօրէնու-  
թեան իւրեանց . զի վասն մեղաց իւրեանց  
խոնարհ եղեն յոյժ :

18 Համենայն կերակրոց դարշէին սիրտք նոցա.  
մերձեցան մինչև 'ի զրունս մահու:

19 Վզազակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւր-  
եանց, 'ի վշտաց նոցա ապրեցոյց զնոսա:

20 Վրաքեաց զբան իւր և բժշկեաց զնոսա, և  
փրկեաց զնոսա յասրականութենէ իւրեանց :

21 Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեանց  
նորա, սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

- 22 Ո՞ւսուացեն նմա պատարագ օրչնութեան .  
և պատմեցեն զգործս նորա ցնծութեամբ :
- 23 Ո յք իշանէին 'ի ծով նաւովք , և առնէին  
զգործս 'ի ջուրս բազումա :
- 24 Ա,ոքա տեսին զգործս տեառն և զսքանշելիս  
նորա 'ի խորս անդնդոց :
- 25 Վասց՝ և յարեաւ հողմ և մրրիկ , և բարձ-  
րացան ալիք նորա :
- 26 Ելանէին յերկինս և իշանէին յանդունզս .  
և անձինք նոցա յանձինս իւրեանց մաշեցան :
- 27 Խոռովեցան սասանեցան որպէս արրեալք , և  
ամենայն իմաստութիւն նոցա ընկլաւ :
- 28 Վ,զաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւր-  
եանց . 'ի վշտաց նոցա կեցոյց վնոսա :
- 29 Դարձոյց զմրրիկն յօդ՝ և դադարեցին ալիք  
նորա . ուրախ եղեն զի դադարեցին . և առաջ-  
նորդեաց նոցա 'ի նաւահանգիստ կամաց իւր-  
եանց :
- 30 Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեանց  
նորա , սբանշելեաց նորա որդիք մարդկան :
- 31 Շարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս ժողովրդոց ,  
և յաթոռս ծերոց օրչնեացեն զնա :
- 32 Օի դարձոյց զգեստս 'ի ցամաք , և զգնացս  
ջուրց յերկիր ծարաւուս :
- 33 Վ,բար զերկիրն պտղաբեր յազտաղտուկու .  
վասն չարութեան բնակւաց նոցա :

34 Այսոր զանապատն՝ի ճահիճս ջռւրց, և  
զերկիքն ծարաւուտ՝ի դնացս ջռւրց:

35 Անակեցոյց՝ի նմա քաղցեալս. և շինեցին  
քաղաք բնակութեան իւրեանց:

36 Ու արեցին արտս և տնկեցին այգիս, և  
արարին պառւղ արմանեաց իւրեանց:

37 (Օրհնեաց զնոսա՝ և բազմացան յոյժ. և  
անասունք նոցա ոչ նուազեցան:

38 Առաղեցան նոքա և շարչարեցան՝ի նեղու-  
թենէ շարեաց և՝ի վշտաց:

39 Եկն անարգութիւն՝ի վերայ իշխանաց  
նոցա. մոլորեցոյց զնոսա յանապատի և ոչ՝ի  
ճանապարհի:

40 (Օդնեաց անանկին յաղբասութեան. ա-  
ռաջնորդեաց որպէս խաշին ազգի նոցա:

41 Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին. և ամենայն  
անօրէն խցցէ զբերան իւր:

42 Ո՞վ է իմաստուն՝որ պահեսցէ զայս, և՝ի  
միտ ասցէ զողորմութիւնս տեսան:

Տառը 42:

## ՈՒՇԱՄԱՍ ՌԴ:

(Օրհնեանիւն սաղմաց՝ի դաւիլ:

1 Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած, պատ-  
րաստ է սիրտ իմ օրհնել և սազմոս ասել քեզ  
փառք իմովք:

2 Օւարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք  
և օրհնութեամբ, և ես զարթեայց առաւ-  
տուց :

3 Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս տեր, և  
սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

4 Ո'եծ եղե մինչև յերկինս ողորմութիւն  
քո, մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո :

5 Շարձրեալ ես դու յերկինս աստուած, և  
յամենայն երկրի են փառք քո :

6 Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո աջոկ  
քով և լուր մեզ :

7 Վատուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւրմէ .  
բարձր եղէց՝ բաժանեցայց զսիւքէմ, և զհովիսոն  
յարկաց շափեցից :

8 Իմ է գաղաադ և իմ է մանասէ . եփրեմ  
հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

9 Ծուզայ թագաւոր իմ . մովաք աւազան  
յուսոյ իմոյ :

10 Ծեզովմէ ուղղեցից զանացս իմ . և Բնձ  
այլաղպիք հնազանդ եղեն :

11 Ո՞ տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր, կամ  
առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեզովմէ :

12 Խռէ ոչ զու աստուած, որ մերժեցեր զմեզ  
և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :

13 Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան, զի  
սուտ է փրկութիւն մարդոյ :

14 Առառածով արասցուք զօրութիւն . և Նա  
յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :

Տառչք 14 :

## ԱՐԴ ԱՐԱ ՌԵ

Ի կադարած . առաջ է դաւիլ :

1 Առառած օրհնութեան իմոյ մի լոեր , զե  
բերան մշղաւորի բերան նենգաւորի բացաւ ՚ի  
վերայ իմ :

2 Խռուեցան զինեն լեզուաւ նենգաւորաւ , և  
բանիւ ատելութեամբ պաշարեցին զիս :

3 Ո՞արտեան ընդ իս ՚ի տարապարտուց . փոխա-  
նակ սիրոյ իմոյ մատնեին զիս , այլ ես յաղօթա-  
կայի :

4 Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ .  
ատելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ :

5 Աւցո ՚ի վերայ նորա մեղաւոր . ատանայ  
կացցէ ընդ աղմէ նորա :

6 Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատապարտեալ .  
և աղօթք նորա ՚ի մեղս դարձցին :

7 Եղիցին աւուրբ նորա նուազ , և զայցելու-  
թիւն նորա զայն այլ տարցի :

8 Եղիցին որդիք նորա որբ , և կին նորա այրի-  
սահեսցին փոփոխեսցին . որդիք նորա մուրոզք  
եղիցին , և ելցեն ՚ի բնակութենէ իւրեանց :

9. «Բննեսցէ փոխառու զամենայն ինչս նորա :  
յափշտակեսցեն օտարք զվաստակս նորա :
10. Այն գոցի օգնական նմա . և մի ոք ողոր-  
մեսցի ՚ի վերայ որբոց նորա :
11. Եղիցին որդիք նորա ՚ի սատակումն , և  
յազգէ ջնջեսցի անուն նորա :
12. { յիշեսցին մեղք հօր նորա առաջի տեառն .  
և մեղք մօր նորա մի ջնջեսցին , և եղիցին առաջի  
տեառն յամենայն ժամ :
13. Աստակեսցի յերկրէ յիշատակ նորա , փո-  
խանակ զի ոչ յիշեաց առնել զողորմութիւն :
14. Ալածեաց զայր աղքատ և զանանկ . սպա-  
նանել զայրն , որ խոնարհ է սրտիւ :
15. Աիրեաց զանեծս՝ և ելցէ նմա . ոչ կամեցաւ  
զօրհնութիւն , հեռի եղիցի ՚ի նմանէ :
16. Օգեցաւ զանեծս որպէս հանդերձ . մացէ  
որպէս զուր ՚ի փոք նորա . որպէս ձեթ ընդ ոսկերս  
նորա :
17. Եղիցի նմա որպէս հանդերձ՝ զի ադանի .  
որպէս գօտի՝ որ ածի հանապազ ընդ մեջ :
18. Այս գործ է այնոցիկ , որ շարախօս կային  
զինէն առ տէր , և ոյք խօսէին շար զանձնէ  
իմմէ :
19. Այլ գու տէր տէր՝ արա ընդ իս ըստ անուան  
քում , զի քաղցր է ողորմութիւն քո . և փրկեա  
զիս , զի աղքատ և անանկ եմ ես :

20 Աիրու իմ խռովեցաւ 'ի փորի իմում . և ես  
որպէս ստուեր 'ի խռուափել իմում պակասեցայ ,  
և թօթափեցայ որպէս մարախ :

21 Կըունկք իմ տկարացան 'ի պահոց , և մար-  
մին իմ այլագունեաց յիւղոյ :

22 Եղէ ես նախառ նոցա . տեսին զիս՝ և շար-  
ժեցին զգլուխս իւրեանց :

23 ( Կդնեա ինձ տէր աստուած իմ , և փրկեա  
զիս ըստ ողորմութեան քում :

24 Կանիցեն զի ձեռն քո այս է , և դու տէր  
արարեր զայս :

25 Լոքա անիծանիցեն , և դու օրհնեսցես .  
Մբ յարուցեալ են 'ի վերայ իմ , ամօթ կրեսցեն .  
այլ ծառայ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ :

26 Օ գեցցին զամոթ՝ որ շարախօս կային զանձ-  
նէ իմմէ . և արկցեն որպէս կրկնոց զամոթ  
իւրեանց զիւրեամբք :

27 Վայլ ես խռստովան եղէց առ տէր յոյժ  
բերանով իմով . 'ի մէջ բազմաց օրհնեցից  
զքեզ :

28 Օ ի եկաց նա ընդ սջմէ անանկին , փրկել  
զիս յայնցանէ՛ ոյբ հալածեն զանձն իմ :

# ՄՐԴԱՐԱՆ Ճ'ՁԻ

Եւ կադարձու . սաղման ՚ի դաւելլ :

1 Վասաց տէր յտէր իմ , նիստ ընդ աջմէ իմմէ ,  
մինչև եղից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից  
քոց :

2 Գրաւազան զօրութեան առաքեցէ քեզ տէր  
՚ի սփովմէ , և տիրեցես գու ՚ի մէջ թշնամեաց  
քոց :

3 Ռնդ քեզ է ինձ սկիզբն աւուրց զօրութեան .  
՚ի վայելւութիւն սրբոց քոց յարդանդէ յառաջ  
քան զարուսեակ ծնայ զքեզ :

4 Երդուաւ տէր և ոչ ևս զզբասցի , թէ զու ես  
քահանայ յաւխուեան ըստ կարդին մելքիսեղեկի ,  
և տէր ընդ աջմէ քումմէ :

5 Խորտակեսցէ յաւուր բարկութեան զթա-  
գաւորս , դատի զհեթանոսս , և բազում առնէ  
զհարուածս , և խորտակեսցէ զգլուխս բազմաց  
յերկրի :

6 Օուղիս ՚ի ճանապարհի արրուցէ . վասն  
այսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս :

Տառք 6 : Գործադրութեան 48 :

## ԱՐԴՅՈՒՆ ՀՃ.

### ՎԱՀԱՆԻ:

1 Խոստովան եղեց քեզ տէր բռլորով սրտիւ իմով, 'ի խորհուրդս ուղղոց 'ի ժողովուրդս մեծ են գործք տեառն, և քննեալ են յամենայնի կամք նորա :

2 Խոստովանութիւն և վայելութիւն են գործք նորա. արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

3 Հիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղղոց. ողորմած զթած է տէր, կերակուր տայ երկիւղածաց իւրոց :

4 Հիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր. զզօրութիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց ժողովրդեան իւրում:

5 Տալ նոցա ժառանգութիւն հեթանոսաց. և գործք ձեռաց նորա արդարութիւն և իրաւունք են :

6 Հաւատարիմ են յամենայնի պատուիրանք նորա. Հաստատեալ են յաւիտեանս յաւիտենից. արարեալ են ճշմարտութեամբ և ուղղութեամբ :

7 Փրկութիւն առաքեաց տէր ժողովրդեան իւրում. պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ իւր. սուրբ և ահեղ է անուն նորա :

8 Ոկիզբն զգանութեան երկիւղ տեառն. իմաս-

տութիւն բարի ամենեցուն՝ որ առնեն զնա. և  
օրհնութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտե-  
նից :

Տակ 6:

### ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ՇԱՀԱՐ

Վելւ-իս. ՚ է վերայ աղավարութեան անդեւ, և  
պարունակութեան :

1 Երանեալ է այր՝ որ երկնչի ՚ի տեառնէ,  
զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ :

2 Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա, և ազգ  
ուղղոց օրհնեսցի :

3 Փառք և մեծութիւն են ՚ի տան նորա.  
արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւի-  
տենից :

4 Շրագեաց ՚ի խաւարի լոյս ուղղոց. ողորմած  
զթած և արդար է տէր :

5 ՚Պաղցը այր ողորմի և տայ փոխ. յօրինէ  
զբան իւր ՚ի զատաստանի. զի յաւիտեան նա մի  
սասանեսցի :

6 Հիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն. ՚ի  
համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ :

7 Պատրաստ է սիրտ նորա յուսայ առ աստ-  
ուած :

8 Հաստատեալ է սիրտ նորա. և նա մի երկիցէ  
մինչև տեսցէ ՚ի թշնամիս իւր :

9 Ավոեաց՝ և ես աղքատաց . արդարութիւն  
նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից , և եղջիւր  
նորա բարձր եղիցի փառօք :

10 Ո՞եղաւորն տեսցէ և բարկասցի . զատա-  
մունս իւր կրծտեսցէ և հալեսցի . և ցանկու-  
թիւն մշղաւորաց կորիցէ :

Տունք 10.

## ՄԵԴԻԱՆ ՇԱՀԱՅ

Ա. Հ. Լ. Հ. :

1 Օրհնեցէք մանկունք զտէր . և օրհնեցէք  
զանուն տեառն :

2 Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յայսմ հետ  
մինչև յաւիտեան :

3 Ծարևելից մինչև ՚ի մուսս արեւ օրհնեալ է  
անուն տեառն :

4 Շարձր է ՚ի վերայ ամենայն ազգաց տէր , և  
յերկինս են փառք նորա :

5 Ո՞վ է որպէս տէր աստուած մեր ՚ի բարձունս  
ընակեալ , և զիսոնարհս տեսանէ յերկինս և յեր-  
կրի :

6 Ծարուցանէ զաղքատս յերկրէ , և բարձր  
առնէ զտառապեալս յաղթեաց :

7 Կրտուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս  
ժողովրդեան իւրոյ :

8 Ըստեցուցանէ զամուշն ՚ի տան ուրախամիտ  
որպէս մայր որդոց բերկրեալ :

Տառապ 8 :

## ՄԵԴԱԿ ՌՈՍ Շ'Ժ.Դ.

### Ա.Հ.Հ.:

1 Ծելանելն խրայելի յեգիպտոսէ : տանն յա-  
կովբայ ՚ի ժողովրդենէ այլազգեաց :

2 Եղե հրեատան որրութիւննորա , և խրայէլ  
իշխանութիւննորա :

3 ՚(Յով ետես և փախեաւ , և յորդանան  
անդրէն դարձաւ :

4 Լերինք յնծացին որպէս խոյք , և բլուրք  
որպէս գառինք մաքեաց :

5 Օ՞ի և քեզ ծով . զո՞տեսեր և փախեար .  
կամ զու յորդանան՝ զի՞ դարձար անդրէն :

6 Լերինք՝ յնծացէք որպէս խոյք , և բլուրք  
որպէս գառինք մաքեաց :

7 Ծերեսաց տեսոն սասանեցաւ երկիր , յե-  
րեսաց աստուծոյ յակովբայ :

8 Ո դարձոյց զվէմն ՚ի վտակս ջուրց , և զազա-  
ռամն յաղըերակունա :

9 Ո՞ի մեզ տէր՝ մի մեզ , այլ անուան քում տուր  
զփառս վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան  
քո :

10 Ա՞մ երբէք ասասցեն 'ի հեթանոսս , թէ ուր  
է աստուած նոցա :

11 Վասուած մեր յերկինս և յերկրի , զա-  
մենայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար :

12 Կուռք հեթանոսաց ուկի և արծաթ են ,  
ձեռագործ են որդւոց մարդկան :

13 Վերան ունին , և ոչ խօսին . աշւ ունին , և  
ոչ անսանեն :

14 Վկանջա ունին և ոչ լսեն . ունչս ունին , և  
ոչ հոտոտին :

15 Չեռս ունին , և ոչ շօշափին . ուսս ունին ,  
և ոչ գնան . և ոչ զոյ բարրառ 'ի կոկորդս  
նոցա :

16 'Իման նոցա եղիցին' ոյք արարին զնոսա ,  
ամենեքեան որ յուսացեալ են 'ի նոսա :

17 Տուն խրայելի յուսացաւ 'ի տէր . օգնական  
ընկերելի է նոցա :

18 Տուն ահարոնի յուսացաւ 'ի տէր . օգնական  
ընկերելի է նոցա :

19 Երկիւղածք տեառն յուսացան 'ի տէր ,  
օգնական և փրկիչ է նոցա :

20 Ծիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ . օրհ-  
նեաց տէր զտունն խրայելի . օրհնեաց տէր  
զտունն ահարոնի :

21 (Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր , զփոք-  
կունս և զմեծամեծս :

22 Յաւելցէ 'ի ձեզ տէր , 'ի ձեզ և յորդիս  
ձեր :

23 ()րհնեալ էք դուք 'ի տեառնէ , որ արար  
զերկինս և զերկիր :

24 Երկինք երկնից տեառն են . և զերկիր ես  
որդւոց մարդկան :

25 Ոչ թէ մեռեալք օրհնեացեն զքեզ , և ոչ  
ամենեքեան՝ որ իջանեն 'ի զժոխս :

26 Ա, Ա կենդանիքս օրհնեացուք զտէր յայսմ  
չետէ մինչև յաւիտեան :

Տանք 26 : Դարձայս 52 :

## ԱՐԵՎԱՐԴԻ

### ԱՐԵՎԱՐԴԻ

1 Աիբեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից  
իմոց . խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս , և ես  
յաւուրս իմ կարգացի առ նա :

2 Ը ըշեցան զինե երկունք մահու , և զիշոք  
զժոխոց զտին զիս :

3 Օ նեղութիւն և զանձկութիւն զտի , և զա-  
նուն տեառն կարգացի :

4 Ո' տէր՝ փրկեա զանձն իմ . ողորմած և արդար է  
տէր աստուած մեր . ողորմի և պահէ զտղայս տէր :

5 Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս . դարձ  
անձն իմ 'ի հանգիստ քո , զի տէր օդնեաց քեզ :

6 Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ , զաշս իմ

յարտասուաց , և զոտս իմ 'ի գայթագղութենէ .  
Հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդա-  
նեաց :

Տառապ 6 :

## ԱՐԴ ԱՐԴԱ ՃԵԿ

ԱՐԴԱ-Է :

1 Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես խոնարհ  
եղէ յոյժ :

2 Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում , թէ ամենայն  
մարդ սուտ է :

3 Օ յնչ տաց տրիսուր տեառն ընդ ամենայնի'  
զոր և ես ինձ :

4 Ի աժակ փրկութեան ընկալուց , և զանուն  
տեառն կարդացից :

5 Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամենայն  
ժողովրդեան նորա :

6 Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց  
իւրոց . և տէր ես ծառայ քո եմ , ծառայ և որդի  
աղախնոյ քո :

7 Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատուցից ողա-  
տարագ օրհնութեան , և զանուն տեառն կար-  
գացից .

8 Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամենայն  
ժողովրդեան նորա , 'ի գաւիթս տան տեառն , և  
'ի մեջ քո երուսաղեմ :

Տառապ 8 :

## ՄԵԴԱՎՈՍ ՇՎԵՅՉ

Վ.Հ.Ե.Լ.Հ. :

1 Օրհնեցէք զտեր ամենայն ազինք . գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :

2 Օրասցի ողորմութիւն նորա ՚ի վերայ մեր . ճշմարտութիւն տեառն մնասցէ յաւիտեան :

Տառեկ 2 :

## ՄԵԴԱՎՈՍ ՇՎԵՅՉ

Վ.Հ.Ե.Լ.Հ. :

1 Խոստովան եղերուք տեառն , զի բարի է . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

2 Վասցէ տուն իսրայելի՝ զի բարի է . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

3 Վասցէ տուն ահարոնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

4 Վասցեն երկիւզածք տեառն՝ զի բարի է . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

5 Ի նեղութեան կարդացի առ տեր , և լուանձնան յանդորր :

6 Տեր է իմ օգնական , և ես ու երկեայց , զի արասցէ ինձ մարդ :

7 Տեր է իմ օգնական , և ես տեսից ՚ի թշնամին իմ :

8 Յարի է յուսալ՝ ի տէր՝ քան յուսալ՝ ի մարդիկ. բարի է յուսալ՝ ի տէր՝ քան յուսալ միշխանա:

9 Վմենայն ազինք շրջեցան զինև, և անուամբ տեան յաղթեցի նոցա:

10 Ը քչելով շրջեցան զինև, պաշարեցին զիս՝ ի միասին. և անուամբ տեան վանեցի զնոսա:

11 Ը ուրջ եղեն զինև որպէս մեղուք, վառեցան բորբոքեցան որպէս փուշք ՚ի հուր. և անուամբ տեան մերժեցի զնոսա:

12 Ե մերժելն զրդուեցայ, և եղէ մերձ ՚ի զըրել. և տէր ընկալու զիս:

13 Օ օրութիւն իմ և օգնութիւն իմ տէր, և եղէ ինձ ՚ի փրկութիւն:

14 Չայն ցնծութեան փրկութեան ՚ի յարկս արդարոց :

15 Վզ տեառն արար զօրութիւն, ազ տեառն բարձր արար զիս, և ազ տեառն արար զօրութիւն:

16 Ոչ մեռայց, այլ կեցից և պատմեցից զգործս տեառն :

17 Խրառելով խրառեաց զիս տէր, և ՚ի մահ ոչ մասնեաց :

18 Նացէք ինձ զգործս արդարութեան, զի մորից ընդ այն, և խոսովան եղէց տեառն :

19 Այս գուռն տեառն է, և արդարք մասնեն  
ընդ սա:

20 Խոստովան եղեց քեզ տէր, զի լուար ինձ,  
և եղեր ինձ ՚ի փրկութիւն:

21 Ու էն զոր անարգեցին շինողքն, նա եղեց  
գլուխ անկեան:

22 Ի տեառնէ եղեւ այս, և է սքանչելի առաջի  
աշաց մերոց:

23 Վայ օր է զոր արար տէր. եկայք ցըն-  
ծասցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի սմա:

24 Ու տէր փրկեա, ու տէր առաջնորդեա. օրհ-  
նեալ որ գալրոցդ ես յանուն տեառն, և օրհնեցաք  
զբեզ ՚ի տանէ տեառն:

25 Տեր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք  
տօնս ուրախութեան կանխաւ, մինչև յանկիւնս  
սեղանը:

26 Վաստուած իմ ես զու՝ խոստովան եղեց քեզ.  
աստուած իմ ես զու՝ և բարձր արարից զբեզ:

27 Խոստովան եղեց քեզ տէր՝ զի լուար ինձ, և  
եղեր ինձ ՚ի փրկութիւն:

28 Խոստովան եղերուք տեառն զի բարի է,  
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Տահաք 23. Գործարք 44:

# ՄԵԴԱՎՈՅԱ ՌԴԲԸ

## Վ. ՀԵՂԻՆ-ՀԱ:

- 1 Երանեալ են անբիծք ՚ի ճանապարհի , և  
ոյք գեան յօրէնս տեառն :
- 2 Երանի ոյք քննեն զվկայութիւն նորա , բոլո-  
րով սրտիւ իւրիանց խնդրեսցեն զնա :
- 3 Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն , ՚ի ճա-  
նապարհս նորա գնասցեն :
- 4 ՚Իու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո ՚ի  
պահել ինձ յոյժ :
- 5 Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհը  
իմ ՚ի պահել ինձ զարդարութիւնս քո :
- 6 Հայնժամ ես ոչ ամաշէի ՚ի զգուշանալ ինձ  
՚ի պատուիրանս քո :
- 7 Կոստովան եղեց քեզ տէր յուղութիւն սրտի  
իմոյ . որպէս ուսայց զիրաւունս արդարութեան  
քո :
- 8 Օիրաւունս քո պահեցի , մի՛ թողուր զիա-  
մինչ իսպառ :
- 9 Խ՞ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանապարհս  
իւր , այլ ՚ի պահել զբանս քո :
- 10 Ծալորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ , մի՛  
մերժեր զիս ՚ի պատուիրանաց քոց :
- 11 Եւ սրտի իմում թագուցի զբանս քո , որպէս  
զի մի՛ մեղայց քեզ :

- 12 Ծրհնեալ ես դու տեր, ուստի ինձ զարգարութիւնս քո :
- 13 Ը ըթամբը իմովք պատմեցից զամենայն իրաւունս բերանոյ քո :
- 14 Ե ճանապարհս վկայութեանց քոց զուարձացայ, որպէս յամենայն ՚ի մեծութեան :
- 15 Ե պատուիրանս քո հողացայ, և զգուշացայ ՚ի ճանապարհս քո :
- 16 Օ իրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մռացայ զբանս քո :
- 17 Հասո ծառայի քում, և կեցից և պահեցից զբանս քո :
- 18 Օ արթո զաշս իմ, և նայեցայց ՚ի սքանչելիս օրինաց քոց :
- 19 Պանդուխու եմ ես յերկրի, մի՛ թագուցաներ յինէն զպատուիրանս քո :
- 20 Փափագեաց անձն իմ ՚ի ցանկալ ինձ յիւուունս քո յամենայն ժամ :
- 21 Ասսեցեր ամբարտաւանից . անիծեայ՝ ոյք Խոտորեցան ՚ի պատուիրանաց քոց :
- 22 Ե բաց արտ յինէն զնախատինս և զարհամարհանս, զի զվկայութիւնս քո ինդրեցի:
- 23 Ռանզի նստան իշխանք և չարախառէին զինէն . ոյլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո :
- 24 Օ ի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին, և խորհուրդք իմ արդարութիւն քո :

25 Ա՞րձեցաւ անձն իմ 'ի հող, տէր կեցո զիս  
ըստ բանի, քում:

26 Օ ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ և լուար  
ինձ, ուսո ինձ զարդարութիւնս քո:

27 Ե ճանապարհս արդարութեանց քոց իմաս-  
տուն արա զիս, և քննեցից զոքանշելիս քո:

28 Աքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ճանձրանալ. հաս-  
տատեա զիս 'ի բանս քո:

29 Օ ճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա յինէն,  
և յօրէնս քո ողորմեա ինձ:

30 Օ ճանապարհս ճշմարտութեան քո ըն-  
տրեցի, և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ:

31 Ա՞րձեցոյ ես 'ի վկայութիւնս քո, տէր մի՛  
յամօթ առներ զիս:

32 Ե ճանապարհս պատուիրանաց քոց ըն-  
թացայ, զի անդորր արարեր սրտի իմոյ:

33 ( Կը ինսգէտ արա զիս տէր 'ի ճանապարհս  
իրաւանց քոց, և խնդրեցից զնայ յամենայն ժամ

34 Իմաստուն արա զիս. և քննեցից զօրէնս քո,  
և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով:

35 Վոաջնորդեա ինձ 'ի շաւիլս պատուիրանաց  
քոց, զի ընդ նոսա հաճեցայ:

36 Իտնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս քո,  
և մի՛ յագահութիւն:

37 Դարձո զաշս իմ, զի մի՛ տեսից զնանրու-  
թիւն. 'ի ճանապարհս քո կեցո զիս:

- 38 Աստատեա . ծառայի քում զբան քո յեր-  
կիւղ քո :
- 39 Ան յինէն զնախատինս , զոր և կարծեցի .  
զի դատաստանք քո քաղցր են :
- 40 Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց . յար-  
գարութեան քում կեցո զիս :
- 41 Եկեցէ 'ի վերայ իմ ոզորմութիւն քո տէր ,  
և փրկութիւն քո ըստ բանի քում :
- 42 Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բա-  
սիւք . զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :
- 43 Ո՞ի 'ի բացէ առներ 'ի բերանոյ խմէ զբան  
ճշմարտութեան մինչև յոյժ , զի յիրաւուն  
քո յուսացայ :
- 44 Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ , յա-  
խեան և յաւխեանս յաւխենից :
- 45 Կնայի ես յանդորրու , զի պատուիրանս  
քո խնդրեցի :
- 46 Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագա-  
ւորաց , և ոչ ամաշէի :
- 47 Խորհէի 'ի պատուիրանս քո , զոր սիրեցի :
- 48 Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո  
զոր սիրեցի , և խորհէի յարդարութեան քում :
- 49 Ծիշեա զբան ծառայի քո , յոր և յուսա-  
ցուցեր զիս :
- 50 Աս մսիթարեցէ զիս 'ի խոնարհութեան  
իմում . զի բան քո կեցոյց զիս :

51 Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յՎՀ . այլ  
յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

52 Ծիշեցի զերաւունս քո յաւխտենից տէր ,  
և մսիթարեցայ :

53 Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց , և  
ոյք թռողին գօրէնս քո :

54 'Կովելի են ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ  
պահպատութեան իմոյ :

55 Ծիշեցի 'ի զիշերի զանուն քո տէր , և  
պահեցի գօրէնս քո :

56 Աս եղե ինձ ճանապարհ 'ի կեանս , զի զար-  
գարութիւնս քո ինդրեցի :

*Տունք 56.*

57 Շատին իմ ես զու տէր , ասացի պահել  
ինձ գօրէնս քո :

58 Աղաւեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով .  
ողորմեա ինձ ըստ բանի քում :

59 Խարհեցայ 'ի ճանապարհս իմ , և դարձուցի  
զոսս իմ 'ի վկայութիւնս քո :

60 Պատրաստեցայ և ոչ խոռվեցայ , զի պա-  
հեցի զատուիրանս քո :

61 Տոռունք մեղաց պատեցան զինեւ . այլ  
գօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

62 Ի մէջ զիշերի յառնէի խոստովան լինել առ  
քեզ վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

- 63 Աաղորդ էի ես ամենային երկիւղածաց քոց,  
որոց պահեալ է զպատուիրանս քո :
- 64 Ողորմութեամբ տեսոն լի եղեւ երկիր .  
զարդարութիւնս քո ուսո ինձ :
- 65 Վաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում  
տէր ըստ բանի քում :
- 66 Վաղցրութիւն , զիսրատ և զգիտութիւն  
ուսո ինձ , զի ՚ի պատուիրանս քո ես հաւա-  
տացի :
- 67 Ո՞ինչ խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ . վասն  
այսորիկ զբանս քո պահեցի յշու :
- 68 Վաղցր ես դու տէր , և քաղցրութեամբ  
քով ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :
- 69 Իազմացան միս անիրաւութիւնք ամբար-  
տաւանից . այլ ես բոլորով սրտիւ իմով քննեցի  
զպատուիրանս քո :
- 70 Ո՞ածեաւ որպէս կաթն սիրոք նոցա . այլ ես  
զօրէնս քո խօսեցայ :
- 71 Իարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս ,  
որպէս ուսոյց զարդարութիւնս քո :
- 72 Իարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո , ըան  
Հազարս ոսկւոյ և արծաթոյ :
- 73 Չեռք քո արարին և ստեղծին զիս + իմաստուն  
արա զիս , և ուսոյց զպատուիրանս քո :
- 74 Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ  
եղիցին , զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

75 Կունեայ տէր զի արդարութեամբ են  
զատաստանք քո . յիշաւի խոնարհեցուցեր  
զիս :

76 Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մխիթարել զիս ,  
ըստ բանի քում զծառայս քո :

77 Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կեցից ,  
զի օրէնք քո խօսք իմ եմն :

78 Վամշեսցեն ամբարտաւանք՝ որ 'ի տարապար-  
տոց անիրաւեցան յիս . այլ ես հոգացայ 'ի  
պատուիրանս քո :

79 Կորատեսցեն զիս երկիւղածք քո , և ոյք  
ճանաչեն զվիկայութիւնս քո :

80 Եղիցի սիրոտ իմ անրիծ յարդարութեան  
քում , զի մի ամաշեցից :

81 Կարուտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւնս քո .  
զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

82 Ապասեցին աչք իմ բանի քում . ասացի  
Երբ մխիթարեսցէ զիս :

83 Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի , զի զար-  
դարութիւնս քո ես ոչ մռուցայ :

84 Վանի՛ ինչ են աւուրք ծառայի քո . Երբ  
արասցես ինձ իրաւունս 'ի հալածաց իմոց :

85 Պատմեցին ինձ անօրէնք զիսորհուրդս , այլ  
ոչ որպէս զօրէնս քո :

85 Վանայն պատուիրանք քո ճշմարիս են . 'ի  
սանիր հալածեցին զիս , օգնեա ինձ :

- 87 Փոքր մի ես և կորուսանէին զիս յերկրի .  
այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :
- 88 Ուստ ողորմութեան քում կեցո զիս , և  
ողահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո :
- 89 Ծաւիտեան տէր բան քո կայ յերկինս ,  
ազգե մինչև յազգ է ճշմարտութիւն քո :
- 90 Հաստատեցեր զերկիր՝ և կոյ :
- 91 Հրամանի քում մնայ տիւ , զի ամենայն  
ծառայ քո է :
- 92 Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կանխաւ  
ես արդեօք կորուսեալ էի 'ի խռնարհութեան  
իմում :
- 93 Ծաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս  
քո , զի նոքօք կեցուցեր զիս .
- 94 ՞Ո՞ւ եմ ես և կեցո զիս , զի զարդարու-  
թիւնս քո խնդրեցի :
- 95 Ինձ սպասեցին մեղաւորը 'ի կորուսանել ,  
զի զվկայութիւնս քո ես 'ի միտ տոի :
- 96 Ծամենայն կատարածի տեսի զվախճան .  
յուժ անդորր էին ինձ պատուիրանք քո :
- 97 Արակէս սիրեցի զօրէնս քո , զօրհանապաշ  
խօսք իմ էին :
- 98 ՞Ո՞ւն զթշնամիս իմ խմասուն արարեր զիս  
'ի պատուիրանս քո , զի յաւիտեան իմ էին :
- 99 ՞Ո՞ւն զամենայն ուսուցիչս իմ խմասուն ե-  
շէ , զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :

100 ՚Պան զծերս իմաստուն եղէ , զի զպատուի-  
րանս քո քննեցի :

101 {Կամենայն ճանապարհաց չարաց արդելի  
զռոս իմ , որպէս զի պահեցից զբանս քո :

102 {Կիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ , զի  
գու օրէնսդէտ արարեր զիս :

103 Որպէս զի քաղցր են ՚ի քիմս իմ բանք քո՝  
քան զմեղը բերանոյ իմոյ :

104 ՚ պատուիրանաց քոց իմացեալ առեցի  
զամենայն ճանապարհս չարաց , զի գու օրէնսդէտ  
արարեր զիս :

105 Շ'րագ է բան քո ոտից իմոց , և լոյս տոյ  
շաւղաց իմոց :

106 Երդուայ և հաստատեցի , զի պահեցից  
զամենայն իրաւունս արդարութեան քո :

107 Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . տէր կեց՛ զիս  
ըստ բանի քում :

108 ՚Նդ կամս բերանոյ իմոյ համեա տէր , և  
զիրաւունս քո ուսո ինձ :

109 ՚Նձն իմ ՚ի ձեռս քո յամենայն ժամ , և  
զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

110 Եղին ինձ մեղաւորք որոգայթ . ՚ի պա-  
տուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :

111 Շառանդեցի զվկայութիւնս քո յաւի-  
տեան , զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

112 Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զար-

Դարութիւնս քո յաւիտեան վասն հասուցման :

113 Օանօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո սիրեցի :

114 (Օդնական և փրկիւ իմ ես զու , և ես ՚ի  
բանս քո յուսացայ :

115 Երաց եղերուք յինէն չարք , և քննեցից  
զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ :

116 (Օգնեա ինձ ըստ բանի քում և կեցո զիս ,  
և մի՛ յամօթ առներ զիս ՚ի յուսոյ իմմէ :

117 (Օգնեա ինձ և ապրեցո զիս , և խորհեցայց  
յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

118 (Եարգեցեր զամենեւեան՝ որ ապօտամբ  
եղեն յարդարութեանց քոց . զի անիրաւու-  
թեամբ էին խորհուրդք նոցա :

119 (Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մե-  
ջաւորս երկրի . վասն այսորիկ սիրեցի զպատուի-  
ուանս քո :

120 (Նեեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ , զի  
՚ի զատաստանայ քոց երկեայց յոյժ :

### Տոհմք 64 :

121 (Եմարի իրաւունս և արդարութիւն . մի  
մատներ զիս ՚ի ձեռս նեղւաց իմոց :

122 (Նկալ զծառայս քո ՚ի բարի , զի մի ամ-  
բարտաւանք զզուեսցեն զիս :

123 (Ապասեցին աչք իմ փրկութեան քում  
տեր , և բանից արդարութեան քո :

- 124 Ազատ ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողութեան քում. զարգարութիւնս քո ուսո ինձ:
- 125 Դշառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս  
և ծանեայց զվեայութիւնս քո:
- 126 Ճամ է պաշտել զտէր . խափանեցին զօրէնս  
քո:
- 127 Ա ասն այսորիկ սիրեցի զարատուիրանս քո  
քան զամենայն ուկի և զտպազիոն:
- 128 Ա մենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ,  
զի ասեցի ես զնանապարհու չարոց:
- 129 Ա բանշելի են վկայութիւնք քո, վասն  
այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ:
- 130 Ես յանութիւն բանից քոց լուսաւոր և  
իմաստուն առնել զտպայս:
- 131 Օ քերան իմ բացի, և առի զհոգի. Ի  
պատուիրանս քո վասիագեաց անձն իմ:
- 132 Ես այեա առ իս և ողորմեա ինձ ըստ իրա-  
ւունս սիրողաց անուան քո:
- 133 Օ զնանապարհու իմ ուղիղ արա ինձ ըստ  
քանի քում, և մի՛ սիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք:
- 134 Փրկեա զիս ՚ի զրպարտութենէ մարդկան,  
և պահեցից զպատուիրանս քո:
- 135 Ա տակք զուրց իջին յաւաց իմոց, զի՞ ո՞չ  
պահեցին զօրէնս քո:
- 136 Ա տակք զուրց իջին յաւաց իմոց, զի՞ ո՞չ  
պահեցին զօրէնս քո:
- 137 Ա զդար ես զու տէր, և ուղիղ են գատառ-  
առնք քո:

- 138 Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայութեանց քոց , և ճշմարիտ են յոյժ :
- 139 Առաջեաց զիս նախանձ քո , զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ :
- 140 Ի՞նտրեալ է բան քո յոյժ , և ծառոյ քո սիրեաց զսա :
- 141 Ա՞նուկ իմ ես և արհամարհեալ , և զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :
- 142 Վարդարութիւն քո արդարութիւն յափաննից , և օրէնք քո ճշմարիտ են :
- 143 Լեղութիւն և պիշտք գտին զիս , և պատուիրանիք քո խօսք իմ էին :
- 144 Վարդարութեամբ են վկայութիւնք քո յափանեան . իմաստուն արա և կեցո զիս :
- 145 Լարդացի առ քեզ ըովորով սրախ իմով լուր ինձ տէր , զի զարդարութիւնս քո իմնորեցի :
- 146 Վաղակեցի առ քեզ և փրկեա զիս , և պահեցից զվերայութիւնս քո :
- 147 Կանխեցի տարածամո , աղաղակեցի , և ես ՚ի բանս քո յուսացայ :
- 148 Կանխեցին աչք իմ առաւոտո . ՚ի խօսել ինձ զբանս քո :
- 149 Զայնի իմում լուր տէր ըստ ողորմութեան քոմ . տէր յիրաւունս քո կեցո զիս :
- 150 Ա՞երձեցուցին յիս հալածիւք իմ զանօբենութիւն , զի յօրինաց քոց հետի եղեն :

151 Ա՞երձ ես զու տէր , և ամենայն պատուի-  
բանք քո ճշմարիս են :

152 Խակզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց քոց ,  
զի յաւխտեան հաստատեցեր զնոսա :

153 Տես զիսոնարհութիւն իմ և փրկեա զիս ,  
զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

154 Դատեա զգատաստան իմ և փրկեա զիս , և  
ըստ բանի քում կեցո զիս :

155 Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն , զի  
զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

156 Կ.թութիւնք քո բազում են տէր , և ըստ  
իրաւանց քոց կեցո զիս :

57 Շազում են , որ հալածեն և նեղեն զիս . 'ի  
վկայութեանց քոց ես ոչ խօսորեցայ :

158 Հայէի յանազորոյնս և մաշէի , զի ըզ-  
պատուիրանս քո ոչ պահեցին :

159 Տես զի զպատուիրանս քո սիրեցի . տէր՝  
ողորմութեամբ քո կեցո զիս :

160 Ոկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է .  
յաւխտեան են ամենայն իրաւունք արդարու-  
թեան քո :

161 Խշիանք հալածեցին զիս 'ի նանիր , և 'ի  
բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ :

162 Հյնծացայ ես 'ի բանս քո՝ որպէս այն որ  
գտանէ աւար բազում :

163 Օմեզս առեցի և անարգեցի , և զօրէնս քո սիրեցի :

164 Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զբեղ վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

165 Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ որ սիրեն զօրէնս քո , և ու դոյ ՚ի նոստ դայթագ-ղութիւն :

166 Ապասեցի փրկութեան քում տէր , և զու-տուիրանս քո սիրեցի :

167 Պահեաց անձն իմ զվելայութիւնս քո , և սիրեաց զնոսա յոյժ :

168 Պահեցից զպատուիրանս և զվելայութիւնս քո , զի ամենայն ճանապարհը իմ առաջի քո են :

169 Աերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր , ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

170 Ատցեն ազօթք իմ առաջի քո տէր , և բանիւ քով փրկեա զիս :

171 Ռզիեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո , յորժամուսուցես ինձ զարդարութեանս քո :

172 Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

173 Եղիշի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս , զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

174 Հանկացայ փրկութեան քում տէր , և օրէնք քո խօսք իմ էին :

175 Կեցցէ անձն իմ, օրհնեացէ զքեզ . և  
իրաւունք քո ոգնեացեն ինձ :

176 Ո՞ղորեցայ ես որպէս զուխար կորուսեալ .  
ինդրեա զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես  
ոչ մոռացայ :

### Տունք 56.

Կանոն Գորդոյս 7 : Առջման 13 : Տունք 362 :

## ՄԵԴԱՄԱՍ ՇՆԴՅՈՒ

(Ընդհանուր Աշխեմանաց :

1 Խնեղութեան իմում ես առ տէր կար-  
դացի, և լուս ինձ տէր . փրկեաց զանձն իմ 'ի  
շրթանց նենգաւորաց և 'ի լեղուէ չարէ :

2 Օլիս սացի, քեզ՝ կամ զի՞նչ յաւելցի, լեզու  
նենգաւոր :

3 Որպէս նեաբ հզորի, զի միեալ են կայծա-  
կամբք կաղնւոյ :

4 Ո այ ինձ զի ընդ երկար եղեւ պանդիստ-  
թիւն իմ . զի բնակեցայ ես 'ի վրանս կեզարու :

5 Բազում անգամ բնակեաց անձն իմ ընդ  
ոյնոսիկ, ոյք ատէին զողքոյն :

6 Ես եի խաղաղաբար . յորժամ խօսէի, մար-  
տընչէին ընդ իս :

### Տունք 6.

## ՄԵԴԱՎՈՅԱՆ ՇՐԿ

(Օրհնութեան, Աշունակաց :

1 Համբարձի զաշս իմ 'ի լերինս, ուստի եկեսցէ  
ինձ օգնութիւն :

2 (Օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկեսցէ, որ  
արար զերկինս և զերկիր :

3 Ա'ի տար 'ի սասանութիւն զոտն քո, և մի'  
ննջեսցէ պահապան քո :

4 Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ պահա-  
պան իսրայելի :

5 Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր ընկալի աջով  
ձեռամբն իւրով :

6 Արեգակն 'ի տուե քեզ մի' մեղիցէ, և մի'  
լուսին 'ի գիշերի :

7 Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն շարէ, պա-  
հեսցէ տէր զանձն քո :

8 Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո՝ յոյսմ հետէ  
մինչև յաւիտեան :

Տունք 8 :

## ՄԵԴԱՎՈՅԱՆ ՇՐԿ

(Օրհնութեան, Աշունակաց :

1 Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս, 'ի տուն  
տեառն երթիցուք մեք :

2 Հասեալ կային ոտք մեր առ զրունս քո՞ երու-  
սաղէմ:

3 Օ երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք , և  
ընակութիւն իւր շուրջ զնովաւ :

4 Ենդ ելին աղօ աղօ տեառն . վկայութիւն իս-  
րայելի խոստովան լինել անուան տեառն :

5 Ենդ արկեալ էր աթոռս դատաստանի , աթոռս  
արկեալ 'ի տան դաւթի :

6 Արցէք զողշունէ զերուսաղեմի , և զշինու-  
թենէ օք սիրէք զնա :

7 Եղիցի խաղաղութիւն 'ի զօրութեան քում ,  
և շինութիւն յաշտարակս յամուրս քո :

8 Ա ասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ  
զիաղաղութիւն . վասն քո և վասն տան տեառն  
աստուծոյ մերոյ ինզրեցաք զբարութիւն 'ի  
բէն :

Տունք 8 .

## ԱՐԴԱՐԱ ՇԻՆ

(Ընդհանուր Աշխարհականություն :

1 Եռ քեզ տէր համբարձի զաւս իմ , որ  
ընակեալու ես յերկինս :

2 Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւրոյ ,  
որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

3 Եյնագէս են աչք մեր առ քեզ տէր աստուծու-  
մեր , մինչև ողորմեացիս 'ի վերայ մեր :

4 Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ, զի բազում  
լցաք արհամարհանօք :

5 Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք,  
որ նախատեին զմեզ, և արհամարհանօք ամբար-  
տաւանից :

Տունք 5.

## ԱՐԴՅԱՋ ՇԻՒ

(Օրհնութեան Վ.Հ. Տ. Հայութակաց :

1 Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ, ասացէ խորոյէլ,  
եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :

2 Ո՞նդ յառնել մարդկան ՚ի վերայ մեր, կեն-  
դանոյն կամեցան կլանել զմեզ :

3 Ի բարկանալ սրտմառնեամբ նոցա ՚ի վերայ  
մեր, ապա և ջուրը ուրեմն ընկղմեցին զմեզ :

4 Ո՞նդ ուղիս անցին անձինք մեր . անցին ան-  
ձինք մեր ընդ ուղիս անգաղարս :

5 (Օրհնեալ է տէր, որ ոչ ետ զմեզ յորս առա-  
մանց նոցա :

6 ՎՆՁԻՆՔ մեր ազրեցան որպէս ՃՆՅՂԱԿ յօրո-  
դայթէ որսողաց :

7 Որոգայթք նոցա փշրեցան, և մեք ապ-  
րեցաք :

8 (Օգնութիւն է մեզ յանուանէ տեառն, որ  
արար զերկինս և զերկիր :

Տունք 8.

## ԱՐԴԱՎՈՐ Ռ'ԻԵ

ՕՐՀԱՆԻ-ԷՒՀ-ՆԻ, Վ.ՀԱՅԻ ճանաց :

1 Ոյուսայ ՚ի տէր, որպէս լեառն սիովէ, մի՛  
սասանեացի յաւիտեան՝ որ բնակեալն է յերու-  
սաղէմ:

2 Լերինք շուրջ են զնովաւ. տէր շուրջ է  
զժողովրդեամբ իւրով յայսմ հետեւ մինչև  
յաւիտեան :

3 Ոչ թողու տէր զգաւազան մեղաւորաց ՚ի  
վիճակս արդարոց. և արդարք մի՛ ձգեացեն  
զձեռս իւրեանց յանօրէնութիւն:

4 Ծարի առնեւ տէր բարեաց, և այնոցիկ ոյք  
ռւղիղ են սրտիւք:

5 Խակ զթիւրեալն յափշտակութեամբ, տանի  
զնոսաւ տէր ընդ այնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնու-  
թիւն. խաղաղութիւն ՚ի վերայ խարայելի:

Տանիք 5. Գորդայս 40.

## ԱՐԴԱՎՈՐ Ռ'ԻԵ

ՕՐՀԱՆԻ-ԷՒՀ-ՆԻ, Վ.ՀԱՅԻ ճանաց :

1 Ծարձուցանել տեառն զզերութիւն սիովէի.  
և եղաք մեք միսիթարեալք :

2 Ծայնժամ լցան բերանէք մեր ինդութեամբ,  
և լեզուք մեր ցնծութեամբ:

3 Ծայնժամ ասացեն ՚ի հեթանոսս, մեծ արա

տէր զառնել իւր ընդ նոսա . Ած արար տէր զառնել իւր ընդ մեզ . և մեք եղաք բերկրեալք :

4 Պարձու տէր զգերութիւնս մեր որպէս զուղիս  
՚ի հարաւոյ . ոյք վարէին արտասուօք , ցնծութեամբ հնձեսցեն :

5 Երթալով երթային և լային , ոյք բարձեալ  
տանէին զաերմանս իւրեանց :

6 Պալով եկեսցեն և ցնծասցեն , ոյք առեալ  
բերիցեն զորայս իւրեանց :

Տակը 6.

## ԱՐԴ ԱՐԱՄ Ճ'Ի՞Զ .

(Ըհնութեան , Վշտէճանաց :

1 Եթէ ոչ տէր շինէ զտուն , ՚ի նանիր վաստակին շինողք նորա :

2 Եթէ ոչ տէր պահէ զքաղաք , ընդունայն  
աբնին պահապանք նորա :

3 Ե նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ . արդ արիք  
մինչեւ էք ննջեցեալ , ոյք ուտէք զհաց ցաւոց :

4 Ե ժամանակի որպէս տացի քուն սիրելեաց  
իւրոց . ժառանդութիւն առն որդիք են , որոյ  
վարձք իւր են , այն է պտուղ որովայնի իւրոյ :

5 Որպէս նետք ՚ի ձեռս հզօրի , այնպէս են և  
որդիքն թոթափելոց :

6 Երանի որ ելից զցանկութիւն իւր ՚ի նոցանէ .  
մի՛ ամաշեսցեն յորժամ խասեսցին թշնամիք  
նոցա ընդ նոսա առ զրանն :

Տակը 6

## ԱՐԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

(Ըստ Ալեքսանդր Վազգենի թարգմանության)

1 Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին ՚ի տեսանէ,  
և զնան ՚ի ճանապարհու նորա :

2 Օվաստակս ձեռաց քոց կերիցես . երանի է  
քեզ, և բարի եղիցի :

3 Կին քո որպէս այգի վայելու շանկիւնս  
տան քո . որդիք քո որպէս նորատունկ ձիթենոյ  
շուրջ զսեղանով քո :

4 Վայովէս օրհնեսցի ամենայն մարդ, որ երկնչի  
՚ի տեսանէ . օրհնեսցէ զքեզ տէր ՚ի սիովնէ :

5 Եւ տեսցես զու զբարութիւն յերուաղեմ  
զամենայն աւուրս կենաց քոց :

6 Տեսցես զու զըրդիս որդւոց քոց, խաղաղու-  
թիւն ՚ի վերայ խրայելի:

Տաղաք 8.

## ԱՐԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

(Ըստ Ալեքսանդր Վազգենի թարգմանության)

1 Բազում անգամ մարտեան ընդ իս ՚ի ման-  
կաթենէնէ իմմէ, ասասցէ խրայէլ :

2 Բազում անգամ մարտեան ընդ իս ՚ի մանկու-  
թենէնէ իմմէ, և ինձ ոչ յաղթեցին :

3 Օմիկունս իմ հարին մեղաւորք . ընդ երկար  
արարին զանարկենութիւնս իւրեանց :

4 Տէր արդար է , խորտակէ զուլն մեղաւուցաց :

5 Եմաշեսցեն և յետոս դարձցին ամենեքեան՝ ոյք ատեան զսիովն :

6 Եղիցին նոքա որպէս խռո տանեաց , որ մինչւն ի բռուռն եկեալ՝ չորացաւ :

7 Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձողն և ու զդիրկս իւր՝ որ զորայն ժողովէր :

8 Ոչ ասացին ամենեքեան՝ ոյք անցանէին առ նոքօք , թէ օրհնութիւն տետոն ընդ ձեզ է , և օրհնեցաք զձեզ յանուանէ տետոն :

Տաղաք 3 .

## ԱՐԴԱՐԱ ՇԻՒՅ.

Օրհնութիւն , Եշտեմանց :

1 Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր , տէր՝ լուր ձայնի իմում :

2 Եղիցին ականչը քո ՚ի լսել զձայն աղօթից իմոց :

3 Ու զանօրենութիւնս քննես տէր տէր , իսկ ու կարէ կալ առաջի քո . զի ՚ի քէն է քաւութիւն :

4 Ու առն անուան քո համբերի տէր , համբեր անձն իմ բանի քում . յուսացաւ անձն իմ ՚ի տէր :

5 Եւ սղահէւ առաւօտու մինչև յերեկոյ , ՚ի  
սղահէւ առաւօտու յուսացաւ խրայէլ՚ի տեր :

6 Եւ տեսաննէ է ողորմութիւն բազում . ՚ի նմաննէ  
է փրկութիւն . և նա փրկեաց զիսրայէլ յամե-  
նայն նեղութեանց նորա :

Տակ 6 .

### ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ ՇԼ.

(Ընդհանուր Աշխարհականոց :

1 Տեր ոչ բարձրացաւ սիրա իմ , և ոչ զքօսան  
աչք իմ :

2 Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծո , և ոչ ընդ  
այնոսիկ որ սրանչելի եղեն քան զիս :

3 Իսայց թէ խոնարհեցոյ ես որպէս մանուկ  
սարտուցեալ ՚ի ստենէ մօր իւրոյ , և զարձ նորա  
անդրէն ՚ի նոյն :

4 Այսլ թէ հայրացուցի արդեօք զանձն իմ ,  
այսպէս եղիցի հատուցումն անձին իմոյ . յու-  
սացաւ խրայէլ ՚ի տեր յայսմ հետէ մինչև  
յունիտեան :

Տակ 4 . Գորգոյս 44

### ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ ՇԼ.

Երես Հայոց :

1 (Ծիշեա տեր զգաւիթ , և զամենայն հեղու-  
թիւն նորա :

2 Արակես երդուաւ տեսան , և ուխտու եզ առառուծոյ յակովբայ :

3 Ունէ ոչ մաից 'ի յարկս տան իմոյ , թէ ելից յանկողինս մահձաց իմոց :

4 Ունէ տաց քուն աշաց իմոց , կամ նինջ արտեսանաց իմոց , կամ հանգիստ իրանաց իմոց . մինչև գտից զաւողի յարկի տեսան աստուծոյ յակովբայ :

5 Վահա լուաք զնմանէ յեփրաթայ , և գտաք զնա 'ի դաշտու մայրեաց :

6 Ուսցուք 'ի յարկս նորա , երկիր պագցուք 'ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ են ուր նորա :

7 Վըի տէր 'ի հանգիստ քո , դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո :

8 Երիցունք քո զգեցցին զարդարութիւն , և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն :

9 Ա տան դաւթի սիրելոյ քո , մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յօծելոյ քումին :

10 Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտութեամբ՝ և ոչ ստեաց նմա . 'ի պաղոյ որովայնէ քումին նստոցից յաթռո քո :

11 Ունէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ , և զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից նոցա :

12 Որդիք նոցա նստցին յաւխուանս յաւխունից յաթռո քո :

13 Հաճեցաւ տէր ընդ սիովին , և ընտրեաց

բնակել՝ ի նմա . առեւ այս է հանգիստ իմ յաւի-  
տեանս յաւիտենից , ՚ի ամա բնակեցայց՝ զի հա-  
ճեցայ ընդ սա :

14 Օ՞սրա սորա օրհնելով օրհնեցից , և զաղ-  
քասո սորա լցուցից հացիւ :

15 Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն , և  
սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն :

16 Անդ ծագեցից զեղջիւր ՚ի դաւիթ . պատ-  
րաստ արարից զձրագ օծելոյ իմնյ :

17 Յժնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ . այլ ՚ի  
վերայ նորա ծաղկեսցի սրբութիւն իմ :

Տունք 17 :

## ԱՐԴՅՈՒՆ Շ'ԼՅ

### ԵՐԵՒ ՀԱՄԱՐ:

1 Օ՞մբ բարի կամ զի՞ վայելուչ , զի բնակեն  
Եղբարք ՚ի միասան :

2 Ոլոյէս իւղ զի իշանէ ՚ի գլուխ և ՚ի մօրուան  
ահարովինի . ՚ի մօրուացն իշանէ ՚ի գրապանս  
զգեստու նորա :

3 Ոլոյէս ցող զի ցողէ ՚ի հերմանէ ՚ի վերայ  
վերին սիովինի :

4 Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութիւն և  
զկեանս յաւիտենից :

Տունք 4 :

## ԱՐԴՅՈՒՆ ՇՎԵ

### ԵՐԵՒԱՆ :

1 Արտ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն  
զտէր . ու կայք 'ի տուն տեառն և 'ի գաւիթ  
աստուծոյ մերոյ :

2 Ե գիշերի համբարձէք զձեռոս ձեր 'ի սրբու-  
թիւն , և օրհնեցէք զտէր :

3 (Օրհնեցէք զմեղ տէր 'ի սիռվնէ , որ արար  
զերկինս և զերկիր :

Տառակ 3

## ԱՐԴՅՈՒՆ ՇՎԵ

### ՎԵՐԱԿՐՈՒՅԹ :

1 (Օրհնեցէք զանուն տեառն . օրհնեցէք  
ծառայք տեառն զտէր , ու կայք 'ի տուն տեառն ,  
'ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ :

(Օրհնեցէք զտէր , զի բարի է . սաղմոս ա-  
սացէք անուան նորա , զի քաղցր է :

3 Օյակովբ ընտրեաց իւր տէր , և զիարայէլ  
ժառանգութիւն իւր :

4 Ես ծանեայ՝ զի մեծ է տէր , և տէր մեծ է քան  
զամենայն կուսս :

5 Օամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար տէր ,  
յերկինս և յերկրի , 'ի ծով և յամենայն խորս :

6 Ամենէ զամազա 'ի ծագաց երկրէ . զիարայլատաս .

կունս իւր յանձրես արար . և հանել զհողմն 'ի  
շանմարտանաց իւրաց :

7 ԵՇար զամենայն անդրանիկս եղիպտացւոց 'ի  
մարդոյ մինչև յանասուն :

8 Եռաբեաց զնշանս և զարուեսաս իւր 'ի մեջ  
քո եղիպտոս , 'ի փարաւովն և յամենայն զօրս  
իւր :

9 ԵՇար զազգս բազումս , և սպան զթագաւորս  
հզօրս :

10 Օսեհովն թագաւոր ամսուրհացւոց , զովգ  
թագաւոր բասանու , և զամենայն թագաւորու-  
թիւնս քանանացւոց :

11 Ես զերկիր նոցա 'ի ժառանգութիւն , ժա-  
ռանգութիւն խրայելի ժողովողեան իւրոյ :

12 Տէր անուն քո յաւիտեան , տէր յիշատակ  
քո տզեւ մինչև յազգ :

13 'Իատի տէր զժողովուրդ իւր . և 'ի ծառայս  
իւր մխիթարի :

14 Ալուռք հեթանոսաց ուկի և արծաթ են ,  
ձեռագործք են որդւոց մարդկան :

15 Ծերան գոյ՝ և ոչ խօսին , աչք են՝ և ոչ  
տեսանեն :

16 Վկանչք են՝ և ոչ լսեն , և ոչ գոյ շունչ 'ի  
բերանս նոցա :

17 'Իման նոցա եղիցին ոյք արարին զնոսա .  
ամենեքեան ոյք յուսացեալ են 'ի նոսա :

18 Տուն խրայելի օր հնեցէք զտէր . տուն ահա-  
բնի օր հնեցէք զտէր :

19 Տուն զեեայ օր հնեցէք զտէր . երկիւզածք  
տեառն օր հնեցէք զտէր :

20 (Ը) հնեալ տէր ՚ի սիովիտ , որ բնակեալն է  
յերուսաղէմ :

Տունք 20 : Գորգոյս 44 :

## ԱՅԻ.ԱՅՈՒ Ռ'ԼԵ

### ԼՐԱՆՔՆԵ :

1 Խոստովան եղերուք տեառն , զի բարի է .  
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

2 Խոստովան եղերուք աստուծոյն աստուծոց .  
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

3 Խոստովան եղերուք տեառն տերանց . զի  
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

4 Վրար զոբանշելիս մեծամեծս միայն . զի  
յաւիտեան է ողոր :

5 Օերկինս արար իմաստութեամբ իւրով .  
զի յաւիտեան է ողոր :

6 Հաստատեաց զերկիր ՚ի վերայ ջուրց . զի  
յաւիտեան է ողոր :

7 Վրար զլուսաւորս մեծամեծս միայն . զի  
յաւիտեան է ողոր :

8 Օարեգակն արար իշխանական տունցեան .  
զի յաւիտեան է ողոր :

9 Օլուսին և զատեզս իշխանական դիշերայ .  
զի յաւիտեան է ողոր :

10. Եհար զերկիրն եգիպտացւոց անդրանկօք  
խրովք հանդերձ զի յաւիտեան է ողոր :
11. Եւ եհան զիսրայէլի միջոյ նորա . զի յաւի-  
տեան է ողոր :
12. Ի ձեռն բարձր և ՚ի բազուկ հզօր . զի յաւի-  
տեան է ողոր :
13. Եհերձ զծովին մեծ , և բաժանեաց յերկուս  
մասունս . զի յաւիտեան է ողոր :
14. Եւ անցոյց զիսրայէլը ընդ մշջ նորա . զի  
յաւիտեան է ողոր :
15. Ընկղմեաց զփարաւովին և զզօրս իւր ՚ի ծով  
կարմիր . զի յաւիտեան է ողոր :
16. Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ . զի  
յաւիտեան է ողոր :
17. Եհար զազզս մշծամեծս միայն . զի յաւի-  
տեան է ողոր :
18. Եւ սպան զթագաւորս հզօրս . զի յաւի-  
տեան է ողոր :
19. Օսեհովին թագաւոր ամովբհացւոց . զի  
յաւիտեան է ողոր :
20. Օովգ թագաւոր բասանու . զի յաւիտեան  
է ողոր :
21. Ես զերկիր նոցա ՚ի ժառանգութիւն . զի  
յաւիտեան է ողոր :
22. Աառանգութիւն իսրայելի ծառայի իւրոյ .  
զի յաւիտեան է ողոր :
23. Հիշեաց զմեզ տէր ՚ի խօնարհութեան  
մերում . զի յաւիտեան է ողոր :

24 Եւ փրկեաց զմեղ՝ի ձեռաց թշնամեաց մեռաց . զի յաւիտեան է ողոր :

25 Ո տայ կերակուր ամենայն կենդանեաց . զի յաւիտեան է ողոր :

26 Խոստովան եղերուք աստուծոյ երկնաւորի . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Տակ 26.

### ԱՐԴ ԱՐԱ ՇԱՀԱՅ

Ի գումար է յիշեալ է ընդիւյչ . անհանուն  
յեբայեցոցն :

1 Եռ գետս բարելացւոց , անդ նստեաք և  
ըսյաք . որպէս յիշեցաք մեք անդ զսիովի :

2 Ի մեջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտակարանս  
մեր :

3 Ենդ հարցանէին գերիչք մեր զբանս օրհնու-  
թեան . գերեվարք մեր ստիպէին զմեղ և ասէին :

4 Օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէ սիսովի . խոկ  
զիանդ օրհնեցուք զօրհնութիւնս տետան յերկիր  
օտար :

5 Ամէ մոռացայց զբեղ երուսաղէմ , մոռասի  
զիս աջ իմ :

6 Այցեսցի լեզու իմ 'ի քիմս իմ , թէ ոչ յիշեցից  
զբեղ , թէ ոչ նախ նուազեցից զբեղ երուսաղէմ ,  
սկիզբն ուրախութեան իմոյ :

7 Ծիշեա տէր զորդիսն եղովմայ յաւուլու  
երուսաղեմի :

8 Ոյք առէին՝ քակեցէք քակեցէք, մինչեւ ՚ի  
հիմն հասուցէք :

9 ՚Կուսար բարելացւոց թշուառական, երանի  
որ հատոյց զհատուցումն քո, զոր գու մեզ հա-  
տուցեր :

10 Երանի որ կալաւ զմանկունս քո, և եհար  
զքարի :

Sachę 10:

## ԱՐԴԱՎՈՐԱՆ ՃԼՃ :

### Խոստով ՚է Շահէլ :

1 Խոստովան եղեց քեզ տէր բոլորով սրտի-  
խնով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ:

2 Օի լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկիր  
պազից ՚ի տաճար սրորը քո, և խոստովան եղեց  
անուան քում վասն ողորմութեան և ճշմարտու-  
թեան քոյ :

3 Ո՞եծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո.  
յորում առուր կարդամ առ քեզ, վաղվաղակի  
լուր ինձ, և բաղում արասցես զօրութիւնս յանձն  
իմ:

4 Խոստովան եղեցին առ քեզ ամենայն թա-  
գաւորը երկիրի. զի լուան զբանս բերանոյ քո, և  
օրհնեացեն զճանապարհու քո :

5 Այս են փառք տեսոն . բարձր է աէր ,  
զիսնարհս տեսանէ , և զբարձունս 'ի հեռաստանէ  
ճանաշէ :

6 Ամէ զնացից ես 'ի մէջ նեղութեանց , կե-  
ցուցես զիս 'ի բարկութենէ թշնամոյն :

7 Զգեցեր զձեռն քո , և փրկեաց զիս աջ քո . և  
աէր հասուցէ ընդ իմ :

8 Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան . զզործո  
ձեռաց քոց մի անտես առներ :

Տաշք 8 : Գոբկայս 449

## ՄԵԴԱՎՈՅ ՇՆԱՐ

1 Ես վարդունք . առզնու ի՛ պատկեն :

1 Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար զիս . զու-  
ծանեար զնսուել իմ և զյառնել իմ :

2 Ես միտ առեր զխորհուրդս իմ 'ի հեռաստանէ .  
զշաւիլս իմ և զվիճակս իմ զրու քննեցեր , և զա-  
մենայն ճանապարհս իմ յառաջադրյն տեսեր , զի  
ոչ գոյ նենգութիւն 'ի լեզուի իմում :

3 Ահա զու տէր՝ ծանեար զյետին իմ և զառաջին  
իմ . զու սաւզեցեր զիս , և եղիր զձեռն քո 'ի վերայ  
իմ :

4 Աքանչելի եղէ զիսութիւն քո յինէն , և  
զօրացու , և ոչ հանգարանմանա :

5 Ե՞ս երթայց ես յոգւոյ քումմէ , կամ յե-  
րեսաց քոց ես յա փախեայց :

6 Այս ելանեմ յերկինս , դու անդ ես . և թէ  
իջանեմ 'ի գժոխս , և անդը մօտ ես :

7 Այս առից զթես իմ ընդ առաւօտս , և բնա-  
կեցայց յեղերս ծովու :

8 Աակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեսցէ ինձ ,  
և աջ քո ընկալցի զիս :

9 Վասցի թէ խաւար ուրեմն արդեօք ծածկեաց  
զիս , կամ զիշեր փոխանակ լուսոյ փափկութեան  
իմոյ :

10 Խաւարն 'ի քէն ոչ խաւարեսցի , և զիշերն  
որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի . և խաւար նորա  
որպէս զւյս նորա :

11 Դու ստացար զերիկամունս իմ , և ընկալար  
զիս յորովայնէ մօր իմոյ :

12 Խոստովան եղեց քեզ տէր , զի ահեղ և  
սքանչելի ես . սքանչելի են գործք քո , և անձն  
իմ սիրեաց յոյժ :

13 Ոչ թագեաւ ուկո իմ 'ի քէն՝ զոր արարեր  
'ի ծածուկ . և կար զօրութեան իմոյ ընդ ստորինս  
երկրի :

14 Օ անդործս իմ տեսին աչք քո , և 'ի զիրս  
քո ամենեքեան դրեցան :

15 Ես տուէ մոլորեցան , և ոչ ոք էր որ առաջ-  
նորդէր նոցա :

16 Ինձ յոյժ մեծարոյ եղեն ըարեկամք քո  
ստառած , և յոյժ զօրացան իշխանք նոցա :

- 17 Յմաւեցի զնոսա , և քան զաւագ բազմացան :  
զարթեայ , և արդ ընդ քեզ եմ :
- 18 Եթէ սպանանես լմեղաւորս աստուած , արք  
արեան ՚ի բաց եղերուք յինէն :
- 19 Եւ հակառակութիւն և ՚ի նախանձ , առցեն  
՚ի նանիր զքազաբս քո :
- 20 Օ ասելիս քո տեր ասեցի , և ՚ի վերայ  
թշնամեաց քոց մաշեցայ :
- 21 Եւ տելութիւն կատարեալ ասեցի զնոսա , և  
եղին ինձ թշնամիք :
- 22 Գործեա զիս աստուած և ծանիր զսիրա իմ ,  
քննեա զիս և ծանիր զշաւիզս իմ . և տես թէ  
իցեն անօրէնութիւնը ՚ի ճանապարհոս իմ , և  
տաշնորդեա ինձ ՚ի ճանապարհոս քո յաւի-  
տինից :

Տոմէք 22 :

## ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՅՈՒՆ

Ի կապահանք . ստուան ՚է պատելլ :

- 1 Ապրեցո զիս տեր ՚ի մարդոյ չարէ , յառնէ  
անիրաւէ փրկեա զիս :
- 2 Խորհեցան զանօրէնութիւն ՚ի սիրտս իւ-  
րեանց . զօր ամենայն որարատանեցան ՚ի պա-  
տերազմ :
- 3 Արեցին դւեզօս իւրեանց որպէս զօձի ,  
թոյնը իժից ՚ի ներբոյ շրմիանց նոցա :

4 Պատշեա զիս տէր ՚ի ձեռաց մեղաւորի , և ՚ի  
մարդոյ չարէ փրկեա զիս :

5 Խորհեցան խափանել զգնացս իմ . թագուցին  
ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :

6 Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց . շուրջ  
զշաւղօք իմովը եղին ինձ գայթագղութիւն :

7 Վարցի՝ տէր աստուած իմ ես գու , ունկն դիր  
տէր ձայնի աղօթից իմոց :

8 Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան իմայ , հո-  
վանի գլխոյ յաւուր պատերազմի :

9 Ո՞ի մասներ զիս տէր ՚ի ցանկութիւն մեղա-  
ւորաց , ոյք խորհեցան վասն իմ . մի՛ ընդ վայր  
հարկաներ զիս :

10 Օ՞ի մի՛ երբէք բարձրասցին , և խորհուրդը  
նոցա մի՛ կատարեսցին . վախճան կատարածի  
նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ վնոսա :

11 Վրկցես ՚ի վերայ նոցա կայծակունս հրոյ , և  
կործանեսցես զնոսա . ՚ի տառապանաց մի՛ կարսո-  
ցեն կեալ :

12 Ո՞արդոյ լեզուանւոյ մի՛ յաջողեսցի ՚ի  
վերայ երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր որսաս-  
ցեն ՚ի կորուստ :

13 Շրանեայ զի առնես տէր գատաստան աղ-  
քատի և իրաւունս տնանկի :

14 Վրդարք զոհասցին զանուանէ քոմմէ , և  
բնակեսցեն ուղիղք առաջի երեսաց քոյ :

# ՄԱՐԴՈՅՈՒԹԻՒՆ

Առաջնական համարություն :

1 Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ, նայեա  
ի ձայն աղօթից իմոց ՚ի կարդալ իմում առ քեզ:

2 Ուղիղ եղիցին աղօթքը իմ որպէս խունկ առաջի  
քո տէր. Համբարձումն ծեռաց իմոց որատարադ  
երեկոյի:

3 ՚Իիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ. և դուռն  
ամուր շրթանց իմոց, զի մի խռտորեսցի սիրտ  
իմ բանիւ չարութեան:

4 Պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդու,  
որ գործեն զանօրէնութիւնն. և ոչ եղեց կցորդ  
ընտրելեաց նոցա:

5 Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ և  
յանդիման արասցէ. իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ  
իմ, և աղօթք իմ ՚ի կամն նորա:

6 Վագելան մերձ առ վիմին զատաւորք նոցա.  
լուիցին բանից իմոց, և քաղցրասցին:

7 Որպէս թանձրութիւն հողայ զի սփռեալէ ՚ի  
վերայ երկրի. ցրուեսցին ուկերք նոցա մերձ ՚ի  
դժոխս:

8 Ե՞ս քեզ տէր տէր են աչք իմ. ՚ի քեզ յու-  
սացայ, մի հաներ զհոգի յինէն:

9 Պահեա զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ ինձ.  
՚ի գայթագութենէ գործողին զանօրէնութիւն:

10 Անկցին ՚ի ցանցա նորա մեղաւորք , միայն  
եմ ես մինչև անցից :

Տառակ 10 .

### ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ՇԱԽ:

Խառնարական ՚ի դաւիթ . աղօթ , ՚ի ժամանակ ՚ի զէ<sup>1</sup>  
ել նու յայրի անդ :

1 Զայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի , ձայնիւ  
իմով զտէր աղաւեցի :

2 Ափուեցից առաջի տեսոն զաղօթս իմ , և  
զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից :

3 Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ , դու տէր  
ծանեար զշտիղս իմ . ՚ի ճանապարհ յոր և  
գնայի , թագուցաւ Բնձ որոգայթ :

4 Այէի յաջմետ տեսանեի , և ոչ ոք ճանաւէր  
զիս . կորեաւ յինէն փախուստ իմ , և ոչ գուա  
խնդրող անձին իմոյ :

5 Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի , դու ես  
յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց :

6 Այսիւս տէր յաղօթս իմ , զի ես խոնարհ եղէ  
յոյժ . ապրեցո զիս ՚ի հալածաց իմոց , զի հզօր  
եղեն քան զիս :

7 Տէր հան ՚ի բանուէ զանձն իմ . զոհանամ  
զանուանէ քումին :

8 Խնձ սպասեն արդարք մինչև հատուցես Բնձ :

Տառակ 9 . Գորգայս 51 :

## ԱՐԴ ԱՐԱ ՃԵԿԻ

Առաջնու է պատկեր, ու Ճահանակի ոչ հալածելը պահ  
աբիսում սպառէ նորու :

1. Տեր լուր աղօթից իմաց, ունկն զիր խընդ-  
րուածաց իմաց ճշմարտութեամբ քով :

2. Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի  
մտաներ ՚ի գատաստան ընդ ծառոյի քում. զի ոչ  
արդարանոյ առաջի քո ամենայն կենդանի :

3. Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ  
արար յերկիր զկեանս իմ. նստոյց զիս ՚ի խա-  
ւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

4. Զանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրու իմ խոռ-  
վեցաւ յիս :

5. Հիշեցի զաւուրան զառաջինս, խորհեցայ  
յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց  
խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

6. Վշնձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ.  
վաղվաղակի լուր ինձ տէր, զի նուշեաց յինէն  
հոգի իմ:

7. Ո՞ի զարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմա-  
նիցեմ այնոցիկ, որ իջանեն ՚ի գուր:

8. Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս  
քո, զի ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ:

9. Հրցյց ինձ ճանապարհ յոր զնացից, զի առ  
քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

10 Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր, զի զբեզ ապաւէն ինձ արարի:

11 Ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես ասու-  
ուած իմ:

12 Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ յերկիր  
ողիզ:

13 Ո ան անուան քո տէր կեցուսցես զիս,  
արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ  
զանձն իմ:

14 Ողորմութեամբ քով սատակեսցես զթշնա-  
միս իմ. կորուսցես զամենային նեղիչս անձին իմոյ,  
զի ես ծառայ քո եմ:

Տեսք 14.

### ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱԿԱՆԻ

Ե ՇԱ-ՀԱ- Ա- Գ- Շ- Ա- Բ- Ա- Ե- Ա- Ե- Ա- Ե- Ա- Ե-

1 Օրհնեալ տէր աստուած իմ, որ ուսոյց  
զձեռս իմ 'ի պատերազմ, և զմասունս իմ 'ի  
ճակատամարտ:

2 Ողորմութիւն իմ և ապաւէն իմ, օգնական իմ  
և փրկիչ իմ. ապաւէն իմ, և ես յուսամ 'ի նա:

3 Ո հնազանդ առնել զժողովուրդս ընդ ինեւ-  
տէր՝ հիլ է մարդ զի յայտնեցար դու նմա, կամ  
որդի մարդոյ թէ համարխս ինչ զնա:

4 Ո արդ նանրութեան նմանեաց, և աւոքք  
նորա որսէս հովանի անցին:

օ Հեր խոնարհեցո զերկինս և էջ, մերձեա ՚ի  
երինս՝ և ծխեսցին :

6 Փայլատակեա զփայլատակունս քո, և խռո-  
վեա զնոսա. առաքեա զնեսոս քո, և ցրուեա  
զնոսա :

7 Վուաքեա զձեռն քո ՚ի բարծանց, և փրկեա  
զիս ՚ի ջուրց բազմաց, և ՚ի ձեռաց որդւոց սոս-  
րաց :

8 Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնանրու-  
թիւն, և աջնոցա աջէ մեղաց :

9 Վատուած յօրհնութիւն նոր օրհնեցից զքեզ,  
տասնազետ. սաղմոսարանաւ. սաղմոս սատցից  
քեզ :

10 Ո՞տացէ զփրկութիւն թագաւորաց մերոց,  
որ փրկելոցն իցէ զդաւիթ ծառայ իւր ՚ի սրոյ  
չարէ :

11 Փրկեա զիս և ապրեցո զիս ՚ի ձեռաց որդւոց  
սոսրաց :

12 Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնանրու-  
թիւն. և աջնոցա աջէ մեղաց :

13 Որոց ուստերք իւրեանց որպէս նորատունկ  
չաստատուն են ՚ի մանկութենէ իւրեանց. զըս-  
տերք նոցա զարդարեալ և պաճուճեալ ՚ի նմա-  
նութիւն տաճարի :

14 Հ տեմարանք նոցա լի են և բշխեն ՚ի մի-  
մանս. խաշինք նոցա բազմածինք են, և բազ-

մանան 'ի զնացս իւրեանց . և անդեսլք նոցս  
պարաբռք են :

15 Ու գոյ խրամատութիւն ցանկոյ նոցա , և ոչ  
աղաղակ 'ի հրապարակս նոցա :

16 Վեր երանեցից ժողովրդեան , որոց այս այս-  
պէս է . նա երանի ժողովրդեան , որոյ ամեր  
աստուած է նոցա :

Տակ 16 :

## ԱՐԴՅՈՒՆ ՇԽԱԿ

( Կը հաս-լեռնաց սաղվաս ՞ի դաւ-իլ :

1 Խարձր առնեմ զբեզ աստուած իմ և թա-  
գաւոր իմ , և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան և  
յաւիտեան յաւիտենից :

2 Օօրհնանապազ օրհնեցից զբեզ , և գովեցից  
զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեան յաւիտե-  
նից :

3 Ո'եծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ , և մեծու-  
թեան նորա ոչ գոյ շափ :

4 Վզգը և ազգը գովեսցեն զգործս քո , և ըզ-  
զօրութիւնս քո պատմեսցեն :

5 Օմեծ վայելլութիւն վառաց սրբութեան քո  
խոսեսցին , և զօքանելիս քո պատմեսցեն :

6 Օզօրութիւն ահի քո ասասցեն , և զմեծու-  
թիւնս քո պատմեսցեն :

7. Օ. յիշատակ բազում քաղցրութեան քո  
բղիսեսցեն, և արդարութեամբ քո ցնծասցեն:

8. Կթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և  
բազումողորմ:

9. Ի՞ազգը է տէր առ ամենեսեան, և զթու-  
թիւննորա 'ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց:

10. Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամենայն  
գործք քո, և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ:

11. Օ. փառս արքայութեան քո ասասցեն, և  
զզօրութիւնս քո պատմեսցեն:

12. Ճ'անաշել որդւոց մարդկան զզօրութիւնս  
քո, և զփառս մեծվայելութեան արքայութեան  
քո:

13. Վ'արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն  
յաւիտենից, և տէրութիւն քո ազգե մինչեւ յազգ:

14. Հաւատարիմ է տէր յամենայն 'ի բանս իւր,  
և արդար է յամենայն 'ի գործս իւր:

15. Հաստատէ տէր զամենայն զոյթագղեալս,  
և կանգնէ զամենայն զլորեալս:

16. Վ'աշք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան, և զու-  
տաս կերակուր նոցա 'ի ժամն:

17. Տաս զու նոցա և կերակրին . բանաս զձեռն  
քո, և լցուցանես զամենեսեան քաղցրութեամբ  
կամօք քովք:

18. Վ'ազար է տէր յամենայն ճանապարհս իւր,  
և սուրբ է յամենայն 'ի գործս իւր:

19 Ա՞րձ է աեր առ ամենեսեան որ կարդան առ  
նա , առ ամենեսեան որ կարդան առ նա ճշմար-  
տութեամբ :

20 Օկամա երկիւզածաց իւրոց ամենէ աեր .  
աղօթից նոցա լուէ , և կեցուցանէ զնոսա :

21 Պահէ աեր զամենեսեան ոյք սիրեն զնա ,  
և զամենայն մեղաւորս սասակէ աեր :

22 Օօրչնութիւնս տեառն խօսեացի բերան իմ .  
օրչնեցը ամենայն կենդանի զանուն սուրբ նորա  
յաւիտեան և յաւիտեան յաւիտենից :

Տահը 22 : Գորդոյս 52 :

## ԱՐԴՅՈՒՆ ՃԵԿ

Եւլուս-էս . անգետոյ և զարտուիոյ :

1 Օօրչնեա անձն իմ զուեր . օրչնեցից զուեր  
ի կերանս իմ , սաղմոս ասացից աստուծոյ իմոյ  
մինչև եմ ես :

2 Ա՞մ յուսացիք միշխանս յորդիս մարդկան ,  
զի ոչ դոյ փրկութիւն ի նոսա :

3 Ելքէ հոգի ի նոցանէ և զարձցին անդրէն ի  
հող , և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուր-  
դոք նոցա :

4 Երանի աղջի՛ որում աեր աստուած յակորայ  
օգնական է նմա , և յոյս նորա ի աեր աստուած  
է :

Տ ՈՐ արար զերինս և զերկիր, զծով և զամե-  
նայն որ է ՚ի նոսա :

6 () պահէ զՃշմարտութիւն՝ յաւխտեան, և  
առնէ իրաւունս զրկելոց :

<sup>7</sup> Տայ հաց քաղցելոց, և արձակել զիապեալս տէր:

Տ Տէր բանայ զաշս կուրաց , և կանգնե զգլո-  
րեալս տէր :

9 Σέρι μήτε γωργωρις, τέρι αψαζέτε γυανηποιίας· γορροις και γωγρήσις εύηγοιανή τέρι, και γδωνιαμαρχία αιμρωρότητας ληροποιίαντε:

10 Ծագաւորեսցէ աւը յաւիտեան, աստուած  
քո սիովն ազգէ մինչև յազգ :

Sample 10.

## ԱՅՀ. ԱՐԱՄ ՃԵՆՈ

1. What is the name of the author of the book?

1 (ՕՐՀՆԵՑՔ զանո՞ւ զի բարի են սաղմառ  
աստուծոյ մըսումքաղցր եղիցի օրհնութիւն :

2 ♂ ֆնել զերուսազեմ անդը , և զցրուեալոն  
իսրայելի ժողովէ :

3. Խճշելով զբեկեալ սիրառ, և պատել զամենային  
պերս նոցա :

4 () Թուէ զբազմութիւն աստեղաց, և զամենեալան զնոսա յանուանէ կոչէ:

5 Ա՞սէ է անը և մեծ է զօրութիւն նորա իմաստութեան նորա ոչ զոյլ բառ :

6 Անդունի զհեղս տէր , և խռնարհ առնել զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

7 (Օրհնեցէք զտէր խոստովանութեամբ , սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ :

8 Ո զգեցոյց զերկինս ամպովք , պատրաստ արար զանձրել իւր յերկիր :

9 Բառասոյց զիսոտ ՚ի լերինս , զդալար ՚ի ծառայութիւն մարդկան :

10 Ո տոյ անասնոց կերակուր , ձագոց ազուաւոյց՝ որ կարդան առ նա :

11 Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ տէր , և ոչ ընդ իրանս առն սկայի համեցաւ :

12 Այլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս իւր , և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան յողորմութիւն նորա :

Տոփնք 12:

### ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ՇԽԱԿԱՆ

Վայելուկ . անդեայ և զարգացմայ :

1 Պատինա երաւաղէմ զտէր :

2 Եւ օրհնեա զաստուած քո սիովել :

3 Օյ զօրացոյց վնիգս դրանց քոց , և օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ :

4 Ո եղ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութիւն . պարտասութեամբ ցորենոյ լուսց զքեզ :

5 Առաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ ընթանս պատրամք նորա :

6 ՚ Ենէ զծիւն որպ և դասր , և զմեգ որպէս  
փոշի ցանեաց :

7 Վականէ զատն որպէս պատառո . առաջի  
օրոտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :

8 Վարքէ զբան իւր և հալէ զնոսա . չնչեցեն  
հողմը , և զնասցեն ջուրք :

9 Պատմէ զբան իւր յակովը , զարդարու-  
թիւն և զիրաւունս խորայելի :

10 Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց տէր , և  
զգատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա :

Տունք 10 : Գորդոյս 32 :

### ԱՎՐՈՅԻ ՌԴՆԱԿԱՐԱ

Վալենիո . անդեայ , և զարդարիո :

1 (Օրհնեցէք զտեր յերկնից , օրհնեցէք  
զնա ՚ի բարձանց :

2 (Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակէք նորա .  
օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա :

3 (Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին . օրհ-  
նեցէք զնա ամենայն աստեղք և լորք :

4 (Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . ջուրք որ ՚ի  
վերոյ քան զերկինս , օրհնեցէք զանուն տեառն :

5 ՚ի նա ասաց՝ և եզեն , հրամայեաց՝ և հա-  
մառեցան :

6 Լացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից . սահ-  
ման եղ , և ոչ անցանեն :

7. **Определение** **предмета** **исследования** **и** **методов** **исследования**:

Տ շար և կարիստ , ձիւն և սառն , Հողմ և  
Ժրիկ , որ առնեք զբան նորա :

9 Երինք և ամենայն ըարձունք, ծառք պաղ-  
բերք և ամենայն մայրք :

10 Կազմով և ամենայն անտառնը , սովորնը և  
ամենայն թռչունը թեառորդ :

11 [Ճագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց, իշխանութեան գալնային գատաւորք երկրի:

12 Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և ազայք  
օրհնեցէք զանուն տեսան :

13 Բարձրացաւ անուն նորս միայն . խռոսութիւն նմա յերկինս և յերկրի :

14 Ապրձը առնել տէր զեղչիւր ժողովոդեան  
իւրոյ . օրէնութիւն յամենայն սրբոց նմա . Յոր-  
գոցն խրայելի՝ ժողովուրդ որ մերձ է առ տէր :

וְעַמְקָדָה וְעַמְקָדָה

የኢትዮ-ካናዳደሪያ ከፋይ/መሸጭ

1 (Օրհնեցէք դատի յօրհնութիւն ՚ի նոր  
օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

2 Ուրախացի խորայէլ յաշաբիւ եւր որդիք  
սիտիվնի ցնծացեն ՚ի թագառորն իւրեանց :

3 Ὡρίς οὐσιογένης γαληνοτής θεραπείας ορίς οὐσιοθεωρίας  
ουαρημάνιαστης καὶ ορίς οὐσιοθεωρίας ουαρημάνιαστης ουμά-

4 Աւճի տէր ընդ ժողովուրդ սուրբ իւր , և  
բարձր տռնէ զչեզս 'ի փրկութեան :

5 Պարծեսցին սուրբքն փառօք , և ցնծացեն 'ի  
հանգիստու իւրեանց , և բարձր արասցեն զաւ-  
տուած ըերանօք իւրեանց :

6 Առւր երկսպյրի ետ 'ի ձեռու նոցա , առնուլ  
հատուցումն 'ի հեթանոսաց , յանդիմանութիւն  
ամենայն ժողովրդոց :

7 Եւ կապել զթագաւորս նոցա կապանօք , զզօրա-  
վարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք :

8 Առնել նոցա դասաստանս 'ի գրոց . մատք  
այս Են ամենայն սրբոց նորա :

Տունք 8.

### ՄՐԴԱՐԱՆ ՇՈՐ

Վայլուկ . անդեայ և զլուտըկայ :

1 (Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբութեան նորա ,  
օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան 'ի զօրութեան  
նորա :

2 (Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա , օրհ-  
նեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա :

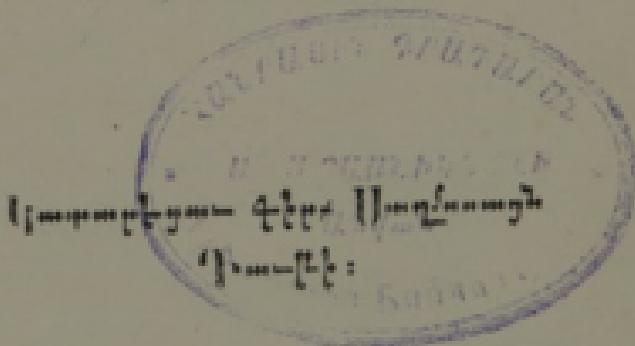
3 (Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան , օրհ-  
նեցէք զնա սաղմոսիւր և օրհնութեամիւ :

4 (Օրհնեցէք զնա ցնծութեամիւ , գովեցէք զնա  
ուրախութեամիւ :

5 (Օրհնեցէք զնա՞ի բանս քաղցր, գովեցէք  
զնա՞ի բարբառ լսելի:

6 (Օրհնեցէք զնա՞ի ձայն դոհութեան. ա-  
մենայն հոգիք օրհնեցէք զտել:

Տառն 6. Գործադրութեան 28:



*28*  
LONDON:

GILBERT AND RIVINGTON, PRINTERS,  
52, ST. JOHN'S SQUARE, AND 28, WHITEFRIARS STREET.





